

Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

- I. Φύσις καὶ σύστασις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου
- II. Ὁργάνωσις καὶ διοικήσις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου
 - A'. Ἱερὰ Σύνοδος
 - α) Φύσις καὶ σύστασις
 - β) Ἀρμοδιότητες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 - B'. Ἐπίσκοποι καὶ Ἐπισκοπικαὶ περιφέρειαι
 - α) Ἀρχιεπίσκοπος — Ἀρχιεπισκοπὴ
 - β) Μητροπολίται— Μητροπολιτικαὶ περιφέρειαι
 - γ) Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν Ἐπισκόπων
- III. Ἐκλογή Ἐπισκόπων
 - A'. Ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου
 - B'. Ἐκλογή Μητροπολιτῶν
 - Γ'. Χωρεπίσκοποι
 - Δ'. Γενικοὶ διατάξεις περὶ Ἐπισκόπων
- IV. Προσωπικὸν τῶν Θρόνων
- V. Ναοὶ — Ἐνορίαὶ - Ἐφημέριοι - Ψάλται - Νεωκόροι
 - A'. Ναοὶ
 - B'. Ἐνορίαὶ
 - Γ'. Ἐφημέριοι
 - Δ'. Ψάλται καὶ Νεωκόροι

VI. Μοναὶ

Α'. Φύσις καὶ σύστασις

Β'. Μοναχοὶ

Γ'. Διοίκησις Μονῶν — Ἡγουμενοσυμβούλιον

VII. Διαχειρίσις ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

Α'. Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον

Β'. Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα

Γ'. Ἐκκλησιαστικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον

Δ'. Θρονικαὶ Ἐπιτροπαὶ

Ε'. Θρονικὰ Ταμεῖα

ΣΤ'. Ἐνοριακαὶ Ἐπιτροπαὶ

Ζ'. Διαχειρίσις τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας

Η'. Φιλανθρωπικὰ καὶ ἄλλα εὐαγῆ ἐκκλησιαστικά ἰδρύματα

Θ'. Γενικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

VIII. Οἰκογενειακοὶ θεσμοὶ

Α'. Μνηστεία — Γάμος

α) Σύναψις

β) Ἀκυρώσιμοι καὶ ἄκυροι γάμοι

γ) Λύσις μνηστείας — Λύσις γάμου (Διαζύγιον)

δ) Γενικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι εἰς τὴν λύσιν τοῦ γάμου.

Β'. Υἱοθεσία

ΙΧ. Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια

Α'. Σύστασις

Β'. Ἀρμοδιότης Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων

Γ'. Διάδικοι

Δ'. Ἐμφάνισις διαδίκων

Ε'. Ἐναρξις διαδικασίας

ΣΤ'. Συζήτησις

Ζ'. Ἀποδεικτικά μέσα

Η'. Ἐφεσις

Θ'. Συζήτησις ἐφέσεων

Ι'. Ἐξοδα

ΙΑ'. Γενικαὶ διατάξεις περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων

† ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ἐλέω Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου, καὶ οἱ σὺν ἔμοι ἀδελφοί, παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἀγιωτάτης ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας, χάριν καὶ εἰρήνην ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις πρὸς ὁμαλὴν λειτουργίαν μιᾶς κοινωνίας εἶναι ἡ ψήφισις νόμων καὶ κανονισμῶν, οἵτινες νὰ διέπωσι τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν καὶ νὰ ρυθμίζωσι τὰς σχέσεις τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς αὐτήν.

Καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, καίπερ θεῖον καὶ πνευματικὸν καθίδρυμα, ζῶσα ὅμως καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὡς κοινωνία ἀνθρώπων, τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ ὡς ὄργανισμός, ἔχει ἀνάγκη νόμων καὶ κανονισμῶν, οἵτινες νὰ διέπωσι τὴν ἐν αὐτῇ ζωὴν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ νὰ ρυθμίζωσι τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς αὐτήν. Τὴν ἀνάγκη ταύτην διαπιστώσαντες ἅμα τῇ ἰδρῦσει αὐτῆς ὁ Ἱερὸς τῶν Ἀποστόλων Σύλλογος καὶ μετὰ ταῦτα οἱ Θεοφόροι Πατέρες ἐψηφίσαντο τοὺς ἱεροὺς Κανόνας, αἱ δὲ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι πρὸς ἀντιμέτωπισιν ἰδιαζούσης μορφῆς ἀναγκῶν καὶ προβλημάτων ἐψηφίσαντο καὶ ἰδίας κανονιστικὰς διατάξεις, τοὺς Καταστατικοὺς Χάρτας αὐτῶν.

Ὁ μέχρι σήμερον ἰσχύων Καταστατικὸς τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Χάρτης, ψηφισθεὶς τὸ 1914, καίτοι ὑπηρετήσε τὴν Ἐκκλησίαν ἐπωφελῶς καὶ ἐπιτυχῶς ἐπὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε ὀλόκληρα ἔτη, εἰς τίνα τμήματα αὐτοῦ ἤρχισε νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται πλήρως εἰς τὰς διαμορφωθείσας νέας συνθήκας ζωῆς. Διὰ τοῦτο ἀπὸ πολλοῦ χρόνου διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως τούτου.

Πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐκπληροῦσα καὶ ἐπιθυμίαν τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου τοῦ Γ', προέβη, θεῖα συνάρσει καὶ χάριτι, εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ψήφισιν τοῦ ἐν τῷ παρόντι δημοσιευομένου νέου Καταστατικοῦ Χάρτου, ὁ ὁποῖος, καρπὸς ἀφ' ἑνὸς προσευχῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου μακρᾶς καὶ βαθείας μελέτης καὶ ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, θὰ ἀποτελῇ μετὰ τὴν Ἀγίαν Γραφήν καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τὴν βασικὴν νομοθεσίαν πρὸς τὸ οἰκονομεῖσθαι τὰ τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας πράγματα.

Ἐν τῇ ἱερᾷ πεποιθήσει ὅτι ὁ νέος οὗτος Καταστατικὸς Χάρτης θὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Ἀγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν θεοφιλῶς καὶ φιλανθρώπως, θέτομεν τούτον ἐν ἰσχύι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἐρχομένου ἔτους 1980 καὶ πατρικῶς προτροπέμεθα πιστὴν τούτου ὑφ' ὅλων ἐφαρμογὴν χάριν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πληρώματος αὐτῆς, κλήρου τε καὶ λαοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας πλουσίαν τὴν παρὰ τοῦ Δομήτορός τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ χάριν καὶ εὐλογίαν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου,

τῇ 23ῃ Νοεμβρίου 1979.

Εὐχεται πρὸς Κύριον

† Ο ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ο ΠΑΦΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ο ΚΙΠΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ο ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
† Ο ΛΕΜΕΣΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ
† Ο ΜΟΡΦΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ
† Ο ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ

**Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

I. ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 1.

Ἡ Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τῶν Ἀποστόλων Παύλου καὶ Βαρνάβα καὶ μέλος οὖσα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἶναι αὐτοκέφαλος, τοῦ αὐτοκέφαλου αὐτῆς κατοχυρωθέντος καὶ δι' ἄλλων καὶ δὴ καὶ διὰ τοῦ η' κανόνος τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 2.

Μέλη τοῦ πληρώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἶναι πάντες οἱ ἐν Κύπρῳ μονίμως διαμένοντες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ καὶ ὅσοι, ἔλκοντες τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἐκ Κύπρου καὶ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον αὐτῆς Ἐκκλησίαν ἐνταχθέντες διὰ τοῦ βαπτίσματος, παροικοῦσι νῦν ἐν γῆ ἄλλοτρία.

ΑΡΘΡΟΝ 3.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἔχουσα αἰώνιον καὶ ὑπερτάτην κεφαλὴν Αὐτὸν τὸν Θεῖον Ἰδρυτὴν αὐτῆς, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ κατευθυνομένη ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντος Παρακλήτου Πνεύματος, κυβερνᾶται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἐπινεύσει τοῦ Παρακλήτου διατυπωθέντων καὶ κυρωθέντων ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων, τῶν Ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας Παραδόσεων καὶ τοῦ συνωδᾶ τούτοις θεσπισθέντος παρόντος Καταστατικοῦ Χάρτου.

ΑΡΘΡΟΝ 4.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου διοικητικῶς διαχωρίζεται εἰς ἕξ Ἐπισκοπικὰς περιφερείας:

α') Τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἔχουσαν τὴν ἑδρὰν αὐτῆς ἐν Λευκωσίᾳ.

β') Τὴν Μητρόπολιν Πάφου, ἔχουσαν τὴν ἑδρὰν αὐτῆς ἐν Πάφῳ.

γ') Τὴν Μητρόπολιν Κιτίου, ἔχουσιν τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Λάρνακι.

δ') Τὴν Μητρόπολιν Κυρηνείας, ἔχουσιν τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Κυρηνείᾳ.

ε') Τὴν Μητρόπολιν Λεμεσοῦ, ἔχουσιν τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Λεμεσῶ.

στ') Τὴν Μητρόπολιν Μόρφου, ἔχουσιν τὴν ἔδραν αὐτῆς ἐν Μόρφου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Μητροπόλεων δύναται νὰ ἀυξηθῆ ἢ νὰ ἐλαττωθῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν νὰ ἀναθεωρηθῶσι κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, παρόντων πάντων τῶν μελῶν καὶ συμφωνούντων τῶν Μητροπολιτῶν, τῶν ὁποίων ἐπηρεάζεται ἡ Μητροπολιτικὴ περιφέρεια.

II. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

A'. ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

α) ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 5.

Τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου ἀσκεῖ γενικῶς μὲν ἡ συμφώνως πρὸς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν ἐκφραζομένη συνείδησις τοῦ πληρώματος αὐτῆς, κλήρου τε καὶ λαοῦ, εἰδικῶς δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

ΑΡΘΡΟΝ 6.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν κανονικῶς ἐκλεγέντων, χειροτονηθέντων, ἐγκατασταθέντων καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ὄντων Ἀρχιεπισκόπου, Μητροπολιτῶν καὶ Χωρεπισκόπων.

ΑΡΘΡΟΝ 7.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην πνευματικὴν, νομοθετικὴν, διοικητικὴν καὶ δικαστικὴν ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἔχει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ταῖς Συνόδοις τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν χορηγούμενα δικαιώματα καὶ ἐπιβαλλόμενα καθήκοντα καὶ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ ἀναγραφόμενα.

ΑΡΘΡΟΝ 8.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις εἶναι καὶ ὁ κανονικὸς Πρόεδρος αὐτῆς, κωλυομένου δὲ τούτου ἢ εὕρισκομένου ἐκτὸς Κύπρου, γνώμη καὶ ἐντολῇ αὐτοῦ, συγκαλεῖται καὶ προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ πρώτου τῇ τάξει τῶν ἐν Κύπρῳ ὑπαρχόντων Μητροπολιτῶν, καὶ ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 9.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνέρχεται ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ἢ, ὑπάρχοντος ἀποχωρῶντος λόγου, ὅπου ἂν ὁ συγκαλῶν ὀρίσῃ, τακτικῶς μὲν τρεῖς τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν διακαινήσιμον ἐβδομάδα καὶ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Σεπτεμβρίου, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως κρίνῃ εὐλογον ἢ δύο τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ τὴν σύγκλησιν ταύτης πρὸς μελέτην καθωρισμένου θέματος. Ἡ πρόσκλησις διὰ σύγκλησιν εἰς συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀποστέλλεται πρὸς τὰ μέλη αὐτῆς ὀκτῶ

τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδρίας.

ΑΡΘΡΟΝ 10.

Ἐάν, παρὰ τὴν αἴτησιν δύο συνοδικῶν μελῶν, ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρνηθῆ νά συγκάλεση ταύτην ἐντὸς δεκαπενθημέρου, ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, καὶ ἐὰν τὸ θέμα, δι' ὃ αἰτοῦνται τὴν σύγκλησιν, εἶναι λίαν ἐπιείγον καὶ σοβαρόν, δύνανται οἱ αἰτοῦντες νά ζητήσωσι τὴν προσυπογραφὴν τῆς αἰτήσεως τῶν ὑπὸ τῶν λοιπῶν συνοδικῶν καί, ἐὰν τὰ δύο τρίτα τῶν Μητροπολιτῶν προσυπογράψωσι τὴν αἴτησιν, τότε ὁ ἔχων τὸ δικαίωμά τῆς συγκλήσεως ὑποχρεοῦται νά συγκαλέσῃ τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἐντὸς δεκαπενθημέρου τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς αἰτήσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 11.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν εἶναι παρόντα τὰ ἡμισυ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον ὀκτώ (8) Πρόεδρος καὶ δύο τουλάχιστον Μητροπολίται. Οὐδενὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπιτρέπεται νά ἀπουσιάζη συνοδικῆς συνεδρίας, εἰμὴ λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης εὐλόγου αἰτίας, ἀδεία τῆς Συνόδου. Συνοδικὸν μέλος, μὴ μετέχον ἄνευ εὐλόγου αἰτίας τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν, καλεῖται εἰς ἀπολογίαὶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου καί, ἂν ἡ προβαλλομένη αἰτία ἀπουσίας δὲν κριθῆ εὐλογος, ἐπιτιμᾶται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, μένον δὲ ἀμεταμέλητον στερεῖται τοῦ δικαιώματος τοῦ μετέχειν τῆς Συνόδου, μέχρις ὅτου ἡ Σύνοδος ἄλλως ἤθελεν ἀποφασίσῃ, καὶ ὑπόκειται εἰς οἰανδήποτε ἄλλην, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Συνόδου, κανονικὴν ποινήν.

ΑΡΘΡΟΝ 12.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λαμβάνονται ὁμοφώνως ἢ κατὰ πλειοψηφίαν, εἶναι δὲ αὐταὶ ὑποχρεωτικαὶ εἰς τε τὰ συνοδικὰ μέλη καὶ εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ εἰς τὸ παρὸν Καταστατικόν. Εἰς ἰσοψηφίας, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων ὑποθέσεων τὸ κύρος δίδεται τῇ ψήφῳ τοῦ Προέδρου, ἐπὶ δὲ δίκης κληρικῶν κρατεῖ ἡ ἐπιεικεστέρα γνώμη. Ἐπὶ θεμάτων ἀφορῶντων εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας οἱ Χωρεπίσκοποι ἐκφράζουσι συμβουλευτικὴν μόνον γνώμην, χωρὶς νά ψηφίζωσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 13.

Ἄν ἡ ἔλλειψις συνοδικῆς ἀπαρτίας ὀφείλεται εἰς ἐπίμονον ἀρνησιν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Χωρεπισκόπων αὐτῶν νά μετάσχωσι τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν πρὸς σχηματισμὸν ἀπαρτίας, παρέχεται δικαίωμα ψήφου καὶ ἐπὶ διοικητικῶν θεμάτων εἰς τοὺς Χωρεπισκόπους τῶν μὴ ἀπεχόντων ἀπὸ τὰς συνοδικὰς ἐργασίας Μητροπολιτῶν κατὰ τὴν σειρὰν προτεραιότητός τῶν Θρόνων.

ΑΡΘΡΟΝ 14.

Ἄν ποτὲ ἤθελε συμβῆ νά μὴ ἀποτελεσθῆ ἀπαρτία κατὰ τὸ ἄρθρον ἕνδεκα (11), εἴτε λόγῳ μὴ ὑπάρξεως ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν, εἴτε ἐὰν καλούμενοι δὲν προσέρχωνται εἰς τὰς συνοδικὰς συνεδριάς καὶ δὲν ὑπάρχωσι Χωρεπίσκοποι πρὸς ἀναπλήρωσιν τούτων, τότε πρὸς σχηματισμὸν ἀπαρτίας καλοῦνται κατὰ τὴν περίστασιν εἷς ἢ δύο Ἀρχιερεῖς ἔξωθεν, ζητούμενοι παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου, κατὰ σειράν πρωτείων παρὰ τινος τῶν τεσσάρων παλαιφάτων Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ καλούμενοι νὰ μετάσχῳσι τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν κέκτηνται πάντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑπέχουσι πάσας τὰς εὐθύναις συνοδικοῦ μέλους, μέχρις ὅτου λάβῃ πέρασ ἢ ὑπόθεσις, δι' ἣν ἐκλήθησαν.

ΑΡΘΡΟΝ 15.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὀρίζει τὸν Γραμματέα αὐτῆς, εὐπαίδευτον κληρικόν, καὶ τὰς ἀπολαβὰς αὐτοῦ.

Τὰ καθήκοντα τούτου εἶναι:

α) Ἡ καταγραφή τῶν πρακτικῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ καταχώρησις αὐτῶν ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ.

β) Ὅτιδήποτε ἄλλο ἤθελεν ἀνατεθῆ αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 16.

Τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐκάστης συνεδριάς τίθενται ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην συνεδρίαν, ἐγκρίνονται ὑπ' αὐτῆς καί, ἀφοῦ καταχωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἐν τῷ εἰδικῷ κώδικι τῶν πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν λοιπῶν μετασχόντων τῆς συνεδριάς ἐκείνης Ἀρχιερέων.

ΑΡΘΡΟΝ 17.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὅστις καὶ κατατοπίζει σχετικῶς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον εἰς τὴν ἐπομένην περίοδον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

β) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ 18.

α') Ἡ Ἱερά Σύνοδος διασκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ προνοιῶν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

β') Διαφυλάττει τὴν δογματικὴν, τὴν κανονικὴν καὶ τὴν τῆς λατρείας τάξιν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου καὶ διατηρεῖ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

γ') Ρυθμίζει τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μετὰ τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν.

δ') Μεριμνᾷ καὶ ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας τῶν πιστῶν, ὅπως ἡ σύμφωνος τοῖς δόγμασι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ληπτέων μέτρων διὰ τὴν στερέωσιν καὶ τελείωσιν ἐν τῇ πίστει, τὴν προαγωγὴν καὶ ἀνύψωσιν τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς παντὸς τοῦ πληρώματός τῆς ἐν Κύπρῳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ε') Κέκτηται τὴν ἀνωτάτην ἐν τῇ νήσῳ ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν.

στ') Κέκτηται καὶ ἐνασκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐν τῇ νήσῳ ἐκκλησιαστικὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ κανονικῶν παραπτωμάτων κλήρου καὶ λαοῦ.

ζ') Μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν κατάρτισιν τοῦ κλήρου καὶ πάντων τῶν εἰς τὴν λατρείαν διακονούντων καὶ ἐποπτεύει τὴν λειτουργίαν πάσης εἰδικῆς πρὸς τοῦτο Σχολῆς.

η') Ἐπιβλέπει τὴν κανονικὴν ἐπιτέλεσιν τῶν μυστηρίων καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν καὶ τύπων λατρείας καὶ φροντίζει ὅπως ἐκάστη τάξις τοῦ κλήρου ἐπιτελῇ δεόντως τὰ ἑαυτῆς καθήκοντα.

θ') Προνοεῖ περὶ διατηρήσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἀρχαιολογικῆς ἄξιας ἱερῶν ἀντικειμένων.

ι') Παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει τὴν παρεχομένην θρησκευτικὴν διδασκαλίαν καὶ ἀγωγὴν εἰς τὰ Ὁρθόδοξα Χριστιανικὰ σχολεῖα τῆς νήσου, πασῶν τῶν βαθμίδων, καὶ τὰ εἰς ταῦτα χρησιμοποιούμενα θρησκευτικὰ διδακτικὰ βιβλία.

ια') Ἐγκρίνει τὰ πρὸς χρῆσιν εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς λειτουργικὰ βιβλία.

ιβ') Μεριμνᾷ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν χηρευόντων Θρόνων συμφώνως πρὸς τὰ εἰδικὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ ἀποφασίζει περὶ συγχωνεύσεως, διαιρέσεως ἢ

ἐπανασυστάσεως Ἐπισκοπῶν - Μητροπόλεων ἐν τῇ νήσῳ καὶ καθορίζει ἢ ἀναθεωρεῖ τὰ ὅρια αὐτῶν.

ιγ') Ἀποφασίζει περὶ ἐκλογῆς καὶ ἐκλέγει τοὺς Χωρεπισκόπους.

ιδ') Ἀποφασίζει περὶ τῶν αἰτήσεων παραιτήσεως τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων παροχῆς ἀδείας συνεχοῦς ἀπουσίας πέραν τοῦ ἐνὸς μηνὸς ἐκ τῶν Θρόνων αὐτῶν.

ιε') Ἀποφασίζει συμφώνως πρὸς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ζητημάτων τόσον τῶν ρητῶς ἐμπιπτόντων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς ὅσον καὶ ἐπὶ οἰωνδήποτε ἄλλων ζητημάτων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν προβλέπεται ἄλλη ἀρχὴ ἢ διαδικασία.

ιστ') Ἐρμηνεύει αὐθεντικῶς καὶ κατὰ τρόπον δεσμευτικὸν καὶ ὑποχρεωτικὸν δι' ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ ἄλλας ἰδίας κανονιστικὰς διατάξεις καὶ ἐποπτεύει τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

ιζ') Συντάσσει καὶ ψηφίζει νόμους καὶ διατάξεις πρὸς ρύθμισιν πνευματικῶν, διοικητικῶν, δικαστικῶν ἢ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν γίνεται ἢ ἐλλιπῶς γίνεται πρόνοια ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ καὶ ἐκδίδει κατὰ κανονικὴν ἀρμοδιότητα καὶ εὐθύνην διατάξεις ἰσχύουσας καθ' ἅπασαν τὴν ἐν Κύπρῳ Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀναφερομένας εἰς ζητήματα πίστεως, λατρείας, ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, ὀργανώσεως καὶ ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας.

ΑΡΘΡΟΝ 19.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὡς ἔχουσα τὴν ἀνωτάτην δικαστικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ κανονικῶν παραπτωμάτων κλήρου καὶ λαοῦ, δικάζει τελεσιδίκως, πρωτοδίκως μὲν ἐπὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων τῶν διαφευγουσῶν τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐπισκόπου, κατ' ἔφεσιν δὲ ἐπὶ πασῶν τῶν πρὸς αὐτὴν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον ἢ τοιαύτη ἐκκλησις προβλέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 20.

Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συνεδριαζούσης ὅπως ἀποφανθῆ ἐπὶ κατηγορίας κατὰ συνοδικοῦ μέλους, τὸ τοιοῦτον συνοδικὸν μέλος δὲν μετέχει τῆς συνοδικῆς ταύτης συνεδρίας.

ΑΡΘΡΟΝ 21.

Αἱ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν

Δικαστηρίων προσάγονται ενώπιον αὐτῆς πρὸς ἐκδίκαση κατὰ τὰς τακτικὰς συνεδρίας αὐτῆς, μόνον δὲ ἐν ἐπείγουσῃ ἀνάγκῃ δύναται νὰ συγκληθῆ ἕκτακτος Σύνοδος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου ἢ δυὸ τῶν μελῶν αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα ὀκτῶ (8) καὶ δέκα (10).

ΑΡΘΡΟΝ 22.

ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας αἱ ἐπιβαλλόμενοι ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ποιναὶ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

Α'. Ἐπὶ λαϊκῶν:

α') Ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια.

β') Ἀφορισμός.

γ') Στέρησις ἐκκλησιαστικῆς κηδεύσεως.

Β'. Ἐπὶ πρεσβυτέρων, διακόνων καὶ μοναχῶν:

α') Ἐπίπληξις.

β') Ἀργία ἀπὸ ἱεροπραξίας ἢ στέρησις, γενικὴ ἢ μερική, τῶν ἀπὸ τῆς θέσεως δικαιωμάτων ἢ καὶ ἀμφότερα.

γ') Παῦσις ἀπὸ τῆς θέσεως.

δ') Ἐκπτώσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος.

ε') Στέρησις τοῦ δικαιώματος τοῦ προαχθῆναι εἰς ἀνώτερον βαθμόν.

στ') Περιορισμὸς ἐν μοναστηρίῳ.

ζ') Καθαίρεσις.

η') Απόθεσις τοῦ μοναχικοῦ σχήματος καὶ ἐκκοπή ἐκ τοῦ σώματός τῆς μοναστικῆς ἀδελφότητος.

θ') Ἀφορισμός.

Γ'. Ἐπὶ Ἐπισκόπων:

α) Μομφή.

β') Στέρησις τοῦ δικαιώματος συνοδικοῦ μέλους.

γ') Στέρησις τῆς ἀδελφικῆς κοινωνίας.

δ') Περιορισμός ἐν μοναστηρίῳ, τοῦ ὁποῖου περιορισμοῦ τὴν χρονικὴν διάρκειαν ὀρίζει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

ε) Ἀργία ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, τῆς ὁποίας τὴν χρονικὴν διάρκειαν ὀρίζει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

στ') Ἐκπτώσις.

ΑΡΘΡΟΝ 23.

Ὁ καταδικασθεὶς Ἀρχιερεὺς εἰς οἰανδήποτε ἄλλην ποινὴν, πλὴν τῆς μομφῆς, ὀριζομένην δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, δὲν δύναται νὰ ἀσκήσει συνοδικὰ καθήκοντα, εἰμὴ μόνον ἀφοῦ ἐκτίσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ ποινὴν.

ΑΡΘΡΟΝ 24.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δικαιούται μόνη αὐτὴ νὰ ἐλαττώσῃ ἢ καὶ νὰ ἄρῃ, ἀπονέμουσα χάριν, ἐπιβληθεῖσαν ἢ ἐγκριθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς ποινὴν.

ΑΡΘΡΟΝ 25.

Ἐπὶ παραπτώματος Ἀρχιερέως, συνεπαγομένου καθαιρέσειν, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὀρίζει τρία τῶν μελῶν αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦσιν ὡς ἀνακριτικὸν σῶμα καὶ ἐν ἧ περιπτώσει ἐκ τοῦ πορίσματος τοῦ ἀνακριτικοῦ τούτου σώματος προκύψωσι κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς στοιχεῖα ἐνοχῆς, παραπέμπει τὸν κατηγορούμενον Ἐπίσκοπον εἰς δίκην ἐνώπιον Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐκ δεκατριῶν τουλάχιστον Ἐπισκόπων. Πρὸς συγκρότησιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐν Κύπρῳ ἰκανὸς ἀριθμὸς Ἀρχιερέων, ἐχόντων ἀκώλυτον τὴν Ἀρχιερωσύνην αὐτῶν (Μητροπολιτῶν, Χωρεπισκόπων καὶ Σχολαζόντων), ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παρακαλεῖ κατὰ σειράν τὰ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀποστείλωσιν ἀνὰ ἓνα ἢ περισσοτέρους Ἐπισκόπους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ Ἐπισκόπων. Οἱ ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων ἐλθόντες Ἐπίσκοποι μετὰ τῶν Ἐπισκόπων τῆς νήσου, ἕκτακτον Σύνοδον ἀπαρτίζοντες, δικάζουσιν ὡς οἱ Ἱεροὶ Κανόνες διακελεύουσιν. Ἐὰν δὲ τις ἢ τινὲς τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων Ἐκκλησιῶν δὲν ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν παράκλησιν, παρακαλοῦνται κατὰ σειράν αἱ ἀνταποκριθεῖσαι Ἐκκλησίαι, ὅπως ἀποστείλωσι πλείονας Ἐπισκόπους. Τοῦ ἐκτάκτου τούτου Δικαστηρίου ἡ ἀπόφασις εἶναι ὀριστικὴ καὶ τελεσίδικος. Μόνον δὲ ἕκτακτον

Συνοδικὸν Δικαστήριον, καταρτιζόμενον κατὰ τὰ ὡς ἄνω, δύναται νὰ μεταβάλῃ ἢ νὰ ἄρῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν εἰς Ἐπίσκοπον ποινὴν τῆς καθαιρέσεως, ἐφ' ὅσον τὸ παράπτωμα, δι' ὃ ἐπεβλήθη, εἶναι πειθαρχικόν, ὃ δὲ καθαιρεθεὶς μετεμελήθη εἰλικρινῶς καὶ ἐμπράκτως. Πρόεδρος τοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ τὲ Κανονικοῦ καὶ τοῦ Μείζονος, εἶναι ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκτὸς ἐὰν παρίσταται εἰς τῶν Πατριαρχῶν τῶν τεσσάρων παλαιφάτων Πατριαρχείων, ὅτε τιμητικῶς ἐκχωρεῖται αὐτῷ ἡ προεδρία.

ΑΡΘΡΟΝ 26.

Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, καλούμενοι κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς συγκροτήσεως τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων καὶ μὴ προσερχόμενοι ἄνευ εὐλόγου δικαιολογίας κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν διὰ τῆς προσκλήσεως ἡμερομηνίαν, ὑπόκεινται εἰς δίωξιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐπὶ ἀρνήσει ἐκτελέσεως καθήκοντος, ἐκδικαζομένου τοῦ παραπτώματος παρακοῆς αὐτῶν συνοπτικῶς, ἄνευ περαιτέρω ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, δικαιουμένου τοῦ Δικαστηρίου νὰ ἐπιβάλλῃ τὰς προνοουμένας ποινὰς ἐπὶ Ἐπισκόπου πλὴν τῆς ἐκπτώσεως καὶ τῆς καθαιρέσεως. Νόμιμος δικαιολογία θεωρεῖται:

α') Νόσος τοῦ Ἀρχιερέως τοιαύτη μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν προσέλευσιν αὐτοῦ, βεβαιουμένη διὰ δηλώσεως δύο ἰατρῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Λόγοι σπουδαῖοι καὶ ἀποχρώντως μεμαρτυρημένοι, καταστήσαντες ἀδύνατον τὴν προσέλευσιν τοῦ Ἀρχιερέως ἐνώπιον τοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 27.

Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δέον νὰ εἶναι ἠτιολογημέναι μετὰ παραθέσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἄρθρων, ἐφ' ὧν στηρίζονται. Τὸ αἰτιολογικὸν μέρος αὐτῶν καταχωρεῖται εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἀποφάσεων, ἐκδίδεται δὲ τὸ δικαστικὸν μέρος αὐτῶν. Νοεῖται ὅτι οἱ διάδικοι δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσιν ἀντίγραφον καὶ τοῦ αἰτιολογικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 28.

Οὐδεμία διάταξις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ δύναται νὰ μεταβληθῇ ἢ νὰ διαγραφῇ, εἰμὴ μόνον ἐὰν ἡ ἀπόφασις περὶ μεταβολῆς ἢ διαγραφῆς διατάξεως ληφθῇ διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πλήρως συγκεκροτημένης. Πλήρως δὲ συγκεκροτημένη Σύνοδος θεωρεῖται, ὅταν εἶναι πεπληρωμένοι πάντες οἱ Θρόνοι καὶ παρίστανται πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς.

ΑΡΘΡΟΝ 29.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐκδίδει ἐπίσημον δελτίον ἢ περιοδικὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἐν ᾧ δημοσιεύονται ἐκκλησιαστικοὶ κανονισμοί, διατάξεις, πράξεις, ἀποφάσεις, ἐγκύκλιοι αὐτῆς, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Μητροπολιτῶν, καὶ ἐποικοδομητικὰ ἄρθρα, μελέται, κ.λ.π.

ΑΡΘΡΟΝ 30.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, ἔχουσαν ἐν τῷ μέσῳ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ κύκλῳ τὴν ἐπιγραφήν «ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ».

ΑΡΘΡΟΝ 31.

Ἄπασαι αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στεγάζονται ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ.

Β'. ΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΙ

α) ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ - ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΑΡΘΡΟΝ 32.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου εἶναι ὁ Ἀρχηγός τῆς ἐν Κύπρῳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχει δὲ τὰ ἀνέκαθεν ἱστορικῶς καὶ κανονικῶς ἀνεγνωρισμένα αὐτῷ προνόμια καὶ δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟΝ 33.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰς ἐξῆς ἀρμοδιότητας :

α') Συγκαλεῖ καὶ προεδρεύει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Μνημονεύεται κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας.

γ') Ἀπευθύνει ἐορτίους ἐγκυκλίους κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα πρὸς ἅπασαν τὴν ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίαν, αἵτινες ἀναγινώσκονται ἐπ' Ἐκκλησίας.

δ') Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀποτελεῖ σύνδεσμον εἰς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετ' αὐτῶν, καλλιεργεῖ σχέσεις μετὰ τῶν Προκαθημένων τῶν λοιπῶν

Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ διατηρεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μετ' αὐτῶν.

ε') Προϊσταται, κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, εἰς τὰς χειροτονίας τῶν ἐκάστοτε ἐκλεγομένων Ἀρχιερέων καὶ μόνον κωλυομένου καὶ ἐντολῇ αὐτοῦ δύναται νὰ προστῆ εἰς ταύτας ἕτερος Ἀρχιερεύς.

στ') Διατηρεῖ τὴν ἐνότητα ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῆς Πολιτείας.

ζ') Φέρει πορφυροῦν μανδύαν καὶ σκῆπτρον ἀντὶ τῆς συνήθους ποιμαντορικῆς ράβδου καὶ ὑπογράφει διὰ κινναβάρεως.

η') Δύναται νὰ ἱερουργῇ ὄχι μόνον ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπικῇ περιφερείᾳ ἀλλὰ καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον, τῇ ἀπλῇ μέντοι ἀνακοινώσῃ τοῖς οἰκείοις Μητροπολίταις.

θ') Εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας.

ι') Ἀναλαμβάνει τὴν προσωρινὴν διοίκησιν ὡς Τοποτηρητῆς χηρεύοντος ἢ χηρευόντων μητροπολιτικῶν Θρόνων, τὴν ὁποίαν ἀσκεῖ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 34.

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ περιλαμβάνει τὰς κάτωθι πόλεις, κοινότητας καὶ μονάς:

Πόλις Λευκωσίας:

- 1) Ἑνορία Ἁγίου Ἰωάννου (Καθεδρικός Ναός)
- 2) Ἑνορία Ἁγίας Βαρβάρας Καϊμακλίου
- 3) Ἑνορία Ἁγίου Ἀνδρέου
- 4) Ἑνορία Ἁγίου Ἀντωνίου
- 5) Ἑνορία Ἁγίου Δημητρίου
- 6) Ἑνορία Ἁγίου Κασσιανοῦ
- 7) Ἑνορία Ἁγίου Λουκᾶ
- 8) Ἑνορία Ἁγίου Σάββα
- 9) Ἑνορία Ἁγίων Ὁμολογητῶν
- 10) Ἑνορία Ἀποστόλου Βαρνάβα
- 11) Ἑνορία Παναγίας Παλλουριωτίσσης
- 12) Ἑνορία Προδρόμου
- 13) Ἑνορία Φανερωμένης
- 14) Ἑνορία Τρυπιώτου
- 15) Ἑνορία Χρυσалиνωτίσσης

Πόλις Ἀμμοχώστου:

- 1) Ἐνορία Ἀγίου Νικολάου (Καθεδρικός Ναός)
- 2) Ἐνορία Ἀγίας Ζώνης
- 3) Ἐνορία Ἀγίας Τριάδος
- 4) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου
- 5) Ἐνορία Ἀγίου Ἰωάννου
- 6) Ἐνορία Ἀγίου Λουκᾶ
- 7) Ἐνορία Ἀγίου Μέμνονος
- 8) Ἐνορία Τιμίου Σταυροῦ
- 9) Ἐνορία Χρυσοσπηλιωτίσσης

Κοινότητες Λευκωσίας:

- 1) Ἀγία Βαρβάρα
- 2) Ἅγιοι Τριμιθιάς
- 3) Ἅγιος Βασίλειος

- 4) Ἅγιος Δομέτιος
 - α) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου
 - β) Ἐνορία Ἀγίου Παύλου

- 5) Ἅγιος Ἐπιφάνιος
- 6) Ἅγιος Ἰωάννης Μαλούντας
- 7) Ἀγκαστίνα
- 8) Ἀγλαντζιά
- 9) Ἀγροκηπηκιά
- 10) Ἀθηαίνου
- 11) Ἀλάμπρα
- 12) Ἀνάγια
- 13) Ἀναλυώντας
- 14) Ἀπλήκι
- 15) Ἀρεδιοῦ
- 16) Ἄρσος
- 17) Ἀσκᾶς

- 18) Ἄσσια
 - ᾰ) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου
 - β) Ἐνορία Προδρόμου

- 19) Ἀφάνεια
- 20) Βατυλή
- 21) Βιτσάδα
- 22) Βώνη

- 23) Γέρι
- 24) Γερόλακκος
- 25) Γούρρι
- 26) Δευτερά Άνω
- 27) Δευτερά Κάτω

- 28) Έγκωμη
 - α) Ένορία Αγίου Νικολάου
 - β) Ένορία Αγίων Πάντων

- 29) Έξω Μετόχι
- 30) Έπισκοπειών
- 31) Έργάτες
- 32) Ίδάλιον
- 33) Καλόν Χωρίον Κλήρου
- 34) Καμπιά
- 35) Καμπι Φαρμακά
- 36) Καπέδες
- 37) Κάτω Μονή
- 38) Κλήρου
- 39) Κοντέα

- 40) Κυθραία
 - α) Ένορία Αγίας Άννης (Συργανιάς)
 - β) Ένορία Αγίας Μαρίνης
 - γ) Ένορία Αγίου Ανδρονίκου
 - δ) Ένορία Αγίου Γεωργίου
 - ε) Ένορία Παναγίας (Χαρδακιωτίσσης)
 - στ) Ένορία Τιμίου Σταυρού (Χρυσίδος)

- 41) Λαζανιά
- 42) Λακατάμια Άνω
- 43) Λακατάμια Κάτω
- 44) Λατσιά

- 45) Λευκόνοικο
 - α) Ένορία Αρχαγγέλου
 - β) Ένορία Σωτήρος

- 46) Λυθροδόντας
- 47) Λύμπια
- 48) Λύση
- 49) Μαθιάτης
- 50) Μαλούντα
- 51) Μάμμαρι

- 52) Μαραθόβουνος
- 53) Μιά Μηλιά
- 54) Μιτσερό
- 55) Νέον Χωρίον
- 56) Νήσου
- 57) Όμορφίτα
- 58) Παλαίκυθρο
- 59) Παλαιομέτοχο

- 60) Παλαιχώρι
 - α) Ένορία Αγίου Λουκά
 - β) Ένορία Παναγίας

- 61) Πέρα
- 62) Πέρα Χωρίον
- 63) Πολιτικό
- 64) Ποταμιά
- 65) Πυρόι
- 66) Σιά
- 67) Σκυλλούρα

- 68) Στρόβολος
 - α) Ένορία Αγίου Βασιλείου
 - β) Ένορία Χρυσελεύσης

- 69) Τράχωνας
- 70) Τραχώνι
- 71) Τρεμετουσιά
- 72) Τριμηθιά
- 73) Τσέρι
- 74) Τύμβου
- 75) Φαρμακάς
- 76) Φικάρδου
- 77) Φτερικούδι
- 78) Ψημολόφου

Κοινότητες Αμμοχώστου:

- 1) Αγία Νάπα
- 2) Άγιος Ανδρόνικος
- 3) Άγιος Γεώργιος Σπαθαρικού
- 4) Άγιος Ήλίας
- 5) Άγιος Θεόδωρος Καρπασίας
- 6) Άγιος Νικόλαος Λευκονοίκου

7) Άγιος Σέργιος

8) Αϊγιαλούσα

α) Ένορία Αγίας Μαρίνης

β) Ένορία Αγίας Τριάδος

γ) Ένορία Αρχαγγέλου

9) Ακανθοῦ

10) Άρδανα

11) Άρναδί

12) Αὐγόρου

13) Άχερίτου

14) Άχνα

15) Βαθύλακας

16) Βασίλι

17) Βουκολίδα

18) Βοῦφες

19) Γαιῖδουρᾶς ἢ Νέα Σπάρτη

20) Γαστριᾶ

21) Γέναγρα

22) Γεράνι

23) Γύψου

24) Δαυλός

25) Δερύνεια Ἄνω

26) Δερύνεια Κάτω

27) Ἐγκωμη Ἄμμοχώστου

28) Ἐπτακώμη

29) Καλοψίδα

30) Κοιλάνεμος

31) Κώμη - Αἰγιαλοῦ

32) Κώμη - Κεπήρ

33) Λάπαθος

34) Λεονάρισσος

35) Λιμνιά

36) Λιοπέτρι

37) Λυθράγκωμη

38) Μακράσυκα

39) Μάνδρες

40) Μελάναργα

41) Μηλιά

42) Νέτα

43) Παραλίμνι

44) Πατρίκι

45) Περιστερώνα

46) Πηγῆ

47) Πραστειὸν

48) Πυργᾶ

49) Ριζοκάρπασον

α) Ἐνορία Ἀγίας Τριάδος

β) Ἐνορία Ἀγίου Συνεσίου

50) Σπαθαρικὸν

51) Στρογγυλὸς

52) Σύγκρασις

53) Σωτήρα

54) Ταύρου

55) Τρίκωμο

α) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου

β) Ἐνορία Παναγίας

56) Τρουπημένη

57) Φλαμούδι

58) Φρέναρος

ε') Μοναὶ :

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Αποστόλου Βαρνάβα (ἀνδρώα) καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἡρακλειδίου (γυναικεία).

Ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς εὐρίσκονται ἐπίσης αἱ Βασιλικαὶ Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ καὶ τοῦ Ἀγίου Νεοφύτου.

β) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ - ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ 35.

Μητρόπολις Πάφου: Κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν Μητροπόλεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὃ δὲ Μητροπολίτης αὐτῆς εἶναι ὁ πρῶτος τῆ τάξει μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 36.

Πόλεις, Κοινότητες καὶ Μοναί, ὑπαγόμεναι εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν Πάφου, εἶναι:

Πόλις Πάφου:

Ἐνορία Ἀγίου Θεοδώρου (Καθεδρικός Ναός)

Ἐνορία Ἀγίου Κενδέου

Ἐνορία Ἀγίου Παύλου

Ἐνορία Θεοσκεπάστης Κάτω Πάφου

Κοινότητες Πάφου:

- 1) Ἁγία Βαρβάρα
- 2) Ἁγία Μαρίνα Κελοκεδάρων
- 3) Ἁγία Μαρίνα Χρυσοχοῦς
- 4) Ἁγία Μαρινούδα
- 5) Ἅγιος Ἀμβρόσιος
- 6) Ἅγιος Δημητριανός
- 7) Ἀκουρδάλια Ἄνω
- 8) Ἀκουρδάλια Κάτω
- 9) Ἀκουρσός
- 10) Ἀμαργέτη
- 11) Ἀναβαργός
- 12) Ἀναρίτα
- 13) Ἀνώγυρα
- 14) Ἀργάκα
- 15) Ἀρμίνου
- 16) Ἄρμου
- 17) Ἀρόδες
- 18) Ἄρσος
- 19) Ἀρχιμανδρίτα Ἄνω
- 20) Ἀρχιμανδρίτα Κάτω
- 21) Ἀσπρογιά
- 22) Ἀχέλεια
- 23) Βᾶσα
- 24) Γαλαταριά
- 25) Γεροσκήπου - Κολώνη
- 26) Γιόλου
- 27) Γουδί
- 28) Δορὰ - Μούσαρε
- 29) Δρούσια
- 30) Δρύμου
- 31) Δρυνιά
- 32) Ἐλεδιώ

- 33) Ἐμπα
- 34) Ἐπισκοπῆ
- 35) Θελέτρα
- 36) Ἴννια
- 37) Κάθηκας
- 38) Καλλέπεια
- 39) Κανναβιοῦ
- 40) Κέδαρες
- 41) Κελοκέδαρα
- 42) Κινοῦσα
- 43) Κισσόνεργα
- 44) Κοίλη
- 45) Κοιλίνια
- 46) Κονιά
- 47) Φιλούσα Χρυσοχοῦς
- 48) Φοινί
- 49) Φοίτη
- 50) Χλώρακα
- 51) Κούκλια
- 52) Κρήτου Μαρόττου
- 53) Κρήτου Τέρρα
- 54) Λάσα
- 55) Λεμόνα
- 56) Λετύμπου
- 57) Λυσός
- 58) Μαλιά
- 59) Μαμώνια
- 60) Μαραθούντα
- 61) Μέσανα
- 62) Μέσα Χωρίον
- 63) Μεσόγη
- 64) Μηλιά
- 65) Μηλιοῦ
- 66) Νατᾶ
- 67) Νέον Χωρίον
- 68) Νικόκλεια
- 69) Ὀμοδος
- 70) Παναγιά
- 71) Πάχνα Ἄνω
- 72) Πάχνα Κάτω
- 73) Παχύαμμος
- 74) Πέγεια
- 75) Πενταλιὰ
- 76) Περιστερώνα
- 77) Πισσοῦρι

- 78) Πολέμι
- 79) Πόλις Χρυσοχοῦς
- 80) Ποταμιοῦ
- 81) Πραιτῶρι
- 82) Πραστειὸν Αὐδήμους
- 83) Προδρόμι
- 84) Πωμὸς
- 85) Σαλαμιοῦ
- 86) Στατὸς - Ἅγιος Φώτιος
- 87) Στενῆ
- 88) Στρουμπὶ
- 89) Σύμου
- 90) Τάλα
- 91) Τίμη
- 92) Τορνάρηδες
- 93) Τραχυπέδουλα
- 94) Τρεμιθοῦσα
- 95) Τσάδα
- 96) Φιλοῦσα Κελοκεδάρων
- 97) Χολέτρια
- 98) Χόλη - Σκούλλι
- 99) Χούλου
- 100) Ψάθι

γ') Μοναὶ :

Αἱ ἀνδρῶναι Μοναὶ τῆς Τροοδιτίσης, τῆς Χρυσορροϊατίσης καὶ τοῦ Σταυροῦ τῆς Μύθθης.

ΑΡΘΡΟΝ 37.

Μητρόπολις Κιτίου: Κατέχει τὴν δευτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν Μητροπόλεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὁ δὲ Μητροπολίτης αὐτῆς εἶναι ὁ δεύτερος τῆ τάξει μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 38.

Πόλεις, Κοινότητες καὶ Μοναὶ, ὑπαγόμεναι εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν Κιτίου, εἶναι:

α') Πόλις Λάρνακος:

Ἐνορία Μεταμορφώσεως Σωτῆρος (Καθεδρικός Ναός)

Ἐνορία Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ

Ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννου

Ἐνορία Ἁγίου Λαζάρου

Ἐνορία Ἁγίου Νικολάου Δροσιᾶς

Ἐνορία Χρυσοπολιτίσσης

β') Κοινότητες Λάρνακος:

- 1) Ἀβδελλερόν
- 2) Ἀγγλισίδες
- 3) Ἁγία Ἄννα
- 4) Ἅγιοι Βαβατσινιάς
- 5) Ἅγιος Θεόδωρος
- 6) Ἀλαμινός
- 7) Ἀλεθρικόν
- 8) Ἀναφωτία
- 9) Ἀραδίππου
- 10) Βαβατσινιά
- 11) Βάβλα
- 12) Δρομολαξιά
- 13) Καλαβασός
- 14) Καλόν Χωρίον
- 15) Κάτω Δρῦς
- 16) Κίτι
- 17) Κόρνος
- 18) Λάγια
- 19) Λειβάδια
- 20) Λεύκαρα Ἄνω
- 21) Λεύκαρα Κάτω
- 22) Μαζωτός
- 23) Μαρῶνι
- 24) Μελίνη
- 25) Μενεοῦ
- 26) Μοσφιλωτή
- 27) Ξυλοτύμβου
- 28) Ξυλοφάγου

- 29) Όδοῦ
- 30) Όρᾶ
- 31) Όρμῆδεια
- 32) Όρόκλινη
- 33) Πεοβόλια
- 34) Πύλα
- 35) Πυργᾶ
- 36) Σκαοίνου
- 37) Τερσεφάνου
- 38) Τόχνη
- 39) Τροῦλλοι
- 40) Χοιροκοιτία
- 41) Ψεματισμένος
- 42) Ψευδᾶς

γ') Μοναί:

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σταυροβουνίου (ἀνδρώα) καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Μηνᾶ (γυναικεία).

ΑΡΘΡΟΝ 39.

Μητρόπολις Κυρηναίας: Κατέχει τὴν τρίτην θέσιν μεταξὺ τῶν Μητροπόλεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὃ δὲ Μητροπολίτης αὐτῆς εἶναι ὁ τρίτος τῆ τάξει μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 40.

Πόλεις, Κοινότητες καὶ Μοναί, ὑπαγόμεναι εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν Κυρηναίας, εἶναι:

α') Πόλις Κυρηναίας:

Ἑνορία Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ (Καθεδρικός Ναός)

Ἑνορία Ἀγίου Γεωργίου

Κοινότητες Κυρηναίας:

- 1) Ἁγία Εἰρήνη
- 2) Ἅγιος Ἀμβρόσιος
- 3) Ἅγιος Γεώργιος

- 4) Άγιος Ἐπίκτητος
- 5) Άγιος Ἐρμόλαος
- 6) Αγριδάκι
- 7) Βασίλεια
- 8) Βουνόν
- 9) Δίκωμον Ἄνω
- 10) Δίκωμον Κάτω
- 11) Διόριος
- 12) Ἐληά Καραβᾶ
- 13) Θέρμια
- 14) Καζάφани
- 15) Καλογραία

- 16) Καραβᾶς
 - α) Ἐνορία Ἀγίας Εἰρήνης
 - β) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου
 - γ) Ἐνορία Εὐαγγελιστρίας

- 17)Καράκουμι
- 18)Κάρμι
- 19)Κλεπίνη
- 20)Κοντεμένος
- 21)Κουτσοβέντης

- 22) Λάπηθος
 - α) Ἐνορία Ἀγίας Ἀναστασίας
 - β) Ἐνορία Ἀγίας Παρασκευῆς
 - γ) Ἐνορία Ἀγίου Θεοδώρου
 - δ) Ἐνορία Ἀγίου Λουκᾶ
 - ε) Ἐνορία Ἀγίου Μηνᾶ
 - στ) Ἐνορία Τιμίου Προδρόμου

- 23)Λάρναξ Λαπήθου
- 24)Λιβερᾶ
- 25)Μότιδες
- 26)Μπέλλα – Παῖς
- 27)Μύρτου
- 28)Ὀρκα
- 29)Παλαιόσοφος
- 30)Πάναγρα
- 31)Συγχαρὶ
- 32)Σύσκληπος
- 33)Τριμήθι
- 34)Φτέρυχα
- 35)Χάρτζια

ΑΡΘΡΟΝ 41.

Μητρόπολις Λεμεσοῦ: Κατέχει τὴν τετάρτην θέσιν μεταξὺ τῶν Μητροπόλεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὁ δὲ Μητροπολίτης αὐτῆς εἶναι ὁ τέταρτος τῆ τάξει μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 42.

Πόλεις, Κοινότητες καὶ Μοναί, ὑπαγόμεναι εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν Λεμεσοῦ, εἶναι:

Πόλις Λεμεσοῦ:

- 1) Ἐνορία Παναγίας Παντανάσσης — Καθολικῆς (Μητροπολιτικὸς Ναός)
- 2) Ἐνορία Παναγίας — Ἀγίας Νάπας (Καθεδρικὸς Ναός)
- 3) Ἐνορία Ἀγίας Βαρβάρας (Ζακακίου)
- 4) Ἐνορία Ἀγίας Ζώνης
- 5) Ἐνορία Ἀγίας Παρασκευῆς (Γερμασόγειας)
- 6) Ἐνορία Ἀγίας Τριάδος
- 7) Ἐνορία Ἀγίου Ἀθανασίου
- 8) Ἐνορία Ἀγίου Ἀντωνίου
- 9) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου (Φραγκοῦδη)
- 10) Ἐνορία Ἀγίου Γεωργίου (Χαβούζας)
- 11) Ἐνορία Ἀγίου Ἰωάννου Ἐλεήμονος
- 12) Ἐνορία Ἀγίου Νικολάου
- 13) Ἐνορία Ἀγίου Σπυρίδωνος (Περιοχῆς Ὀμονοίας)
- 14) Ἐνορία Ἀποστόλου Ἀνδρέου (Μέσα Γειτονιάς)
- 15) Ἐνορία Ἀποστόλου Ἀνδρέου (Περιοχῆς Χαράκη)
- 16) Ἐνορία Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου
- 17) Ἐνορία Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ (Περιοχῆς Μονοβόλικου)
- 18) Ἐνορία Παναγίας Ἁγίας Φυλάξεως
- 19) Ἐνορία Παναγίας Εὐαγγελιστρίας (Πολεμιδιῶν)
- 20) Ἐνορία Παναγίας Τριχερούσης (Περιοχῆς Τσιφείου Σταδίου)
- 21) Ἐνορία Προφήτου Ἡλιοῦ (Ποταμοῦ Γερμασόγειας)

Κοινότητες Λεμεσοῦ:

- 1) Ἅγιος Γεώργιος (Συλίκου)
- 2) Ἅγιος Θεόδωρος (Ἀγροῦ)
- 3) Ἅγιος Θεράπων
- 4) Ἅγιος Ἰωάννης (Ἀγροῦ)
- 5) Ἅγιος Κωνσταντῖνος
- 6) Ἅγιος Μάμας

- 7) Άγιος Παῦλος
- 8) Άγιος Τύχων
- 9) Άγρίδια

- 10) Άγρός
 - α) Ἐνορία Παναγίας
 - β) Ἐνορία Προδρόμου

- 11) Άκαπνοῦ
- 12) Ακρούντα
- 13) Ακρωτήρι
- 14) Άλασσα
- 15) Αμίαντος Ἄνω
- 16) Αμίαντος Κάτω
- 17) Απαισιά
- 18) Αρακαπᾶς
- 19) Ασγάτα
- 20) Ασώματος
- 21) Αψιοῦ
- 22) Βάσα (Σανίδας)
- 23) Βίκλα
- 24) Βουνι
- 25) Γεράσα
- 26) Διερώνα
- 27) Δύμες
- 28) Δωρὸς
- 29) Ἐπισκοπή
- 30) Ἐπταγώνια
- 31) Ἐρήμη
- 32) Ζωοπηγή
- 33) Καλὸν Χωρίον
- 34) Καπηλειὸν
- 35) Κάτω Μύλος
- 36) Κελλάκι
- 37) Κλωνάρι

- 38) Κοιλάνι
 - α) Ἐνορία Μονογενοῦς
 - β) Ἐνορία Παναγίας

- 39) Κολόσσι
- 40) Κορφή
- 41) Κουκά
- 42) Κυβίδες
- 43) Κυπερούντα

- 44) Λάνια
- 45) Λιμνάτι
- 46) Λουβαράς
- 47) Λόφου
- 48) Μαθηκολώνη
- 49) Μανδριά
- 50) Μονάγρι
- 51) Μοναγρούλλι
- 52) Μονή
- 53) Μονιάτης
- 54) Παλώδια
- 55) Παραμύθα
- 56) Παρεκκλησιά

- 57) Πελένδρι
 - α) Ένορία Αγίου Ιωάννου
 - β) Ένορία Αρχαγγέλου Μιχαήλ

- 58) Πεντάκωμον
- 59) Πέρα Πεδι
- 60) Πλάτρες
- 61) Ποταμίτισσα
- 62) Πραστεϊόν (Κελλακίου)
- 63) Πύργος
- 64) Σανίδα
- 65) Σούνι - Ζανατζιά
- 66) Σπιτάλι
- 67) Συκόπετρα
- 68) Συλίκου
- 69) Σωτήρα
- 70) Τραχώνι
- 71) Τριμίκλινη
- 72) Ύψωνας
- 73) Φασούλα
- 74) Φοινικάρια
- 75) Χανδριά

γ') Μοναί:

Η Ίερά Μονή Αγίου Γεωργίου του Αλαμάνου (γυναικεία).

ΑΡΘΡΟΝ 43.

Μητρόπολις Μόρφου: Κατέχει τὴν πέμπτην θέσιν μεταξὺ τῶν Μητροπόλεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὁ δὲ Μητροπολίτης αὐτῆς εἶναι ὁ πέμπτος τῆ τάξει μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 44.

Πόλεις, Κοινότητες καὶ Μοναί, ὑπαγομεναι εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν Μόρφου, εἶναι:

α) Πόλις Μόρφου:

- 1) Ἐνορία Ἁγίου Μάμαντος (Καθεδρικός Ναός)
- 2) Ἐνορία Ἁγίας Παρασκευῆς
- 3) Ἐνορία Ἁγίου Γεωργίου

β') Κοινότητες Μόρφου :

- 1) Ἁγία Εἰρήνη (Κανναβιῶν)
- 2) Ἁγία Μαρίνα (Ξυλιάτου)
- 3) Ἅγιος Γεώργιος (Καυκάλλου)
- 4) Ἅγιος Γεώργιος (Σολέας)
- 5) Ἅγιος Δημήτριος (Μαραθάσης)
- 6) Ἅγιος Θεόδωρος (Σολέας)
- 7) Ἀκάκι
- 8) Ἀληθινοῦ
- 9) Ἄλωνα
- 10) Ἀργάκι
- 11) Ἀστρομερίτης
- 12) Αὐλώνα
- 13) Βαρίσια
- 14) Βυζακιά
- 15) Γαλάτα
- 16) Γαληνή
- 17) Γερακιές
- 18) Δένεια
- 19) Εὐρύχου
- 20) Ζώδια Ἄνω
- 21) Ζώδια Κάτω
- 22) Κακοπετριά
- 23) Καλλιάνα
- 24) Καλὸν Χωρίον (Λεόκας)

- 25) Καλοπαναγιώτης
- 26) Καμινάρια
- 27) Κάμπος
- 28) Καννάβια
- 29) Καπούτι
- 30) Καραβοστάσι
- 31) Κατύδατα
- 32) Κατωκοπιά
- 33) Κοράκου
- 34) Κούρδαλη
- 35) Κουτραφᾶς
- 36) Κυρά
- 37) Λαγουδερά
- 38) Λειβάδια (Πιτσιλιᾶς)
- 39) Λεμύθου
- 40) Λινοῦ
- 41) Λουτρὸς
- 42) Μάσσαρι
- 43) Μένοικον
- 44) Μηλικούρι
- 45) Μοσφύλι
- 46) Μουτουλλᾶς
- 47) Νέον Ἀμπελικοῦ
- 48) Νέον Λειβάδι (Μόρφου)
- 49) Νικητᾶρι
- 50) Νικήτας
- 51) Ξερὸς
- 52) Ξυλιάτον
- 53) Οἶκος (Μαραθάσης)
- 54) Ὁρούντα
- 55) Παλαιόμυλος (Μαραθάσης)
- 56) Πεδουλᾶς
- 57) Πεντάγυια
- 58) Περιστερώνα (Μόρφου)
- 59) Περιστερωνάρι
- 60) Πέτρα
- 61) Πηγαίνια
- 62) Πλατανιστάσα
- 63) Πολύστυπος
- 64) Ποτάμι
- 65) Ποταμὸς Κάμπου
- 66) Πραστειὸν (Μόρφου)
- 67) Πρόδρομος (Μαραθάσης)
- 68) Πύργος Ἄνω (Τηλλυρίας)

- 69) Πύργος Κάτω (Τηλλυρίας)
- 70) Σαράντι
- 71) Σινᾶ Ὄρος
- 72) Σκουριώτισσα
- 73) Σπήλια
- 74) Συριανοχώρι
- 75) Τεμβριά
- 76) Τρεῖς Ἐληές (Μαραθάσης)
- 77) Τσακκίστρα
- 78) Φιλιά
- 79) Φλάσου
- 80) Χρυσηλιού (Μόρφου)

γ) ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 45.

Ἐκαστος Ἐπίσκοπος (Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Μητροπολίτης) εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς ἐπισκοπικῆς αὐτοῦ περιφερείας, τελεῖ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ καθήκοντα, ὑπέχων εὐθύνας διὰ τὴν παράβασιν αὐτῶν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Πάντες οἱ ἐκκλησιαστικὰς ὑπηρεσίας ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ πεπιστευμένοι ἀναλαμβάνουσι καὶ ἐκτελοῦσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 46.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐπιτηρεῖ τὸν ὑπὸ τὴν ποιμαντορίαν αὐτοῦ κλῆρον καὶ τοὺς μοναχοὺς κατὰ τὴν πολιτείαν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δικάζων τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραβάσεις καὶ παρεκτροπὰς τῶν ὑπ' αὐτὸν κληρικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ μοναχῶν, ἐπιβάλλει ποινὰς ἐκκλησιαστικὰς δι' ἠτιολογημένων καὶ ἐπὶ ρητῶν κανόνων ἢ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἢ τοῦ παρόντος νόμου στηριζομένων γραπτῶν ἀποφάσεων εἰς τὸν περιπεσόντα εἰς παράπτωμα ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἀκολουθῶς:

α') Ἐπίπληξιν.

β') Μετάθεσιν εἰς ἑτέραν ἐνορίαν ἢ κοινότητα.

γ') Ἀργίαν ἀπὸ ἱεροπραξίας ἢ στέρησιν τῶν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ δικαιωμάτων, γενικὴν ἢ μερικὴν ἢ καὶ ἀμφότερα.

δ') Ἐκπτώσιν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος.

ε') Παῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως.

στ') Περιορισμὸν ἐν μοναστηρίῳ.

ζ') Ἀπόθεσιν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος καὶ ἐκκοπήν ἐκ τοῦ σώματός τῆς μοναστικῆς ἀδελφότητος.

ΑΡΘΡΟΝ 47.

Ὁ Ἐπίσκοπος, δικαιούται νὰ ἐπιβάλη ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια ἐπὶ λαϊκῶν, ἐν αἷς περιπτώσεσιν ὀρίζεται ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

ΑΡΘΡΟΝ 48.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐπισκόπου, αἱ καταγινώσκουσαι ἐπίπληξιν ἢ μετάθεσιν ἢ ἀργίαν μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ περιορισμὸν ἐν μοναστηρίῳ μέχρις ἑνὸς μηνὸς εἰσὶν ἀνέκκλητοι. Αἱ λοιπαὶ πᾶσαι δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καταδικασθέντα κοινοποιήσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἐκκλησις ἐπιδίδεται πρὸς αὐτὸν τὸν Ἐπίσκοπον, ὅστις ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀπόδειξιν παραλαβῆς εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ νὰ διαβιβάσῃ ἀμέσως τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν Πρόεδρόν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀρνούμενου τοῦ Ἐπισκόπου νὰ παραλάβῃ τὴν ἔφεσιν ὁ ἐκκαλῶν ἀποστέλλει ταύτην εἰς τὸν Πρόεδρόν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ ἔφεσις ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως πλην τῆς περιπτώσεώς τῆς ἀργίας, ἣτις ἐξακολουθεῖ παρατεινομένη, μέχρις οὗ ἢ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφανθῇ ὀριστικῶς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως. Καὶ ἂν μὲν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας, ἄς ὤρισεν ἡ Ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις, πρὶν ἢ ἀποφανθῇ ἡ Σύνοδος, ὁ ἐκκαλῶν ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως ἐκ νέου τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἂν δὲ ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπόφασις εἶναι καταδικαστικὴ, αἱ ἡμέραι τῆς ἀργίας λογίζονται ἀφ' ἧς ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν καταδικασθέντα ἡ Ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἅμα τῇ λήψει τῆς τοιαύτης ἐφέσεως, ἂν μὲν νομίση ἀναγκαῖον, συγκαλεῖ εὐθὺς τὴν Σύνοδον πρὸς ἐκδίκασιν, εἰ δὲ μὴ παραπέμπει ταύτην εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην τακτικὴν συνεδρίαν αὐτῆς, εἰδοποιῶν περὶ τούτου τὸν ἐφεσεῖοντα. Ἐάν, μὴ ἀσκηθέντος τοῦ ἐνδίκου μέσου ἐφέσεως, καταστῇ τελεσίδικος ἡ Ἐπισκοπικὴ ἀπόφασις, οὐδεὶς δικαιούται, πλην αὐτοῦ τοῦ δικάσαντος Ἐπισκόπου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, νὰ ἄρῃ ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς συγγνώμης τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινήν.

ΑΡΘΡΟΝ 49.

Ἐάν τις κατηγορηθῇ δι' ἀμάρτημα, συνεπαγόμενον διὰ μὲν τὸν κληρικὸν καθαίρεσιν

διὰ δὲ τὸν λαϊκὸν ἀφορισμὸν, εἴτε ὁ Ἐπίσκοπος αὐτὸς εἴτε ἐντολῇ αὐτοῦ εἰς τῶν ἀξιωματούχων τῆς Ἐπισκοπῆς ἐνεργεῖ τακτικὴν ἀνάκρισιν, ταύτης δὲ περατωθείσης, ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος εὖρη βásiμον τὴν κατηγορίαν, ὑποβάλλει αὐτὸν κληρικὸν μὲν ὄντα εἰς προσωρινὴν ἀργίαν, λαϊκὸν δ' εἰς προσωρινὸν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀφορισμὸν καὶ παραπέμπει τοῦτον εἰς δίκην ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 50.

Ὁ Ἐπίσκοπος δικαιούται καὶ ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς συστατικὰς ἐπιστολάς τῶν διὰ τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ διερχομένων κληρικῶν καὶ μοναχῶν, νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν ἄνευ κανονικῶν ἐγγράφων καὶ πέραν τῆς δοθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἀδείας διαμονὴν τούτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, νὰ ἀπαγορεύῃ εἰς πάντα κληρικὸν καὶ μοναχὸν ὡς καὶ εἰς λαϊκὸν περιάγοντα εἰκόνας ἢ ἄλλα ἱερὰ ἀντικείμενα νὰ περιφέρονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ διὰ συλλογὴν συνδρομῶν ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 51.

Ἐκαστος τῶν Ἐπισκόπων ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ τα ἀναγκαῖα διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Μητροπόλεως βιβλία, ἐν οἷς: Βιβλίον δικαστικῶν ἀποφάσεων, Μητρῶον ἐνοριακοῦ κλήρου, Μητρῶον μοναχῶν, Βιβλίον ἀδειῶν γάμου, Βιβλίον ἀπογραφῆς τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου τοῦ Θρόνου περιουσίας.

ΑΡΘΡΟΝ 52.

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει καὶ παύει τὸ προσωπικὸν τοῦ οἰκείου Θρόνου καὶ ὀρίζει τὰς ἀπολαβάς αὐτοῦ, τῇ γνώμῃ τῆς οἰκείας Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 53.

Ἐκαστὸς τῶν Ἐπισκόπων ὀφείλει, ἐκτὸς ἐὰν συντρέχῃ εὖλογος αἰτία, νὰ περιοδεύῃ τακτικῶς ἀνὰ τὴν ἰδίαν Ἐπισκοπὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποιμαντορικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

ΑΡΘΡΟΝ 54.

Ἐκάστη Ἐπισκοπῆ ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, φέρουσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς δικέφαλον ἀετόν, κύκλῳ δὲ τὸ ὄνομά τῆς Ἐπισκοπῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 55.

Ἐπίσκοπος κανονικῶς ἐν τῷ Θρόνῳ κατασταθεὶς παραμένει ἐν αὐτῷ ἰσοβίως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ παραιτηθῆ οἰκειοθελῶς καὶ τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ γενομένης δεκτῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ παυθῆ κανονικῶς. Κανονικὴ παῦσις ἐπέρχεται μεθ' ὀριστικὴν καθαίρεσιν ἢ καταδίκην αὐτοῦ εἰς ἰσόβιον ἀργίαν ἢ ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ Θρόνου ἢ μετ' ἀπομάκρυνση λόγῳ ἀδυναμίας αὐτοῦ νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καθήκοντα ἕνεκα χρονίου σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ νοσήματος, ἀρμοδίως ἀποδεδειγμένου, ἢ ἕνεκα γήρατος.

ΑΡΘΡΟΝ 56.

Εἰς τὸν ἕνεκα χρονίου σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ νοσήματος ἀρμοδίως ἀποδεδειγμένου ἢ ἕνεκα ἀνικανότητος αὐτοῦ λόγῳ γήρατος ἢ δι' ἄλλην εὐλογον αἰτίαν ἀπομακρυνόμενον ἢ ἐκουσίως ἀποχωροῦντα τοῦ Θρόνου Ἐπίσκοπον παρέχεται ἐτησίᾳ χορηγία ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, ἴση πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἀποδοχὰς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ Ἐπισκοπὴ διαθέτῃ ἱκανὸν κατάλυμα πρὸς παραμονὴν τοῦ οὕτως ἀποχωροῦντος Ἐπισκόπου, δύναται οὗτος νὰ παραμένῃ ἐὰν θέλῃ, καὶ νὰ συντηρῆται ἐντὸς αὐτῆς ὡς φιλοξενούμενος, οὐδόλως ἀναμειγνυόμενος εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, ἄλλως χορηγεῖται αὐτῷ ἐπὶ πλέον ἐτήσιον ἐπίδομα ἐπαρκὲς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀξιοπρεποῦς στέγης, ὑπηρεσίας καὶ διατροφῆς. Τὸ ἐπὶ πλέον τοῦτο ἐπίδομα καθορίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 57.

Ὁ ἕνεκα παραπτώματος παυθεὶς Ἐπίσκοπος ἀποχωρεῖ τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ λαμβάνει ἐτησίαν χορηγίαν ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Ἐπισκοπῆς ἐν ἣ ὑπηρετεῖ, συνοδικῶς ὀριζομένην καὶ μὴ ὑπερβαίνουσαν το ἥμισυ τῶν ἐκάστοτε ἐτησίων ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 58.

Πᾶσα ἀπουσία Ἐπισκόπου ἐκτὸς Κύπρου ἀναγγέλλεται ὑπ' αὐτοῦ τῷ Προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διὰ συνεχῆ ἀπουσίαν πέραν τοῦ ἐνὸς μηνὸς ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Δὲν ἐπιτρέπεται συνολικὴ ἀπουσία ἀπὸ τοῦ Θρόνου πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἐτησίως ἐκτὸς εἰς περιπτώσεις ἐργασίας, ἀσθενείας ἢ ἐκπληρώσεως ἀποστολῆς, διὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀναγκαιότης τῆς ἀπουσίας θὰ κρίνεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

III. ΕΚΛΟΓΗ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

A'. ΕΚΛΟΓΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ 59.

Χηρεύσαντος δι' οίανδήποτε αἰτίαν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου, ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν ἀναλαμβάνει τὴν προσωρινὴν διοίκησιν αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ προσωρινὴ αὕτη διοίκησις εἰς τὰ συνήθη καὶ ἀπαραίτητα μόνον περιοριζόμενη δὲν δύναται νὰ ἐπενέγκῃ οἰανδήποτε μεταβολὴν εἰς τὸ καθεστῶς εἴτε τῶν προσώπων εἴτε τῶν πραγμάτων τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφερείας.

ΑΡΘΡΟΝ 60.

Ἐκλέξιμοι διὰ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον εἶναι:

α') Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίται καὶ Χωρεπίσκοποι.

β') Πάντες οἱ ἄγαμοι κληρικοὶ οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα πρὸς ἐκλογὴν δι' ἀρχιερατείαν ὡς ἐν τῷ οἰκείῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἀναφέρεται.

ΑΡΘΡΟΝ 61.

Ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου ὑποχρεοῦται ὅπως ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν, τὸ ἀργότερον, ἀπὸ τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου, ἀπολύσῃ δύο ἐγκυκλίους περὶ διεξαγωγῆς ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν νέου Ἀρχιεπισκόπου, μίαν πρὸς τοὺς ἐφημερίους ἐντελλόμενος τὴν κατάρτισιν ἢ ἀναθεώρησιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐγκυκλίου καὶ ἑτέραν πρὸς ἅπαν τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ὀρίζων τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν τῶν Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων καὶ προτρέπων τὰ δέοντα πρὸς ἐνσυνείδητον καὶ ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν. Ἄν ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν Μητροπολιτῶν ἀπολίπη ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ἐκδώσῃ τὰς ρηθείσας ἐγκυκλίους ἐντὸς τοῦ προβλεπομένου χρονικοῦ διαστήματος, τότε ὁ ἐπόμενος τῆ τάξει Μητροπολίτης ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν τοποτηρητείαν καὶ προβαίνει εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν. Καὶ τούτου παραλείψαντος ἀναλαμβάνει τὴν τοποτηρητείαν ὁ ἐπόμενος κ.ό.κ.

Αί έκλογαί πρὸς ἀνάδειξιν Ἀρχιεπισκόπου χωροῦσιν εἰς τρία στάδια:

α) Ἐκλογή Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων:

Εἰς ὁρισθεῖσαν ἡμερομηνίαν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ ἀπολυθείσῃ ἐγκυκλίῳ, ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν, τὸ ἀργότερον, ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτῆς, διεξάγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλογαί πρὸς ἀνάδειξιν Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων ἐκάστης κοινότητος ἢ ἐνορίας καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον. Δικαίωμα ψήφου κέκτηνται πάντες Οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἡλικίας ἄνω τῶν δεκαοκτῶ (18) ἐτῶν, οἱ ὅποιοι κατοικοῦσιν ἀπὸ ἐνὸς τουλάχιστον ἔτους μονίμως ἐν τῇ κοινότητι ἢ ἐνορία καὶ εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ψηφοφόρων τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας, ἐγκεκριμένῳ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἢ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Δὲν δύνανται νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον οἱ τελοῦντες ὑπὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον, οἱ ἐπιμόνως ἐκδηλοῦντες ἀπόψεις ἀντικειμένας πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, οἱ ἐκφραζόμενοι κατὰ τρόπον ἀσεβῆ διὰ ταύτην ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς, ἐκτὸς ἐὰν πείσωσι τὸν Ἐπίσκοπον περὶ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας αὐτῶν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἀποκλεισμός ἐκ τοῦ καταλόγου ἀφορᾷ εἰς ὁμάδας προσώπων, ἢ ἀπόφασις ἀπόκειται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Οἱ κατάλογοι ἀναρτῶνται εἰς τὰς θύρας τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ δικαιοῦται οἰοσδήποτε τῶν δικαιουμένων ψήφου νὰ ὑποβάλλῃ διὰ τοῦ ἱερέως, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναρτήσεως, ἐγγραφὸν ἔνστασιν πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον περὶ διαγραφῆς ἢ ἐγγραφῆς ὀνομάτων εἰς αὐτούς. Ὁ Ἐπίσκοπος, ἐν προκειμένῳ, μελετῶν τὰς ἐνστάσεις, ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, τηρουμένων, βεβαίως, τῶν προνοιῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον δύναται νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένον εἰς δύο ἐκλογικοὺς καταλόγους ταυτοχρόνως.

Οἱ Εἰδικοὶ Ἀντιπρόσωποι δέον νὰ εἶναι Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῆς κοινότητος ἢ ἐνορίας αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως φύλου, ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ καὶ ἡλικίας ἄνω τῶν εἰκοσιπέντε (25) ἐτῶν. Οὗτοι ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν ὑποψηφιότητα ἐγγράφως πρὸς τὸν ὑπεύθυνον συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς Πέμπτης τῆς πρὸ τῆς Κυριακῆς τῶν ἐκλογῶν. Ἐὰν μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας καὶ ὥρας οἱ ὑποβάλλοντες ὑποψηφιότητα δὲν υπερβαίνωσι τὸν ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ νόμου προβλεπόμενον ἀριθμὸν Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων μιᾶς κοινότητος ἢ ἐνορίας, ἐκλογαί δὲν γίνονται καὶ ἀνακηρύσσονται ὡς ἐκλεγέντες οἱ ὑποβάλλοντες ὑποψηφιότητα, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ προβλεπόμενα προσόντα.

Εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν περιφέρειαν ἐκλέγονται τετρακόσιοι Εἰδικοὶ Ἀντιπρόσωποι

τῶν κοινοτήτων καὶ ἐνοριῶν, εἰς ἑκάστην δὲ Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν διακόσιοι. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων ἑκάστης κοινότητος ἢ ἐνορίας καθορίζεται ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Ἐκλογή Γενικῶν Ἀντιπροσώπων:

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκλεγέντες Εἰδικοί Ἀντιπρόσωποι συνερχόμενοι εἰς τακτὴν ἡμερομηνίαν καὶ ὥραν, ἐντὸς εἰκοσιδύο (22) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, εἰς ἐκλογικὰ κέντρα ἀναφερόμενα ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ συμφώνως πρὸς τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ εἰδικοῦ νόμου, ἐκλέγουσιν ἑκατὸν (100) Γενικοὺς Ἀντιπροσώπους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογικῶν κέντρων καθορίζεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε, ὅπου εἶναι δυνατόν, εἰς ἕκαστον ἐκλογικὸν κέντρον νὰ ἐκλέγηται εἰς Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος. Ἐκ τῶν Γενικῶν Ἀντιπροσώπων πενήντην (50) ἐκλέγονται εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαεπτὰ (17) εἶναι κληρικοί, δέκα (10) εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πάφου, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσαρες (4) εἶναι κληρικοί, δέκα (10) εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κιτίου, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς (3) εἶναι κληρικοί, δέκα (10) εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυρήνειας, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς (3) εἶναι κληρικοί, δέκα (10) εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσαρες (4) εἶναι κληρικοί καὶ δέκα (10) εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς (3) εἶναι κληρικοί. Οἱ Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι - ἐκλέκτορες δεόν νὰ εἶναι Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι, ἀνεξαρτήτως φύλου, μόνιμοι κάτοικοι τῆς νήσου καὶ ἡλικίας οὐχὶ μικροτέρας τῶν τριάκοντα (30) ἐτῶν, ἐγγεγραμμένοι ἐν τινὶ ἐγκεκριμένῳ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου καταλόγῳ τῆς οἰκείας Μητροπολιτικῆς περιφερείας, διακρινόμενοι διὰ τὸ ἦθος, τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐπὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν Εἰδικῶν καὶ Γενικῶν Ἀντιπροσώπων ἀποφαίνεται, ἀμετακλήτως, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐκδικάζουσα τὰς ὑποβαλλομένας τυχὸν ἐνστάσεις. Ἐν περιπτώσει δ' ἀκυρώσεως ἐκλογῆς διατάσσει τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς.

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς Γενικοῦ ἢ Εἰδικοῦ Ἀντιπροσώπου δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν ἐγγράφως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς. Αἱ μὲν κατὰ τῆς ἐκλογῆς Εἰδικοῦ Ἀντιπροσώπου ὑποβάλλονται ὑπὸ παντὸς ἐγγεγραμμένου ἐν τῷ ἐγκεκριμένῳ ἐκλογικῷ καταλόγῳ τῆς κοινότητος ἢ ἐνορίας, ἐν ἣ ἐξελέγη ὁ καθ' οὗ ἢ ἐνστάσις, αὐτοπροσώπως, εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ὅστις καὶ διαβιβάζει ταύτας εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὴν τετάρτην ἡμέραν, τὸ ἀργότερον, ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς, αἱ δὲ κατὰ τῆς ἐκλογῆς Γενικοῦ Ἀντιπροσώπου ὑποβάλλονται ὑπὸ παντὸς ἐγγεγραμμένου ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν Εἰδικῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ ἐκλογικοῦ κέντρου, ἐν ᾧ ἐξελέγη ὁ καθ' οὗ ἢ ἐνστάσις, αὐτοπροσώπως, πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

γ) Ἐκλογικὴ Συνέλευσις:

Ἡ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις διὰ τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου ἀποτελεῖται ἐκ δύο σωμάτων:

α'. Ἐκ τοῦ σώματος τῶν ἐξ ὀφφίκιο μελῶν αὐτῆς, ἦτοι:

1) Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἐν κανονικῇ τάξει εὐρισκομένων σχολαζόντων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

2) Ἐκ τῶν Ἡγουμένων ἢ ἐλλείπει τούτων ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν Μονῶν, ἦτοι τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου, τῆς Προοδιτίσης, τῆς Χρυσορροϊατίσης καὶ τοῦ Σταυροβουνίου.

3) Ἐκ τῶν Ἡγουμένων τῶν κανονικῶς συσταθειῶν καὶ ὑπαρχουσῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικείων Μονῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναχῶν δὲν εἶναι μικρότερος τῶν πέντε.

Ἐκ δύο ἀξιωματούχων ἄγαμων κληρικῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, κατὰ προτίμησιν θεολόγων, κατὰ τὰ πρεσβεῖα προχειρίσεως εἰς τὸ ἀξίωμα.

Ἐκ τριῶν ἀξιωματούχων κληρικῶν θεολόγων τῆς πόλεως Λευκωσίας καὶ ἑνὸς ἀξιωματούχου κληρικοῦ θεολόγου τῆς πόλεως Ἀμμοχώστου, κατὰ τὰ πρεσβεῖα προχειρίσεως εἰς τὸ ἀξίωμα. Μὴ ὑπαρχόντων θεολόγων, ἐκ τῶν ἄλλων ἀξιωματούχων κληρικῶν, κατὰ τὰ πρεσβεῖα ἐπίσης τῆς χειροθεσίας. Ὑπὸ τὸν ὄρον «πόλις Λευκωσία» διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος νοοῦνται καὶ αἱ ἐνορίαὶ τῶν προαστείων αἱ ἀριθμοῦσαι πέραν τῶν τριῶν χιλιάδων ψηφοφόρων.

β'. Ἐκ τοῦ σώματος τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Γενικῶν Ἀντιπροσώπων, τῶν ἐκλεγέντων δυνάμει τοῦ παρόντος.

Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀποτελοῦντες τὴν Ἐκλογικὴν Συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου προσκαλοῦνται δι' ἐγγράφου ὀνομαστικῆς προσκλήσεως, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ ἐντὸς τριῶν (3) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν ἐκλογῶν, ὅπως προσέλθωσι τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσκλήσεως ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἵνα προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ ὀνομαστικὴ αὕτη πρόσκλησις δεόν νὰ ἀποσταλῇ εἰς ἕκαστον μέλος τῆς Συνελεύσεως ὀκτῶ (8) τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρισθείσης διὰ τὴν ἐκλογὴν, ὀρίζεται δὲ ἐν αὐτῇ ἢ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ ἡ ὥρα διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως. Ἐὰν κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν εἶναι παρόντα τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν τῆς Ἐκλογικῆς Συνελεύσεως, αὕτη κηρύσσεται ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ χωρεῖ εὐθὺς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτῆς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀναβάλλεται διὰ τὴν αὐτὴν ὥραν τῆς ἐπιούσης, ὅποτε ἡ Συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅσοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων μελῶν. Ἐὰν ἡ Ἱερὰ

Σύννοδος διαπίστωση, ὅτι ἡ ἔλλειψις ἀπαρτίας ὀφείλεται εἰς λόγους ἀνωτέρας ἢ ἄλλης βίας, ἀναβάλλει τὴν ἡμερομηνίαν καὶ ὥραν τῆς Ἐκλογικῆς Συνελεύσεως. Ἄν ὁ Τοποτηρητὴς ἀπολίτη δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ ἀπολύσῃ τὴν ὀνομαστικὴν πρόσκλησιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν ἐκλογῶν, τότε ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 61.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐκλογικῆς Συνελεύσεως, δύο κληρικοί, ἐντεταλμένοι ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ, ἐλέγχουσι τὴν ταυτότητα τῶν ἐκλεκτόρων, οὐδενὶ ἐτέρῳ ἐπιτρέποντες τὴν εἴσοδον καὶ μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κλείουσι τὰς θύρας τοῦ Μεγάλου Συνοδικοῦ.

Τῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν σχετικὴν παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐν ἀπαρτία εὐρεθείσης, γίνεται προσευχὴ καὶ ἐπίκλησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ προεδρεύων Τοποτηρητὴς προσφωνεῖ τὴν Ἐκλογικὴν Συνέλευσιν καὶ καλεῖ ταύτην νὰ ἐκλέξῃ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸν κατάλληλον διὰ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον κληρικόν, ὁ ὁποῖος δέον ἀπαραιτήτως νὰ κέκτηται τὰ ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ καθοριζόμενα προσόντα, ἅτινα καὶ ἀναγινώσκει μεγαλόφωνος πρὸς ὑπόμνησιν. Ἀκολουθῶς εἰς ἕκαστος τῶν ἐκλεκτόρων, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, προσέρχεται καὶ λαμβάνει ψηφοδέλτιον παρὰ τοῦ προεδρεύοντος καὶ ἀπέρχεται εἰς εἰδικῶς διερρυθμισμένον χῶρον ἐντὸς τοῦ Συνοδικοῦ, ἔνθα ἀναγράφει ἐπὶ τοῦ ψηφοδελτίου τὸ ὄνομα τοῦ κληρικοῦ τῆς προτιμήσεως αὐτοῦ καὶ ἐπανερχόμενος ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς τῆς εὐρισκομένης πρὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κάλπης. Οἱ ἐξ ὀφθίκιο ἐκλέκτορες ρίπτουσι τὰ ψηφοδέλτια αὐτῶν εἰς ἑτέραν παρακείμενην κάλπην.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας γίνεται ἡ διαλογή τῶν ψήφων ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐκλελεγμένος θεωρεῖται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, ἔχων τα ὑπὸ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ προβλεπόμενα προσόντα, ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν καὶ τῶν δύο σωμάτων κεχωρισμένως. Ἐὰν τοῦτο δὲν ἐπιτευχθῇ κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, αὕτη ἐπαναλαμβάνεται. Ἐὰν καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ψηφοφορίαν οὐδεὶς συγκεντρώσῃ τὴν ὡς ἀνωτέρω προνοεῖται πλειοψηφίαν, ἀκολουθεῖ τρίτη ψηφοφορία. Κατ' ἀρχὴν ὑποψήφιοι εἶναι μόνον δύο, ἦτοι ὁ λαβὼν τὴν πλειοψηφίαν τῶν ἐξ ὀφθίκιο μελῶν καὶ ὁ λαβὼν τὴν πλειοψηφίαν τῶν αἰρετῶν μελῶν. Ἐὰν ὁ πλειοψηφήσας καὶ εἰς τὰ δύο σώματα εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τότε δεύτερος ὑποψήφιος εἶναι ὁ μετ' αὐτὸν ἔχων τὰς περισσοτέρας ψήφους, ἀθροισμένων τῶν ψήφων καὶ τῶν δύο σωμάτων. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ δύο σώματα ψηφίζουσιν ὁμοῦ καὶ ἐκλέγεται ὁ λαβὼν τὰς περισσοτέρας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ἐκλέγει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸν ἕνα ἐκ τῶν ἰσοψηφισάντων διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Ἐὰν καὶ εἰς τὴν Σύνοδον ὑπάρξῃ ἰσοψηφία, τίθεται κλῆρος.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἐκλογικῆς Συνελεύσεως κατέρχονται εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν πρὸς τέλεσιν τῆς Κανονικῆς Πράξεως. Τὸ Μήνυμα καὶ ἡ Χειροτονία, ἐὰν ὁ ἐκλεγείς δὲν εἶναι Ἀρχιερεὺς, ὡς καὶ ἡ Ἐνθρόνισις ἢ Ἐγκαθίδρυσις, γίνονται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου ὡς καὶ ἡ ἡμερομηνία ἐγκαθιδρύσεως τούτου ἀναγγέλλονται ὑπὸ τοῦ προεδρεύσαντος τῶν ἐκλογῶν Τοποτηρητοῦ εἰς τοὺς

Προκαθημένους τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Β'. ΕΚΛΟΓΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 63.

Διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Μητροπολιτῶν ἰσχύουσιν αἱ αὐταὶ ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου διατάξεις, μετὰ τῶν ἀκολουθῶν διαφορῶν:

- 1) Ὅσα ἐν τῇ ἐκλογῇ Ἀρχιεπισκόπου ἐνεργεῖ ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν Μητροπολιτῶν, ἐν τῇ ἐκλογῇ Μητροπολίτου ἐνεργεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, διὸ καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐκλογὴ Μητροπολίτου τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου ἐν χρεΐα διατελοῦντος.
- 2) Ἐκλογαί διὰ τὴν ἀναδειξιν Εἰδικῶν καὶ Γενικῶν Ἀντιπροσώπων γίνονται μόνον ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ περιφέρειᾳ τοῦ χρεΐοντος Θρόνου.
- 3) Ὁ ἀριθμὸς τῶν Γενικῶν Ἀντιπροσώπων ὀρίζεται εἰς πενήκοντα (50) δι' ἐκάστην Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν, ἐξ ὧν δεκαεπτὰ(17) μὲν κληρικοί, ἐκλεγόμενοι ἐκ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου, καὶ τριάκοντα τρεῖς (33) λαϊκοί.

Ἡ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις ἀποτελεῖται:

α'. Ἐκ τοῦ σώματος τῶν ἐξ ὀφφίκιο μελῶν αὐτῆς, ἦτοι:

- 1) Τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἐν κανονικῇ τάξει εὐρισκομένων σχολαζόντων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.
- 2) Τῶν Ἡγουμένων τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν Κόκκου, Μαχαιρᾶ καὶ Ἁγίου Νεοφύτου, ἐλλείψει δὲ τούτων τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν.
- 3) Τῶν Ἡγουμένων ἢ ἐλλείψει τούτων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν παλαιῶν Ἐνοριακῶν ἀνδρῶν τοῦ πρὸς πλήρωσιν Θρόνου Μονῶν καὶ τῶν Ἡγουμένων ἢ ἐλλείψει τούτων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν μεταγενεστέρως συσταθισῶν καὶ ὑπαρχουσῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς Ἐνοριακῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικείων Μονῶν, τῶν ἔχουσῶν πέντε (5) τουλάχιστον μοναχοὺς ἢ μοναχάς.
- 4) Δύο ἀξιωματούχων ἀγάμων κληρικῶν τοῦ ὑπὸ πλήρωσιν Θρόνου, κατὰ προτίμησιν θεολόγων, κατὰ τὰ πρεσβεΐα προχειρίσεως εἰς τὸ ἀξίωμα.
- 5) Δύο ἀξιωματούχων ἀγάμων κληρικῶν θεολόγων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, κατὰ τὰ πρεσβεΐα προχειρίσεως εἰς τὸ ἀξίωμα.
- 6) Δύο ἀξιωματούχων κληρικῶν ἐκ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου τῆς Ἐπισκοπῆς, κατὰ προτίμησιν θεολόγων, κατὰ τὰ πρεσβεΐα προχειρίσεως εἰς τὸ ἀξίωμα.

β'. Ἐκ τοῦ σώματος τῶν ἐκλελεγμένων πενήκοντα (50) Γενικῶν Ἀντιπροσώπων.

7) Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἢ Ἐκλογικὴ Συνέλευσις κατέρχεται εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπου κατὰ τὰ διατεταγμένα τελεῖται ἡ Κανονικὴ Πράξις, τὸ δὲ Μήνυμα, ἢ Χειροτονία καὶ ἡ Ἐνθρόνισις, ἐὰν ὁ ἐκλεγείς δὲν εἶναι Ἀρχιερεὺς, ὡς καὶ ἡ Ἐγκαθίδρουσις τοῦ νέου Μητροπολίτου εἰς τὴν ἑδραν αὐτοῦ γίνονται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἢ τῆ ἐντολῇ τούτου ὑπὸ τοῦ πρώτου τῆ τάξει ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτου, παρευρισκομένων, εἰ δυνατὸν, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων.

Γ'. ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 64.

Οἱ Χωρεπίσκοποι ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προτάσει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἐὰν πρόκηται περὶ Χωρεπισκόπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἢ προτάσει τοῦ Μητροπολίτου, οὗ τινὸς προορίζονται ὡς Βοηθοί. Χειροτονοῦνται εἰς Ἐπισκόπους καὶ τιτλοφοροῦνται ὡς Χωρεπίσκοποι μιᾶς τῶν πάλαι ποτὲ διαλαμψασῶν ἐν Κύπρῳ Ἐπισκοπῶν, προσφωνούμενοι θεοφιλέστατοι. Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ δικαιούται νὰ ἔχη δύο Χωρεπισκόπους καὶ αἱ Μητροπόλεις ἀνὰ ἓνα.

ΑΡΘΡΟΝ 65.

Οἱ Χωρεπίσκοποι ὑπόκεινται εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ὅστις εἶναι ὁ ἀμέσως προϊστάμενος αὐτῶν ἐκκλησιαστικῶς, εἶναι βοηθοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον καὶ ἐκτελοῦσι τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα οὗτος ἤθελεν ἀναθέσει αὐτοῖς.

ΑΡΘΡΟΝ 66.

Οἱ Χωρεπίσκοποι λειτουργοῦντες μνημονεύουσι τοῦ προϊσταμένου αὐτῶν Ἐπισκόπου, ὁ δὲ συλλειτουργῶν μετ' αὐτῶν κληρὸς μνημονεύει εἰς μὲν τὸ «ἐν πρώτοις μνήσθητι Κύριε» τοῦ λειτουργοῦντος Χωρεπισκόπου, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τοῦ προϊσταμένου Ἐπισκόπου τῆς Ἐπαρχίας ὡς Πατρός καὶ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἀκολουθῶς τοῦ Χωρεπισκόπου ὡς Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 67.

Οἱ Χωρεπίσκοποι δὲν δικαιοῦνται νὰ χειροτονήσωσιν ἢ χειροθετήσωσιν κληρικὸν οἰασδήποτε τάξεως ἢ βαθμοῦ, εἰ μὴ τῆ ἐντολῇ τοῦ προϊσταμένου Ἐπισκόπου, πᾶσα δὲ δικαιοπραξία αὐτῶν ὡς ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωματῶν γίνεται ἐν ὀνόματι καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 68.

Οἱ Χωρεπίσκοποι μετέχουσι τῆς Συνόδου καὶ ὑπογράφουσι μετὰ τοὺς Μητροπολίτας

κατὰ τὴν τάξιν τῶν πρεσβειῶν τοῦ Θρόνου, εἰς ὃν ἀνήκουσι.
ΑΡΘΡΟΝ 69.

Χωρεπίσκοπος δύναται νὰ ἀπολυθῆ, τῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, τῇ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οὔτε ὅμως παύεται, οὔτε τιμωρεῖται δι' ἀργίας πλείονος τοῦ ἑνὸς μηνός, εἰ μὴ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις καὶ παύει τοῦτον μόνον διὰ κανονικοῦς λόγους.

ΑΡΘΡΟΝ 70.

Διὰ τοὺς Χωρεπισκόπους ἰσχύουσιν αἱ πρόνοιαι τῶν ἄρθρων 55, 56 καὶ 57 τοῦ παρόντος, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν.

Δ'. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 71.

Ἐκλέξιμοι πρὸς Ἀρχιερατείαν εἶναι ἄγαμοι κληρικοὶ ἔχοντες:

α) Ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν τριάκοντα (30) ἐτῶν.

β) Μόρφωσιν θεολογικὴν διὰ πτυχίου ἀνεγνωρισμένης Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς πιστοποιουμένην.

γ) Βίον ἀκατάγνωστον περὶ τὰ ἥθη, τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν.

δ) Πενταετῆ τουλάχιστον εὐδόκιμον ἐνεργὸν ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὴν ιδιότητα κληρικοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 72.

Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερεῖς διαμένουσιν ἐν ταῖς Ἐπισκοπαῖς αὐτῶν καὶ διαιτῶνται, περιθάλλονται καὶ ὑπηρετῶνται διὰ καταλλήλου προσωπικοῦ, δαπάναις τοῦ Θρόνου.

ΑΡΘΡΟΝ 73.

Ἡ χορηγία ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐπισκοπῆς πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους, πρὸς κάλυψιν δαπανῶν ἐνδυμασίας, φιλανθρωπίας καὶ ἄλλων προσωπικῶν ὑποχρεώσεων καὶ ἀναγκῶν, καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἔχει τὴν ἀκόλουθον ἀναλογία:

Οἱ Μητροπολίται λαμβάνουσι τὰ τρία τέταρτα (3/4) τῆς χορηγίας πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, οἱ δὲ Χωρεπίσκοποι τὰ τρία τέταρτα (3/4) τῆς χορηγίας πρὸς τοὺς Μητροπολίτας.

ΑΡΘΡΟΝ 74.

Ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐπισκόπου τὰ μὲν διὰ τὴν χρῆσιν τῆς Θείας Λατρείας προορισμένα ἀντικείμενα, Ἱερὰ ἄμφια, σταυροί, εἰκόνες κ.λ.π., ἀνήκουσι τῇ Ἐπισκοπῇ, ἐν ἣ τὸ τελευταῖον υπῆρξε διακονῶν. Ἐκ δὲ τῆς λοιπῆς αὐτοῦ περιουσίας, εἴτε κινητῆς εἴτε ἀκινήτου, τὰ μὲν ἐκ κληρονομίας προερχόμενα ἢ ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς εἰς τὸν βαθμὸν καταστάσεως ὑπ' αὐτοῦ κεκτημένα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους αὐτοῦ, ἐὰν οὗτοι ἀποδείξωσι τὴν τοιαύτην προέλευσιν αὐτῶν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνήκουσιν ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν ὡσάκις ἀποθνήσκη ἄνευ διαθήκης. Διὰ διαθήκης δὲ δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ πλέον τῶν δύο τρίτων (2/3) τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τοῦ ἑτέρου ἑνὸς τρίτου (1/3) περιερχομένου ἐξ ἀδιαθέτου εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐπισκοπῆς, ἐν ἣ τὸ τελευταῖον υπῆρξε διακονῶν.

IV. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΩΝ ΘΡΟΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 75.

Εἰς ἕκαστον Θρόνον διορίζεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἀναλόγως τῶν ἐργασιῶν, τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Θρόνου, βοηθητικὸν προσωπικὸν ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῶν πνευματικῶν, διοικητικῶν, δικαστικῶν, γραφειακῶν καὶ ἄλλων ὑπηρεσιῶν, ἡ δὲ μισθοδοσία τούτου ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, τῇ γνώμῃ καὶ τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 76.

Τὸ προσωπικὸν τῶν Θρόνων μετὰ διετῆ δοκιμασίαν καθίσταται μόνιμον, ὑπόκειται δὲ εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀποφασίζει περὶ τῆς μονιμοποιήσεως ἑνὸς ἐκάστου καὶ δικαιούται νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὰς ἢ καὶ νὰ ἀπολύῃ τοῦτο δι' ἀμέλειαν ἢ δι' ἀνικανότητα ἢ δι' ἀπειθαρχίαν ἢ δι' ἀσυνέπειαν περὶ τὴν ἔκτελεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἢ διὰ συμπεριφορὰν ἀντιχριστιανικὴν καὶ βίον ὅλως ἀνάρμοστον διὰ προσωπικὸν ἱεροῦ καθιδρύματος. Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θρόνου ἀμαρτάνοντας καθ' οἷονδήποτε τρόπον κληρικούς ἐπιβάλλονται καὶ αἱ προβλεπόμεναι ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ ποιναὶ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ ἐπὶ παραπτώματων συνεπαγομένων βαρυτέραν ποινὴν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 77.

Οἱ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἀπασχολούμενοι ὑπάλληλοι, λαϊκοὶ καὶ κληρικοί, διὰ σκοποὺς ἀσφαλίσεως, ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ συντάξεως, καλύπτονται ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων κανονισμῶν τῆς Πολιτείας διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Τὸ ἀπολυόμενον μόνιμον λαϊκὸν προσωπικὸν τῆς Ἐπισκοπῆς δικαιούται τῆς προβλεπομένης ἐν τοῖς κανονισμοῖς τῆς Πολιτείας περὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων ἀποζημιώσεως ἀναλόγως τῆς αἰτίας τῆς ἀπολύσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 78.

Οἱ χειροτονούμενοι διὰ τὰς ἀνάγκας μιᾶς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας ἄγαμοι κληρικοί ἐγγράφονται ὡς μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἐπισκοπῆς, θεωρούμενης ὡς Μονῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 79.

Ὅσον ἄφορα εἰς τὰ κατάλοιπα τῶν ἀποβιούντων ἀγάμων κληρικῶν ὑπαλλήλων τῶν Θρόνων, εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ ὄντων, εἴτε ἀποχωρησάντων τῆς ὑπηρεσίας, ἰσχύουσι τα ὅσα

περὶ ἀποβιούντων Ἐπισκόπων ἀναφέρονται.

V. ΝΑΟΙ-ΕΝΟΡΙΑΙ-ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ-ΨΑΛΤΑΙ -ΝΕΩΚΟΡΟΙ

A'. ΝΑΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 80.

Οἱ Ναοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου διακρίνονται εἰς:

- α) Ἐνοριακοὺς.
- β) Ναοὺς Νεκροταφείων.
- γ) Παρεκκλήσια (ἤτοι Ναοὺς μὴ ἐνοριακοὺς ἐντός τῶν πόλεων ἢ χωριῶν).
- δ) Ἐξωκκλήσια (ἤτοι Ναοὺς μὴ ἐνοριακοὺς ἐκτός τῶν πόλεων ἢ χωριῶν).
- ε) Μοναστηριακοὺς (ἤτοι Ναοὺς Μονῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διαλελαμένων).

Ἄπαντες οἱ Ναοὶ ἄνηκουσιν ὡς ἀναπαλλοτρίωτος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία εἰς τὸν οἰκεῖον Θρόνον, χρησιμοποιούμενοι διὰ τὴν δημοσίαν λατρείαν, καὶ διατελοῦσιν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ὡς φορέως τῆς Ἐπισκοπικῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξουσίας, τῆς δὲ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτῶν διεξαγομένης κατὰ τὸν παρόντα νόμον καὶ τὰς κανονικὰς διατάξεις.

Οἱ Ἐνοριακοὶ Ναοὶ ἀποτελοῦσι νομικὰ πρόσωπα ἀντιπροσωπευόμενοι ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἢ κατόπιν ἐγκρίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ προέδρου ἢ μέλους τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐνοριακὸς Ναὸς ἰδρύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἡμίσεος τουλάχιστον τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένου, ἵνα ἀποτελέσωσιν ἐνορίαν, ἐλάχιστου ἀριθμοῦ προσώπων.

Ἡ ιδιότης τοῦ Ναοῦ ὡς Ἐνοριακοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν κεῖται ἐν περιοχῇ πληρούσῃ ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 81 τοῦ παρόντος νόμου προϋποθέσεις πρὸς ὑπαρξιν ἐνορίας, δύναται νὰ καταργηθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Καταργουμένης τῆς ἐνοριακῆς ιδιότητος τοῦ Ναοῦ, συγχωνεύεται οὗτος, διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, μετ' ἄλλης ἐνορίας, εἰς τὸν Ἐνοριακὸν Ναὸν τῆς ὁποίας ἐφεξῆς θὰ ὑπάγῃται.

Ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου περὶ καταργήσεως ἐνορίας ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἀσκουμένην ἐντός τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ πενήκοντα (50) τουλάχιστον ἐνδιαφερομένων ἐνοριτῶν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

Τὰ παρεκκλήσια καὶ ἐξωκκλήσια καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἐρειπωμένα ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ Θρόνου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖνται, πλὴν τῶν ἤδη ἐκ τινος Ἐνοριακοῦ Ναοῦ ἐξηρητημένων. Ἐν περιπτώσει διαφορὰς μεταξὺ ἐνοριῶν περὶ τινὸς

παρεκκλησίου αποφασίζει πρωτοδίκως ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος καὶ κατ' ἔφεσιν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφορᾶς μεταξὺ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ καὶ Ἐπισκοπικοῦ Θρόνου αποφασίζει ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

Οἱ Ναοὶ τῶν Νεκροταφείων ὡς καὶ τὰ Νεκροταφεῖα, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχη ἄλλος εἰδικὸς κανονισμὸς, ἀνήκουσιν ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐνοριακὸν Ναὸν ἢ ἐπὶ πλειόνων Ἐνοριακῶν Ναῶν, ἐνδιαφερομένων εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, εἰς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, ἀποτελούντων τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Νεκροταφείου, διοικοῦσαν αὐτὸ ἐπὶ τῇ βάσει κανονισμοῦ ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου, ὅστις καὶ ἀσκεῖ τὴν ὅλην ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως εἰς τὰ Νεκροταφεῖα.

Οἱ Μοναστηριακοὶ Ναοὶ τῶν ὑπαγομένων τῷ Θρόνῳ Μονῶν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἐκάστης, τῶν δὲ διαλελυμένων ἄλλα μὴ συγχωνευθεισῶν εἰς διατηρουμένας τοιαύτας ὑπάγονται εἰς τὸν οἰκεῖον Θρόνον καὶ διοικοῦνται ὡς ἤθελεν ὀρίσει ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος.

Οἱ Ναοὶ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, Κύκκου, Μαχαιρᾶ καὶ Ἀγίου Νεοφύτου, διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐσωτερικῶν κανονισμῶν τῶν ὡς ἄνω Μονῶν.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ ἀνακαίνισιν ἢ ἐπέκτασιν ἢ ἐπιδιόρθωσιν ἱεροῦ Ναοῦ, οἰουδήποτε προορισμοῦ, ὡς καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων ἔργων ἐν αὐτῷ ἢ ἐκτὸς ἢ πέριξ αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται γραπτὴ ἄδεια τοῦ Ἐπισκόπου, εἰς οὗ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγεται, πλὴν τῆς περιπτώσεως ἀνεγέρσεως νέων παρεκκλησίων ἢ ἐξωκκλησίων, ὅτε ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὅλης ἐργασίας ἢ μέρους αὐτῆς:

α) Ζητοῦνται προσφοραὶ, ἢ δὲ κατακύρωσις γίνεται μόνον τῇ γραπτῇ ἐγκρίσει τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου, ὅστις δικαιούται νὰ ἀπορρίψῃ οἰανδήποτε προσφορὰν, ἐὰν κρίνῃ ὅτι αἱ προσφερόμεναι τιμαὶ εἶναι ἀσύμφοροι, ἢ ὅτι τὸ μειοδοτοῦν πρόσωπον δὲν εἶναι πεπειραμένον πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων, ἢ ὅτι ἢ ὑπὸ τοῦ προσώπου τούτου διδομένη ἐγγύησις δὲν εἶναι ἐπαρκῆς.

β) Συντάσσεται ἔγγραφος συμφωνία, ἣτις δέον νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν ἔγγραφον ἐγκρίσιν τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου, ἄλλως ἢ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος. Οὐδεμία τοιαύτη συμφωνία ἐγκρίνεται, ἐὰν δὲν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς ἀξιοχρέων ἐγγυητῶν ἢ ἐγγυητοῦ.

γ) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Ἐπίσκοπος, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Θρονικῆς ἢ Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, διαπιστώσῃ ὅτι ἢ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτῶν ἀπ' εὐθείας ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας θὰ γίνῃ καλύτερον καὶ μὲ ὀλιγωτέρας δαπάνας, τότε δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ζητηθῶσιν προσφοραὶ ἢ νὰ καταχωρηθῇ ἡ ἐργασία εἰς τὸν ὑποβάλλοντα τὴν χαμηλοτέραν προσφορὰν.

Β'. ΕΝΟΡΙΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ 81.

Ο Ένοριακός Ναός εξυπηρετεῖ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ὠρισμένης τοπικῆς περιφερείας, ἣτις καλεῖται Ένορία.

Ένορίαν ἀποτελοῦσιν, ἐν μὲν ταῖς πόλεσι δύο χιλιάδες πεντακόσιοι (2500) τουλάχιστον κάτοικοι, ἐν δὲ ταῖς κώμαις καὶ τοῖς χωρίοις χίλιοι πεντακόσιοι (1500) κάτοικοι. Ἐξαιρετοῦνται αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἤδη ὑφιστάμεναι Ένορίαί, αἱ ὅποια δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑφιστάμεναι, καίτοι οἰκοῦσιν ἐν αὐταῖς ἐλάσσονες τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἀριθμοῦ κάτοικοι.

Πᾶσα νέα Ένορία συνιστᾶται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον δύο (2) τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ μετὰ γνώμην τῆς οἰκείας Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὰ ὅρια ἐκάστης τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη Ένοριῶν, ὡς καὶ πάσης ἰδρυθησομένης τοιαύτης καθορίζει ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος μετὰ γνώμην τῆς οἰκείας Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπαγορευομένης τῆς ἀποσπάσεως ἀριθμοῦ ἐνοριτῶν, μειοῦντος τὴν πρὸς ὑπαρξιν Ένορίας ὀριζομένην ἐν τῷ ἐδαφίῳ δύο (2) βᾶσιν, ἐπὶ σκοπῷ συστάσεως νέας Ένορίας ἢ ἐνισχύσεως ἄλλης τοιαύτης.

Ο ἀριθμὸς τῶν προσώπων, ὅστις ἀποσπάται ἐκ τινος Ένορίας πρὸς ἐνίσχυσιν ἄλλης, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ εἶναι τοσοῦτος, ὥστε νὰ μὴ δύναται ὁ ἐξ οὗ ἀποσπῶνται Ναὸς νὰ συντηρηῇ τοὺς ἤδη ἐν αὐτῷ ὑπηρετοῦντας ἐφημερίους.

Ἡ πρὸς ἴδρυσιν νέας Ένορίας ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου δύναται νὰ καθορίζῃ ἀνάλογον τμῆμα τῆς περιουσίας τοῦ ἀρχικοῦ Ένοριακοῦ Ναοῦ, τὸ ὅποιον μεταβιβάζεται εἰς τὸν Ένοριακὸν Ναὸν τῆς ἰδρυθησομένης Ένορίας.

Χωρία ἢ συνοικισμοί, ἔχοντα ἀριθμὸν κατοίκων μείζονα τῶν διακοσίων (200), ἀποτελοῦσιν ἰδίαν Ένορίαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐνοριτῶν ἐξασφαλίζονται αἱ δαπάναι πρὸς ὑπαρξιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Ένοριακοῦ Ναοῦ.

Χωρία ἢ συνοικισμοί ἐξ ἐλασσόνων τῶν διακοσίων (200) κατοίκων δύνανται, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ἤθελεν ὀρίσει ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος, νὰ ἀποτελέσωσιν ἰδίαν Ένορίαν:

α) Ἐὰν ἀπέχωσι πλέον τῶν δύο ἀγγλικῶν μιλίων ἀπὸ τὸν πλησιέστερον Ένοριακὸν Ναόν.

β) Ἐὰν δυσχεραίνηται ἢ μετὰ τοῦ πλησιεστέρου Ναοῦ ἐπικοινωνία λόγῳ φυσικῶν

έμποδίων.

γ) Έάν και έφ' όσον έξασφαλίζηται έκ τών έσόδων του ίδρυθησομένου νέου Ναού το ήμισυ τουλάχιστον του άπαιτουμένου ποσού προς συντήρησιν αυτού.

δ) Έάν δύνανται νά έξευρεθώσιν αί άπαιτούμεναι δαπάναι προς άνέγερσιν Ναού.

Συνοικισμός, απέχων τής ύφ' ήν υπάγεται Ένορίας κατ' απόστασιν κωλύουσιν τήν κανονικήν έξυτηρέτησίν τών θρησκευτικών αυτού άναγκών, δύναται νά υπαχθῆ εις άλλον πλησιέστερον Ένοριακον Ναόν άποφάσει του οικείου Έπισκόπου.

Κατά πάσης άποφάσεως του οικείου Έπισκόπου λαμβανομένης επί τῆ βάσει του παρόντος άρθρου άσκεΐται έντός τριάκοντα (30) ήμερών από τής κοινοποιήσεως αυτής, έφεις υπό τής ένδιαφερομένης Ένοριακής Έπιτροπῆς ή υπό πενήκοντα (50) τουλάχιστον ένοριτών, άνηκόντων εις τήν επηρεαζομένην Ένορίαν, προς τήν Ίεράν Σύνοδον, ήτις άποφαίνεται άνεκκλήτως.

Ένορίται είναι ύποχρεωτικώς οί έν τῆ Ένορία επί έν έτος κατοικούντες Ορθόδοξοι Χριστιανοί.

Γ'. ΕΦΗΜΕΡΙΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 82.

Έκάστης Ένορίας προΐσταται πνευματικώς ο Έφημέριος, όστις δέον όπως διαμένη εις τήν Ένορίαν και δέν δύναται νά άπομακρύνηται ή νά διαμένη μακράν τής Ένορίας αυτού έν άγνοία και άνευ άδειας τής άρμοδίας Έκκλησιαστικής Αρχῆς. Επί πλειόνων Έφημερίων έν τινι Ένορία ο οικείος Έπίσκοπος όρίζει τὰ καθήκοντα έκάστου.

Έφημέριος είναι ο κατά τούς Θεΐους και Ίερούς Κανόνας τής Ορθοδόξου Έκκλησίας χειροτονηθείς εις πρεσβύτερον και κανονική άδεια και διορισμῶ του οικείου Έπισκόπου ενεργών έν τῆ Ένορία τὰ ιερατικά αυτού καθήκοντα.

Ο αριθμός τών Έφημερίων εις έκάστην Ένορίαν καθορίζεται κατά τήν κρίσιν του οικείου Έπισκόπου, προς πληρεστέραν έκάστοτε έξυτηρέτησιν τών θρησκευτικών άναγκών τών ένοριτών.

Ός Έφημέριοι Ένοριών διορίζονται κατά κανόνα έγγαμοι ιερείς, έλλείψει δέ τούτων ή κατ' έξαιρεσιν, όπου αί συνθηκαι επιβάλλουσι τούτο, δύνανται νά διορισθώσιν και άγαμοι κληρικοί.

Οί προς χειροτονίαν διάκονοι και πρεσβύτεροι τών Ένοριών δέον νά έχωσι τὰ ακόλουθα προσόντα:

α) νά είναι έγγαμοι, υγιείς και άρτιμελεΐς.

β) νὰ εἶναι ἡλικίας οἱ μὲν διάκονοι τουλάχιστον εἰκοσιπέντε (25) ἐτῶν, οἱ δὲ πρεσβύτεροι τουλάχιστον τριάκοντα (30) ἐτῶν.

γ) νὰ διακρίνονται διὰ τὴν βαθείαν εὐσέβειαν, τὴν ἐνάρετον ζωὴν, τὴν καλὴν ἔξωθεν μαρτυρίαν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

δ) νὰ εἶναι πτυχιούχοι Θεολογικῆς ἢ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς ἢ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἱερατικῆς Σχολῆς.

ε) Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος δύναται κατ' οἰκονομίαν, καὶ ὅπου αἱ συνθῆκαι ἐπιβάλλουσι τοῦτο, νὰ χειροτονήσῃ κληρικούς καθ' ὑπέρβασιν τῆς παραγράφου 5 β καὶ δ τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Οἱ πρὸς χειροτονίαν ὑποψήφιοι δέον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, τουλάχιστον ἓνα μῆνα πρὸ αὐτῆς, ἔγγραφον αἴτησιν συνοδευομένης ὑπό:

α) Ἀντιγράφου Ποινικοῦ Μητρώου τῆς τελευταίας αὐτῶν διαμονῆς καὶ τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς αὐτῶν.

β) Ἀποδεικτικῶν τῶν σπουδῶν αὐτῶν.

γ) Πιστοποιητικοῦ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ὅτι ὁ γάμος τοῦ ὑποψηφίου μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ εἶναι δι' ἀμφοτέρους ὁ πρῶτος.

δ) Πιστοποιητικοῦ ὑπὸ ἐγκεκριμένου ὑπὸ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου ἱατροῦ περὶ τῆς ὑγείας καὶ ἀρτιμελείας αὐτῶν.

ε) Πιστοποιητικοῦ γεννήσεως αὐτῶν.

στ) Κανονικῆς συμμαρτυρίας κατὰ τὰ παραδεδεγμένα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Ἐφημέριοι ἐγκαθίστανται ἐν τινι Ἐνορίᾳ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου κατὰ χειροτονίαν ἢ μετάθεσιν. Ὁ ἐξ ἄλλης Μητροπόλεως μετατιθέμενος, δέον νὰ φέρῃ ἄδειαν ἢ ἀπολυτήριο γράμμα τοῦ Ἐπισκόπου αὐτοῦ.

Μετάθεσις Ἐφημερίου ἐντὸς τῆς αὐτῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας ἐπιτρέπεται, ὡσάκις ἐκκλησιαστικαὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλωσι τὴν τοιαύτην μετάθεσιν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου. ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ μετατιθεμένου, δύναται ὁ Ἐπίσκοπος νὰ ἐπιβάλη αὐτῷ τὰς ἐμπιπτούσας εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ κανονικὰς κυρώσεις.

Ὁ μισθὸς τῶν Ἐφημερίων, πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναλόγως τῶν προσόντων καὶ τῆς τάξεως αὐτῶν καὶ εἶναι ὁμοιόμορφος εἰς ὅλας τὰς Ἐπισκοπικὰς περιφερείας, σύγκειται δὲ οὗτος ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ

Κυβερνητικοῦ ταμείου, κατόπιν τῆς ἤδη γενομένης παραχωρήσεως ἀγροτικῆς κτημοσύνης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, χορηγουμένου ἐπιδόματος, ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ἐκάστοτε μισθοδοσίας πρωτοδιοριζομένου διδασκάλου καὶ ἐκ συμπληρωματικοῦ ποσοῦ παρεχομένου εἴτε ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ Ναοῦ ἐν ᾧ ὑπηρετοῦσιν οἱ Ἐφημέριοι εἴτε ἐκ τοῦ ταμείου τῆς οἰκείας Ἐπισκοπῆς, ἐκτὸς ἐὰν ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἄλλως ἤθελε καθορίσει τὸν τρόπον πληρωμῆς αὐτῶν.

Ὅπου αἱ Ἐπισκοπαὶ ἢ οἱ Ναοὶ δὲν κέκτηνται πόρους ἐπαρκεῖς πρὸς κάλυψιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, ὡς αὕτη, καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔρχεται ἀρωγὸν τὸ βάσει τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἰδρῶμενον Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Διὰ τοὺς σκοποὺς μισθοδοσίας οἱ Ἐφημέριοι διακρίνονται εἰς τέσσαρας τάξεις:

α) Εἰς τοὺς ἔχοντας Θεολογικὴν ἢ ἄλλην Πανεπιστημιακὴν μόρφωσιν.

β) Εἰς τοὺς ἔχοντας ἀπολυτήριον Β' Κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ἢ ἰσοδυνάμων ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

γ) Εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Α' Κύκλου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» ἢ ἄλλης ἰσοδυνάμου Ἱερατικῆς Σχολῆς ἢ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἄλλων ἰσοβαθμίων Σχολῶν Μέσης Παιδείας.

δ) Εἰς πάντας τοὺς ἔχοντας μόρφωσιν κατωτέραν τῶν ὡς ἀνωτέρω ὀριζομένων.

Νοεῖται ὅτι προκειμένου περὶ τῶν νῦν ὑπαρχόντων Ἐφημερίων ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος δικαιούται νὰ κατατάξῃ ἐφημέριον τίνα εἰς ἀνωτέραν τάξιν τῆς ἧς δικαιούται λόγῳ τῶν ἐκπαιδευτικῶν αὐτοῦ προσόντων, ἐὰν οὗτος ἔχη δεκαετῆ τουλάχιστον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ κοινωνικὴν δράσιν.

Ἄπαντες οἱ οἰασδήποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ κληρικοὶ ἐκάστης Ἐπισκοπῆς ὑπάγονται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν Ἐπισκοπον, τὸν ὅποιον ὀφείλουσι νὰ μνημονεύωσιν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, νὰ ἀναγνωρίζωσιν ὡς τὸν ἀμέσως προϊστάμενον αὐτῶν ἐκκλησιαστικῶς καὶ νὰ ὑπακούωσιν εἰς αὐτὸν ἐκτελοῦντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγὰς αὐτοῦ.

Οὐδεὶς Ἐφημέριος ἀποχωρεῖ, ἀπολύεται ἢ παύεται τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰμῆ :

α) Λόγῳ κανονικοῦ παραπτώματος προβλεπομένου ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἢ τοῦ παρόντος νόμου.

β) Ἐὰν ἐπεβλήθῃ αὐτῷ ποινὴ ἀργίας ἀνωτέρα τοῦ ἐνὸς ἔτους.

γ) Ἐὰν ἀδικαιολογήτως ἐγκατάλειψῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν μῆνα.

δ) Ἐὰν ἐξεφράσθῃ ἀσεβῶς διὰ τὴν Ὀρθοδοξὸν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς ἢ ἐνήργησεν ἢ συνειργάσθῃ κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθούντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις.

ε) Ἐὰν κατέστη ἀποδεδειγμένως ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐφημεριακῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἔνεκα διανοητικῆς ἢ σωματικῆς νόσου ἢ λόγῳ γήρατος.

στ) Ἐὰν ἐπανειλημμένως καὶ κατὰ συρροὴν καὶ παρὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἐπιδεικνύει ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

ζ) Ἄμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν παράτασιν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ διὰ χρονικὴν περίοδον καθοριζομένην ὑπ' αὐτοῦ, ὁ δὲ Ἐφημέριος ἐπιθυμῇ αὐτὴν τὴν παράτασιν. Τοῦ Ἐφημερίου, τοῦ ὅποιου παρατείνονται αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ ἀπολαβαὶ καθορίζονται δι' εἰδικῆς συμβάσεως. Απολύεται δὲ ἡ παύεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Ἐφημέριοι διαρκῶς ἀνίκανοι πρὸς ἱεροπραξίαν καταστάντες, εἴτε ἔνεκα σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀσθενείας εἴτε ἔνεκα ἀτυχήματος ἢ προώρου γήρατος, τῆς ἀνικανότητος αὐτῶν πιστοποιουμένης διὰ γνωμοτοδήσεως δύο ἰατρῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, εἴτε λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν, ἀποσύρονται μετ' ἀπόφασιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ λαμβάνουσιν ἰσοβίως ἐτησίαν σύνταξιν μὴ οὖσαν κατωτέραν τοῦ χορηγουμένου ἐκ τοῦ Κυβερνητικοῦ ταμείου ἐπιδόματος εἰς Ἐφημέριους.

Ἐκαστος Θρόνος δέον νὰ τηρῇ Μητρῶον κληρικῶν, ἐν ᾧ θὰ φαίνωνται συνοπτικῶς πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς ἕκαστον κληρικὸν στοιχεῖα, ἥτοι: ἡμερομηνία γεννήσεως, ἔτος χειροτονίας εἰς διάκονον καὶ εἰς πρεσβύτερον, ἔτος ἀπονομῆς ὀφφικίων ἢ ἀξιωματῶν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐνορία ἢ ἐνοριαὶ εἰς ἃς ὑπηρέτησεν, οἰκογενειακὴ κατάστασις, θρησκευτικὴ, φιλανθρωπικὴ καὶ ἄλλη δρᾶσις καὶ πιθανὰ παραπτώματα αὐτοῦ καὶ ἐπιβληθεῖσαι αὐτῷ ποιναί.

Δ'. ΨΑΛΤΑΙ ΚΑΙ ΝΕΩΚΟΡΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 83.

1. Τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους τῶν Ναῶν προτείνουσιν οἱ Ἐνοριακοὶ Ἐπίτροποι μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐφημερίου, κατόπιν προκηρύξεως τῆς θέσεως, διορίζει δὲ ὁ Ἐπίσκοπος, ὅστις καὶ ἀπολύει αὐτούς, δι' ἕκαστον τῶν ἑξῆς λόγων:

α) Ἀνεπάρκειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

β) Διαγωγὴν ἀνάρμοστον ἢ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν Θέσιν αὐτῶν.

γ) Ἀποχὴν ἀπὸ τῆς ἐκπλήρωσεως τῶν ἰδίων αὐτοῖς καθηκόντων ἄνευ ἀδείας τοῦ

οικείου Ἐπισκόπου.

δ) Ἀπειθείαν πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἐφημερίου ἢ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσι.

ε) Ἐὰν ἐξεδήλωσαν ἀπόψεις ἀντικειμέναι πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἢ ἐξεφράσθησαν ἀσεβῶς διὰ ταύτην ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς ἢ ἐνήργησαν ἢ συνειργάσθησαν κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθούντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις.

στ) Ἐὰν λόγῳ νοσήματος ἢ προώρου γήρατος ἢ ἄλλης αἰτίας δὲν δύνανται νὰ ἀνταποκρίνωνται καλῶς εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῶν.

ζ) Ἄμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Ὁ Ἐπίσκοπος τῇ εἰσηγήσει τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ ἐπαναδιορίσῃ ψάλτην ἢ νεωκόρον καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, διὰ ὠρισμένην μόνον χρονικὴν περίοδον.

2. Διὰ νὰ διορισθῇ τις ψάλτης ἐπὶ μισθῷ πρέπει νὰ εἶναι καλλίφωνος καὶ νὰ παρουσιάσῃ ἐνδεικτικὸν ὅτι ἐμαθήτευσεν εὐδοκίμως καὶ συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ παρὰ δοκίμῳ διδασκάλῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ ἀπέκτησε τὴν απαιτουμένην ἰκανότητα καὶ πείραν περὶ τὸ ψάλλειν. Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ Ἐπίσκοπος κρίνει ἀναγκαῖον δύνανται νὰ διορισθῇ ὡς ψάλτης καὶ πρόσωπον μὲ ὀλιγώτερα προσόντα. Αἱ ἀπολαβαὶ τῶν ψαλτῶν καθορίζονται δι' εἰδικῆς συμβάσεως συναπτόμενης ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οικείου Ἐπισκόπου.

3. Οἱ ψάλται καὶ οἱ νεωκόροι ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὑπόκεινται ταῖς ὁδηγίαις τοῦ Ἐφημερίου, ὅστις, ἀπόντος τοῦ Ἐπισκόπου, ἀντιπροσωπεύει ἐν τῷ Ναῷ τὴν Ἐπισκοπικὴν ἐξουσίαν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν τυπικὴν διάταξιν καὶ εὐταξίαν.

ΑΡΘΡΟΝ 84.

Πάντες οἱ ὑπηρετοῦντες ἐν τινι Ναῷ μιᾶς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας, κληρικοὶ τὲ καὶ λαϊκοί, ὑπόκεινται εἰς τὸν οικεῖον Ἐπίσκοπον, ὅστις ἀσκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν διὰ πᾶσαν παράβασιν, ἀναγομένην εἰς τὴν κανονικὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐπιβάλλον μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον ἀπολογίαὶν αὐτῶν τὴν ποινὴν τῆς ἀποκοπῆς μέρους ἢ ὀλοκλήρου τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἢ προσωρινὴν ἢ ὀριστικὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 85.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας ἐν ταῖς ἐνορίαις δύνανται νὰ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου πτυχιούχοι τῆς Θεολογίας ἢ ἄλλης Ἐπιστήμης, ὡς κήρυκες τοῦ Θεοῦ Λόγου. Τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ὡς καὶ τὸν τρόπον καταβολῆς αὐτῆς ὀρίζει ὁ Ἐπίσκοπος. Οὐδεὶς δύνανται νὰ κηρύξῃ ἢ ὁμιλήσῃ ἐν τινι Ναῷ ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ

οικείου Ἐπισκόπου.

VI. ΜΟΝΑΙ

Α'. ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 86.

Μονή εἶναι ὁ ἱερός χώρος, ἔνθα διαμένουσι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐπέλεξαν τὸν μακρὰν τοῦ κόσμου μονήρη καὶ εὐσεβῆ βίον, τὴν παρθενίαν, τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ὑπακοήν, ἀφιερῶσαντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, εἰς τὴν πνευματικὴν ἄθλησιν, συνισταμένην εἰς αὐστηρὰν ἐγκράτειαν, συνεχῆ προσευχὴν καὶ ἐργασίαν, καὶ γενικῶς εἰς τὴν κατάρτισιν ἐν Χριστῷ πρὸς ἠθικὴν τελείωσιν καὶ σωτηρίαν. Τὰ πρόσωπα ταῦτα καλοῦνται μοναχοί.

ΑΡΘΡΟΝ 87.

Ἐκάστη Μονὴ σύγκειται βασικῶς ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τῶν περὶ τὸν Ναὸν κτιρίων, τῶν κελλίων, προωρισμένων διὰ τὴν διαμονὴν τῶν μοναχῶν, καὶ ἐτέρων οἰκημάτων πρὸς φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν καὶ πρὸς ἄλλας χρήσεις.

ΑΡΘΡΟΝ 88.

Ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου αἱ Μοναὶ διακρίνονται εἰς Βασιλικὰς – Σταυροπηγιακὰς καὶ εἰς Ἐνοριακὰς. Ἐκ τῶν νῦν ἐν λειτουργίᾳ ἱερῶν Μονῶν Βασιλικαὶ - Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ εἶναι αἱ ἀνδρῶν Μοναὶ τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ καὶ τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου. Ἐνοριακαὶ εἶναι αἱ ἀνδρῶν Μοναὶ τῆς Τροοδιτίσης, τῆς Χρυσορροϊατίσης, τοῦ Σταυροβουνίου καὶ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ αἱ γυναικεῖαι Μοναὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου, τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου καὶ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ.

ΑΡΘΡΟΝ 89.

Αἱ Βασιλικαὶ - Σταυροπηγιακαὶ Μοναί, ἤτοι τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ καὶ τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου, ἀπολαύουσιν ἀνέκαθεν τοῦ προνομίου τῆς αὐτονομίας εἰς τὰ περὶ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν κατ' αὐτῶν, τῆς τοιαύτης αὐτονομίας μὴ ἀντικείμενης τοῖς ἱεροῖς Κανόσι καὶ τῷ παρόντι Καταστατικῷ, ἐλεγχομένης ὡς πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ὁποίου αὐταὶ ὑπάγονται.

ΑΡΘΡΟΝ 90.

Αἱ Ἐνοριακαὶ Μοναὶ εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐπισκόπων, ἐν τῇ Ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων κεῖνται, καὶ διοικοῦνται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν αὐτῶν συμφώνως ταῖς κανονικαῖς διατάξεσι καὶ ταῖς διατάξεσι τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 91.

Αί διαλελυμένοι Μοναί, Θρονικαί καλούμεναι, υπάγονται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Θρόνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται καὶ ἀποτελοῦσι περιουσίαν αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 92.

Δύο Μοναί, ἡ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ ἡ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κοντοῦ, καίπερ διαλελυμένοι, διοικοῦνται ὅμως ὑπὸ Ἐνοριακοῦ συμβουλίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, συμφώνως πρὸς εἰδικοὺς κανονισμούς.

ΑΡΘΡΟΝ 93.

Μονὴ δὲν δύναται νὰ ἰδρυθῆ ἢ νὰ ἐπανασταθῆ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου λαμβανομένης μετὰ εἰσήγησιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Οἱ ἐπιχειροῦντες αὐτοβούλως νὰ πῆξωσι Μονὴν ἢ ὁμοίωμα Μονῆς ὑπόκεινται πλὴν τῶν νομικῶν συνεπειῶν καὶ εἰς κανονικὰ ἐπιτίμια.

ΑΡΘΡΟΝ 94.

α) Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δικαιούται τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, περιορισθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀδελφῶν εἰς δύο ἢ δι' ἄλλην εὐλογον αἰτίαν, νὰ διατάξῃ τὴν διάλυσιν τῆς Μονῆς ἢ τὴν συγχώνευσιν αὐτῆς μετ' ἄλλης Μονῆς ἢ τὴν μετατόπισιν αὐτῆς. Ἐν περιπτώσει διαλύσεως οἱ μοναχοὶ τῆς διαλυομένης Μονῆς προστίθενται εἰς τὴν Ἀδελφότητα ἄλλης Μονῆς τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν.

β) Ἐν περιπτώσει διαλύσεως Μονῆς τινος ἡ περιουσία αὐτῆς περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Θρόνου, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο αὕτη.

γ) Ἐν περιπτώσει συγχωνεύσεως Μονῆς μετ' ἄλλης Μονῆς ἡ περιουσία τῆς συγχωνευομένης Μονῆς περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τῆς μεθ' ἧς ἡ συγχώνευσις.

ΑΡΘΡΟΝ 95.

Ἐκάστη Μονὴ δέον νὰ ἔχῃ ἴδιον ἐσωτερικὸν κανονισμόν κανονίζοντα τὰ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως αὐτῆς, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν καὶ τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν. Ὁ κανονισμὸς οὗτος, ψηφιζόμενος ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς, τῶν μὲν Ἐνοριακῶν Μονῶν ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τῷ οἰκείῳ Ἐπισκόπῳ, τῶν δὲ Σταυροπηγιακῶν ὑποβάλλεται τῷ Ἀρχιεπίσκοπῳ πρὸς ἐπικύρωσιν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἢ Ἐπίσκοπος ὀφείλει, εὐρίσκων τοῦτον σύμφωνον ἢ μὴ ἀντικείμενον πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὰς περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου διατάξεις καὶ τὸν παρόντα Καταστατικὸν Χάρτην, νὰ ἐπικυρώσῃ τοῦτον, εἰ δὲ μὴ εὖρη αὐτὸν σύμφωνον, νὰ ἐπιστρέψῃ τοῦτον πρὸς διόρθωσιν εἰς τὴν εἰς ἡν ἀφορᾷ Μονήν, γράφων

ἐν αὐτῷ τὰς εἰσηγήσεις αὐτοῦ καὶ παρατηρήσεις. Ἐὰν ἀρνηθῆ ἔντος τριῶν μηνῶν νὰ ἐπικυρώσῃ τὸν ὑποβληθέντα αὐτῷ κανονισμόν, τότε ὁ κανονισμὸς παραπέμπεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἢ ὁποῖα καὶ ἀποφαίνεται τελεσιδίκως.

ΑΡΘΡΟΝ 96.

Ἐκαστος Ἐπίσκοπος ἔχει τὸ καθήκον νὰ ἐπαγρυπνῆ ὅπως ὁ βίος τῶν μοναζόντων καὶ ἡ διοίκησις τῶν Μονῶν, αἵτινες διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον πνευματικὴν αὐτοῦ ἐποπτεῖαν, εἶναι σύμφωνοι πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὰς Πατερικὰς περὶ μοναχικοῦ βίου διατάξεις, τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ψηφίζομένους ἐσωτερικοὺς κανονισμούς.

ΑΡΘΡΟΝ 97.

Ἀπαξ τουλάχιστον τοῦ ἔτους συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἢ τακτικῆ γενικῆ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὑποβάλλει γραπτὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διαχειρίσεως τῶν τῆς Μονῆς, περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀδελφῶν εἰς τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν, περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῶν ἐξελίξεως καὶ ποιεῖται τὰς δεούσας κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰσηγήσεις, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνηται ἡ συνεχῆς πρόοδος τῆς Μονῆς. Ἡ Ἀδελφότης μελετᾷ καὶ συζητεῖ τὴν ὑποβαλλομένην ἔκθεσιν, ἐκφράζει τὰς ἀπόψεις αὐτῆς διὰ τὰς πράξεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ποιεῖται τὰς δεούσας συστάσεις καὶ εἰσηγεῖται τὰ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῆς ληπτέα μέτρα καὶ ψηφίζει τὸν προϋπολογισμόν τῆς Μονῆς. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, τοῦ Ἡγουμένου ἔχοντος τὴν νικῶσαν ἐπὶ ἰσοψηφίας, καὶ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ἡγούμενον καὶ τὸ Συμβούλιον ὡς καὶ διὰ πάντα ἀδελφόν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται τῷ ἐσωτερικῷ κανονισμῷ τῆς Μονῆς, τοῖς ἱεροῖς Κανόσι, ταῖς περὶ μοναχικοῦ βίου διατάξεσι καὶ ταῖς διατάξεσι τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ. Ἐκτελεστής τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ὁ Ἡγούμενος, ὅστις καὶ καθίσταται ὑπόλογος διὰ τυχούσαν παράλειψιν ἢ ἀρνήσιν ἐκτελέσεως μιᾶς ἀποφάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 98.

Ἐκτάκτως συνέρχεται ἡ ὀλομέλεια τῆς Ἀδελφότητος μιᾶς Μονῆς, ὡσάκις ὁ Ἡγούμενος κρίνῃ εὐλόγον νὰ ἔχη τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ σοβαρῶν θεμάτων ἢ θεμάτων διαφευγόντων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡσάκις τὰ δύο τρίτα (2/3) τῆς ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος ζητήσωσι τοῦτο.

ΑΡΘΡΟΝ 99.

Τὰ περὶ τοῦ χρόνου τῆς τακτικῆς συνελεύσεως τῆς Ἀδελφότητος, τὰ περὶ τοῦ τρόπου συγκλήσεως αὐτῆς ὡς καὶ πάσης ἄλλης ἐκτάκτου, τὰς περὶ αὐτὰς διαδικασίας καὶ τὰ περὶ τοῦ τρόπου διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν θεσπίζει λεπτομερῶς ὁ οἰκείος ἐκάστης Μονῆς ἐσωτερικὸς κανονισμὸς.

Β'. ΜΟΝΑΧΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 100.

Ἡ πρόσκτησις τῆς μοναχικῆς ιδιότητος συντελεῖται κανονικῶς διὰ τῆς τελέσεως τῆς μοναχικῆς κουρᾶς ἐπὶ τοῦ βουλομένου μονᾶσαι, δύναται ὅμως νὰ ἐνταχθῆ τις ὡς μέλος τῆς Ἀδελφότητος μιᾶς Μονῆς, ἐφ' ὅσον ἐπιλέξῃ τὸν τῆς παρθενίας βίον, καὶ διὰ τῆς χειροτονίας εἰς διάκονον καὶ εἰς πρεσβύτερον. Ὁ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ χειροτονούμενος πρεσβύτερος καλεῖται ἱερομόναχος.

ΑΡΘΡΟΝ 101.

Πάντες οἱ καρέντες μοναχοὶ μιᾶς Μονῆς καὶ οἱ ἐν αὐτῇ κεχειροτονημένοι διάκονοι καὶ ἱερομόναχοι ἀποτελοῦσι τὴν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς. Ἡ χειροτονία εἰς ἱεροδιακόνους καὶ ἱερομονάχους γίνεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου τῆ συστάσει τῆς Ἀδελφότητος. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ Ἐπισκόπου νὰ πράξῃ τοῦτο ἡ Ἀδελφότης ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκκλήσεως πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις καὶ ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

ΑΡΘΡΟΝ 102.

Οὐδεὶς ἐντάσσεται εἰς τὴν Ἀδελφότητα μιᾶς Μονῆς διὰ τῆς κουρᾶς ἢ διὰ τῆς χειροτονίας, ἐὰν μὴ πρότερον δοκιμασθῆ ἐπὶ τρεῖς τουλάχιστον ἔτη, οὐδὲ δύναται τις νὰ συναριθμηθῆ τῇ τάξει τῶν δοκίμων, ἐὰν δὲν ἔχῃ συμπληρωμένον τὸ δέκατον πέμπτον (15) ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Δύναται ὅμως νὰ προσληφθῶσιν εἰς τινὰ Μονήν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιτρέπη ὁ ἐσωτερικὸς αὐτῆς κανονισμὸς, καὶ παῖδες ἀπόφοιτοι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἡλικίας δώδεκα (12) τουλάχιστον ἐτῶν, οἱ ὅποιοι μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δεκάτου πέμπτου (15) ἔτους ἐντάσσονται εἰς τὴν τάξιν τῶν μαθητευομένων ἢ ὑποτακτικῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 103.

Ἡ κουρὰ ἐκάστου μοναχοῦ τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν τελεῖται μετὰ γραπτὴν ἄδειαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου πρὸς τὸν Ἡγούμενον, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Ἡγουμένου. Ἄνευ τῆς Ἐπισκοπικῆς ἀδείας ἡ κουρὰ δὲν ἀναγνωρίζεται ὡς ἔγκυρος, ὁ δὲ τελέσας αὐτὴν ὑπόκειται κανονικαῖς ποιναῖς.

ΑΡΘΡΟΝ 104.

Διὰ τοὺς ἐν ὠρίμῳ ἡλικία βουλομένους ἐνταχθῆναι εἰς Μοναστικὴν Ἀδελφότητα δύναται νὰ παραλειφθῆ ἡ τριετὴς δοκιμασία, ἐφ' ὅσον μεμαρτυρημένως ἢ προτέρα αὐτῶν ζωὴ ἀποτελῆ ἀπόδειξις τῆς πιστότητος καὶ δυνατότητος πρὸς μοναστικὴν ἄσκησιν.

ΑΡΘΡΟΝ 105.

Μοναχὸς νομίμως εἰς τὴν Ἀδελφότητα καταταγεὶς κέκτηται ἰσοβίως τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀδελφοῦ. Μοναχὸς ἄνευ τῆς νομίμου ἀδείας τοῦ Ἡγουμένου ἐγκαταλείπων τὴν Μονὴν καὶ ἐπιμόνως ἀρνούμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτὴν λογίζεται ὡς ἀπαρνούμενος τὴν μοναχικὴν εὐχὴν καὶ τιμωρεῖται δι' ἀποκηρύξεως μὲν ὑπὸ τῆς Μοναχικῆς Ἀδελφότητος, διὰ καθαιρέσεως δὲ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς προκειμένου περὶ ἱερωμένων μοναχῶν καὶ δι' ἀποβολῆς τοῦ μοναχικοῦ σχήματος προκειμένου περὶ ἀπλοῦ μοναχοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 106.

Εἰς πάσας τὰς Μονὰς οἱ ἀδελφοὶ ἐσθίουσιν ἐν κοινῇ τραπέζῃ καὶ λαμβάνουσιν ἐκ τῆς Μονῆς πάντα τὰ χρειώδη, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζεται ἐν τῷ εἰδικῷ ἐσωτερικῷ κανονισμῷ ἐκάστης.

ΑΡΘΡΟΝ 107.

Οὐδεμίαν προσωπικὴν ἀκίνητον περιουσίαν δικαιούται νὰ ἔχῃ ὁ μοναχὸς. Πᾶσα ὅθεν ἀκίνητος περιουσία καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀποκτωμένη ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ περιέρχεται ἀμέσως εἰς τὴν Μονήν. Τὴν ἐκ κληρονομίας πατρογονικὴν περιουσίαν ὀφείλει νὰ διανείμῃ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους τὸ ἄρρογτερον, ἄλλως περιέρχεται καὶ αὕτη εἰς τὴν Μονήν. Οἰαδήποτε κινητὴ ἢ ἀκίνητος περιουσία μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μοναχοῦ εὐρεθῆ εἰς τὴν κατοχὴν ἢ ἐγγεγραμμένη ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὴν Μονήν, ὡς ἀποκλειστικὴν κληρονόμον τῶν μοναχῶν.

Γ'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΜΟΝΩΝ – ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΑΡΘΡΟΝ 108.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἀδελφότητος ἐκάστης Μονῆς εὐρίσκεται ὁ Ἡγούμενος, ὅστις ἐκλέγεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος, πάντων τῶν ἀδελφῶν δικαιουμένων ψήφου, πλὴν τῶν διὰ ποινῆς στερηθέντων τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν.

ΑΡΘΡΟΝ 109.

Ἐκλέξιμοι ὡς Ἡγούμενοι εἶναι μέλη τῆς Ἀδελφότητος, τὰ ὅποια διακρίνονται διὰ τὴν μόρφωσιν, τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου καὶ τὴν ἰκανότητα περὶ τὴν διοίκησιν, ἡλικίας οὐχὶ μικροτέρας τῶν τριάκοντα (30) ἐτῶν, καὶ διὰ μὲν τὰς Σταυροπηγιακὰς Μονὰς κάτοχοι πτυχίου Θεολογικῆς ἢ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, διὰ δὲ τὰς Ἐνοριακὰς, ἐὰν Μὴ ὑπάρχωσι κάτοχοι Πανεπιστημιακῆς μορφώσεως, κατὰ προτίμησιν κάτοχοι πτυχίου Ἱερατικῆς ἢ ἄλλης Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 110.

Ἐλλείπει μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ἐχόντων τὰ ἀνωτέρω προσόντα ἐκλέξιμοι δύνανται νὰ εἶναι ἀδελφοὶ ἐξ ἄλλης Μονῆς ἢ ἄγαμοι κληρικοὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, συγκεντροῦντες τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ὁ Ἡγούμενος τῶν Μονῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδελφῶν δὲν ὑπερβαίνει τοὺς τέσσαρας, διορίζεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος παραλείψῃ νὰ πράξῃ τοῦτο ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς χηρείας, τότε τὸν Ἡγούμενον διορίζει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος. Ὁ διοριζόμενος Ἡγούμενος προέρχεται κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς, ἐφ' ὅσον ἔχη τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, εἴτε ἄλλοθεν.

ΑΡΘΡΟΝ 111.

Ὁ ἐκλεγείς ἢ διορισθεὶς Ἡγούμενος, ἐὰν δὲν εἶναι πρεσβύτερος, χειροτονεῖται καὶ ἐγκαθίσταται διὰ χειροθεσίας εἰς τὸ ἀξίωμα ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ὅστις ἀπονέμει αὐτῷ τὰ σύμβολα τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, ἦτοι σταυρόν, ἐπιρριπτάριον, μανδύαν καὶ πατερίτσαν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ φέρειν ράβδον καὶ ἐπιγονάτιον. Ἡ Ἡγουμένη ἐγκαθίσταται ἐπίσης διὰ χειροθεσίας εἰς τὸ ἀξίωμα ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, λαμβάνουσα παρ' αὐτοῦ τὰ σύμβολα τῆς ἐξουσίας αὐτῆς, ἦτοι σταυρόν, εἰδικὸν μέλανα μανδύαν καὶ ράβδον. Ὁ Ἐπίσκοπος δικαιούται νὰ ἀρνηθῇ τὴν προχείρισιν μόνον ἐν περιπτώσει κανονικῶν κωλυμάτων ἢ ἐν περιπτώσει μὴ συγκεντρώσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι Καταστατικῷ προαναφερομένων προσόντων. Ἡ τοιαύτη τοῦ Ἐπισκόπου ἀρνήσις δέον νὰ κοινοποιῆται ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν εἰς τὸν ἐψηφισμένον Ἡγούμενον καὶ τὴν Ἀδελφότητα, οἵτινες δικαιοῦνται ἐντὸς δεκαπέντε (15) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης κοινοποιήσεως νὰ ἐκκαλῶσιν τὴν ἀρνήσιν τοῦ Ἐπισκόπου εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις συγκαλεῖται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἐκκλήσεως καὶ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως, δικαιολογοῦσα κανονικῶς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 112.

Ὁ νομίμως ἐγκατασταθεὶς ὡς Ἡγούμενος διατηρεῖ τὸ ἀξίωμα ἰσοβίως, ἐκτὸς ἐὰν παυθῇ κανονικῶς ἢ παραιτηθῇ οἰκειοθελῶς. Ὁ Ἡγούμενος ὑποχρεοῦται νὰ διαμένῃ ἐν τῇ Μονῇ διαρκῶς, ὀφείλει νὰ φέρεται ἡπίως καὶ πατρικῶς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς, νὰ διάγῃ σωφρόνως, παρέχων ἑαυτὸν πρότυπον καὶ ὑπογραμμὸν χρηστοῦ καὶ ἀδιαβλήτου μοναχικοῦ βίου, νὰ συνδιαιτᾶται μετὰ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἐν κοινῇ τραπέζῃ, ἐκτὸς ἐὰν λόγοι ἀσθενείας ἐπιβάλλωσιν αὐτῷ ἰδιαίτεραν δίαιταν ἢ λόγοι ἐργασίας ἐπιβάλλωσιν αὐτῷ ἕκτακτον ἀπουσίαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἢ τῆς Μονῆς. Ὅφειλε νὰ παρακολουθῇ ἀγρύπνως τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἐξέλιξιν τῶν ἀδελφῶν, τὴν ἀδιάλειπτον συμμετοχὴν αὐτῶν εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἀκολουθίας καὶ τελετὰς κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς οἰκείας Μονῆς, τὴν ἐπιμελῆ καὶ μετὰ ζήλου ἐπιτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ ὡς πατὴρ νὰ νουθετῇ ἢ καὶ ἐπιτιμᾷ αὐτοὺς διὰ τὰς ἀτόπους αὐτῶν πράξεις ἢ παραλείψεις καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ, ὡσάκις παραστῇ ἀνάγκη, τὰς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ἀναφερομένας ποινὰς ἢ νὰ ἐνάγῃ τούτους εἰς τὴν

Ἀδελφότητα ἢ τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ἀναλόγως. Ἐν ἡ περιπτώσει παραστῆ ἀνάγκη νὰ μεταβῆ ἐκτὸς τῆς Μονῆς, ἡ ἀπουσία αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ παρατείνεται πέραν τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου χρόνου. Ἐὰν λόγοι ἀπουσίας ἐπιβάλλωσι τὴν παραμονὴν ἐκτὸς τῆς Μονῆς πέραν τῶν ὀκτώ (8) ἡμερῶν, τότε ὀφείλει νὰ λάβῃ κανονικὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐγκρισιν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ἈΡΘΡΟΝ 113.

Βοηθοὶ τοῦ Ἡγουμένου εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Μονῆς καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας εἶναι οἱ σύμβουλοι, ἐκλεγόμενοι κατὰ τετραετίαν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος. Οὗτοι εἶναι δύο διὰ Μονὰς ἀριθμούσας μέχρι δέκα (10) ἀδελφῶν καὶ τέσσαρες διὰ Μονὰς ἀριθμοῦσας πλείονας τῶν δέκα ἀδελφῶν.

ἈΡΘΡΟΝ 114.

Ἐκλέξιμοι ὡς σύμβουλοι εἶναι πάντες οἱ ἀδελφοὶ οἱ ἀπὸ πενταετίας τουλάχιστον ἐνταχθέντες εἰς τὴν Ἀδελφότητα καὶ ἔχοντες ἡλικίαν οὐχὶ μικροτέραν τῶν εἰκοσιεπτῶ (27) ἐτῶν. Μόνον εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσιν ἀδελφοὶ ἄνω τῶν εἰκοσιεπτῶ (27) ἐτῶν ἱκανοὶ διὰ τὴν θέσιν τοῦ συμβούλου, τότε ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογή συμβούλων μικροτέρας ἡλικίας, τῇ ἀδείᾳ μέντοι τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

ἈΡΘΡΟΝ 115.

Ἡ τὲ πειθαρχικὴ καὶ δικαστικὴ ἐξουσία τοῦ Ἡγουμένου, τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς θέλει κανονισθῆ ἔν τῳ εἰδικῳ κανονισμῳ ἑκάστης Μονῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον δικαιώματος τοῦ Ἐπισκόπου νὰ δικάζῃ ἐν δευτέρῳ βαθμῳ ἐκκαλουμένης πρὸς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ καταδικαζομένου μοναχοῦ.

ἈΡΘΡΟΝ 116.

Ἐὰν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῆς Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου πασῶν τῶν διὰ μοναστηριακῶν διατάξεων ἢ ἄλλως ὀριζομένων πειθαρχικῶν ποινῶν μοναχὸς τις μείνῃ ἀδιόρθωτος, μηδενὸς ὑπολειπομένου μέσου πρὸς διόρθωσιν αὐτοῦ, κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀδελφότητος, ἐγκρινομένης καὶ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἀποκεκομμένος τῆς Ἱερᾶς Μάνδρας, ὅποτε στερεῖται παντὸς προσήκοντος τῳ ἀδελφῳ τῆς Μονῆς δικαιώματος, καὶ ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἀπόθεσιν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ Ἐπισκόπου νὰ ἐγκρίνῃ τὴν περὶ ἀποκοπῆς ἀδελφοῦ τινος ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μάνδρας ἀπόφασιν τῆς Ἀδελφότητος, αὕτη ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκκλήσεως ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

ΑΡΘΡΟΝ 117.

Ἄπαντα τὰ ἔγγραφα τὰ ἐκδοθησόμενα ὑπὸ τινος Μονῆς περὶ πωλήσεως ἢ ἀνταλλαγῆς μοναστηριακῶν κτημάτων ἢ μακροχρονίου ἐνοικιάσεως αὐτῶν ἢ περὶ δανεισμοῦ χρημάτων ἢ ἀναλήψεως οἰασδήποτε ἄλλης σοβαρᾶς οικονομικῆς ὑποχρεώσεως ὑπὸ ἢ ἐκ μέρους τῆς Μονῆς δέον ἀπαραιτήτως νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφήν ὄλων ἢ τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ τῆς διοικουσης Ἐπιτροπῆς, μετὰ τῆς σφραγίδος τῆς Μονῆς, προκειμένου δὲ περὶ Ἐνοριακῆς Μονῆς καὶ τὴν ἐγκρισιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. Ἀντίγραφα τῶν τοιούτων ἐγγράφων δέον νὰ φυλάττωνται ἐν τῷ μητρώῳ τῆς Μονῆς ὑπογεγραμμένα ἰδιαίτερος ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ τῆς διοικουσης Ἐπιτροπῆς. Ἐγγραφα ἄλλως συντασσόμενα εἶναι ἄκυρα.

ΑΡΘΡΟΝ 118.

Τὰ πολύτιμα ἐκκλησιαστικὰ ἢ ἄλλα ἔχοντα ἱστορικὴν ἢ ἐθνολογικὴν ἀξίαν πράγματα τῆς Μονῆς καὶ ἡ Βιβλιοθήκη αὐτῆς δέον νὰ τυγχάνωσι τῆς ἰδιαίτερας προσοχῆς καὶ μερίμνης τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ νὰ διαφυλάττωνται ἀσφαλῶς. Οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις καὶ παραχώρησις τῶν χειρογράφων καὶ λοιπῶν ἐντύπων βιβλίων καὶ πολυτίμων πραγμάτων τῆς Μονῆς εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον, ὑποχρεοῦται δὲ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ, νὰ καταρτίσῃ ἐπίσημον καὶ γενικὸν κατάλογον τούτων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτου νὰ ἐξελέγῃ τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους τὰς Βιβλιοθήκας καὶ τὰς Σκευοθήκας τῆς Μονῆς. Ἀντίγραφον τοῦ τοιούτου καταλόγου, δεόντως ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἢ τοῦ Προέδρου τῆς διοικουσης Ἐπιτροπῆς καὶ ἐσφραγισμένον διὰ τῆς ἐπισήμου σφραγίδος τῆς Μονῆς, ἐκάστη Μονὴ ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον. Τοιοῦτος ἐπίσημος κατάλογος συντάσσεται ἀνὰ ἑπταετίαν καὶ ἀντίγραφον τούτου δεόντως κεκυρωμένον ἀποστέλλεται εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον.

ΑΡΘΡΟΝ 119.

Αἱ ἐν ἐνεργείᾳ Μοναὶ ἀποτελοῦσιν ἀναπαλλοτρίωτον ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, τῆς ὁποίας ἡ διοίκησις μόνον καὶ ἡ ἐπικαρπία ἀνήκουσι τοῖς μοναχοῖς. Ἀπαλλοτρίωσις μοναστηριακῆς ἀκινήτου περιουσίας ἐπιτρέπεται μόνον ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεως δι' ἑτέρας μάλλον προσοδοφόρου ἢ εὐχερεστερας περὶ τὴν διαχείρισιν, ἢ διὰ λόγους ἐπιβάλλοντας ταύτην πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν μὴ δυναμένων νὰ ἀντιμετωπισθῶσιν δι' ἄλλων εἰσοδημάτων τῆς Μονῆς. Πρὸς ἐκποίησιν ἢ ὑποθήκευσιν αὐτῆς διὰ τὰς ἐνοριακὰς Μονὰς ἀπαιτεῖται ἀπαραιτήτως ἡ ἄδεια καὶ ἡ ἐγκρισὶς τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, διὰ δὲ τὰς Σταυροπηγιακὰς ἢ ἐγκρισὶς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 120.

Ἐὰν ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἔχη πληροφορίας περὶ κακῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας

μιᾶς Μονῆς, διατάσσει σχετικὴν ἔρευναν καὶ ἐὰν διαπιστώσῃ το ἀληθὲς αὐτῶν, προβαίνει εἰς τὰς δεούσας παρατηρήσεις καὶ ἐνεργείας, ἵνα διαφυλάττηται ἡ περιουσία τῆς Μονῆς καὶ διατίθεται ὡς προβλέπεται ὑπὸ τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος νόμου, μὴ εἰσακουόμενος δὲ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ τὰς κεκανονισμένας ποινὰς τοῖς ὑπευθύνοις, ἐὰν ἡ Μονὴ εἶναι Ἐνοριακὴ, ἀναφερόμενος ἐν ταύτῳ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. Ἐὰν ὅμως ἡ Μονὴ εἶναι μιὰ τῶν Σταυροπηγιακῶν, τότε καταγγέλλει τὰ συμβάντα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις ἀποφασίζει τὰ δέοντα.

ΑΡΘΡΟΝ 121.

Τοῖς ἀδελφοῖς μιᾶς Μονῆς, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμένου, ἀποφάσσει τῆς Ἀδελφότητος καὶ εγκρίσει τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἀπονέμονται ὑπ' αὐτοῦ διὰ χειροθεσίας τὰ ἀξιώματα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου, τοῦ Οἰκονόμου, τοῦ Σκευοφύλακος, τοῦ Πρωτοσυγκέλλου, τοῦ Συγκέλλου καὶ ἄλλα.

ΑΡΘΡΟΝ 122.

Οἱ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀμελοῦντες τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ὑποχρεώσεων, βάσει τοῦ περὶ Μονῶν νόμου τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, ἢ οἱ ἐνεργοῦντες ἀντιθέτως ἢ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τούτου ὑπόκεινται εἰς κανονικὰς ποινὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν περιπτώσιν ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

VII. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

A'. ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

ΑΡΘΡΟΝ 123.

Ίδρύεται παρὰ τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ διαχείρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Πόροι τοῦ Ταμείου τούτου εἶναι:

α) Οἱ πόροι τοῦ μέχρι σήμερον Ἐπιβοηθητικοῦ Ταμείου Κλήρου.

β) Ποσοστὸν ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν πόρων τῶν Θρόνων, τὸ ὁποῖον καθορίζει καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

γ) Ποσοστὸν ἐκ τῶν περισσευμάτων τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν, τὸ ὁποῖον καθορίζει καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῶν περισσευμάτων τῶν παραγράφων β) καὶ γ) θὰ διατυπωθῇ εἰς εἰδικὸν κανονισμόν, τὸν ὁποῖον θὰ ψηφίσῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

ΑΡΘΡΟΝ 124.

Σκοποὶ καὶ δαπάναι τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου:

α) Ἐπιχορηγεῖ διὰ τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων, ὅπου αἱ ἐπισκοπαὶ ἀδυνατοῦσι, τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἡμερησικοῦ κλήρου, ὥστε αὕτη νὰ εἶναι ὁμοίομορφος καθ' ἅπασαν τὴν Κύπρον καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν καθοριζομένην ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Συντηρεῖ τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ δαπανᾷ διὰ τὴν ἐν γένει Ἐκκλησιαστικὴν Ἐκπαίδευσιν.

γ) Καταβάλλει τοὺς μισθοὺς τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος, τοῦ διοριζομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ τὰς δαπάνας αὐτοῦ.

δ) Καταβάλλει τὴν συμβολικὴν ἀμοιβὴν τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλας πιθανὰς δαπάνας αὐτοῦ.

ε) Καταβάλλει τὰς δαπάνας ἐκδόσεως τοῦ ἐπισήμου περιοδικοῦ τῆς Ἐκκλησίας

«Απόστολος Βαρνάβας».

στ) Καταβάλλει τὰς δαπάνας τῶν διαφόρων ἀποστολῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου διὰ συμμετοχὴν εἰς Διεκκλησιαστικὰ Συνέδρια καὶ δι' ἄλλους σκοπούς.

ζ) Καταβάλλει οἰασδῆποτε ἄλλας δαπάνας, τὰς ὁποίας ἤθελε καθορίσει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

Β'. ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

ΑΡΘΡΟΝ 125.

Πρὸς ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ἰδρύεται Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα, διατελοῦν ὑπὸ τὴν εποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 126.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα ἐδρεύει ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ καὶ ἐξ ἄλλων ἐλεγκτῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐλέγχου.

ΑΡΘΡΟΝ 127.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος διορίζεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκ προσώπων διακρινομένων διὰ τὴν λογιστικὴν αὐτῶν κατάρτισιν καὶ διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπην αὐτῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς καὶ ἀπολαύει μονιμότητος θέσεως, παύεται δὲ δι' ἀνεπάρκειαν, δι' ἀμέλειαν, δι' ἔλλειψιν ἔχεμύθειας, διὰ μὴ εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ καὶ διὰ διαγωγὴν ἀνάρμοστον πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ ὡς προσωπικοῦ ἱεροῦ καθιδρύματος.

ΑΡΘΡΟΝ 128.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος καθορίζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ.

Γ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΑΡΘΡΟΝ 129.

Πρὸς μελέτην τῶν οικονομικῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κατὰ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον ἀξιοποιήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ πρὸς παροχὴν συμβουλῶν εἰς τὰς οικονομικὰς δραστηριότητας τῶν ἐπὶ μέρους ἐκκλησιαστικῶν

ὀργανισμῶν, δημιουργεῖται Ἐκκλησιαστικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον.

ΑΡΘΡΟΝ 130.

Τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου εἶναι δέκα (10) καὶ διορίζονται ἀνὰ τετραετίαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καταβαλλομένης προσπάθειας ὥστε νὰ μετέχωσιν εἰς τοῦτο πρόσωπα προερχόμενα ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 131.

Τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου δέον:

α) Νὰ εἶναι Ἑλληνες Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, μονίμως κατοικοῦντες ἐν Κύπρῳ καὶ ἡλικίας ἄνω τῶν τριάκοντα ἐτῶν.

β) Νὰ διακρίνωνται διὰ τὴν οἰκονομολογικὴν αὐτῶν κατάρτισιν ἢ νὰ ἔχωσι διακριθῆ εἰς τὴν διαχείρισιν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων.

γ) Νὰ διακρίνωνται δι' εὐσέβειαν καὶ εἰλικρινῆ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 132.

Καθήκοντα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου εἶναι :

α) νὰ μελετᾷ τὰς κατ' ἔτος ὑποβαλλομένας ἐκθέσεις πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Μητροπολιτῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν Θερόνων αὐτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ἱερῶν Μονῶν, ὡς καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν Ἡγουμένων τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν καὶ νὰ ποιῆται τὰς ἐνδεδειγμένας εἰσηγήσεις.

β) νὰ μελετᾷ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ καλυτέρου δυνατοῦ ἐκάστοτε τρόπου πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ νὰ εἰσηγῆται κατευθύνσεις.

γ) νὰ εἰσηγῆται τρόπους ἀντιμετωπίσεως τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας καθόλου καὶ τῶν ἐπὶ μέρος ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν.

δ) νὰ συμβουλευῆ ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε προοπτικῶν δι' ἐπενδύσεις καὶ τῶν μελετωμένων ὑπὸ τῶν Θερόνων ἢ τῶν Μονῶν σοβαρῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων, ὑποχρεωμένων τῶν Θερόνων καὶ τῶν Μονῶν νὰ ὑποβάλλωσι δι' ἐκθέσεων τὰς ἀπόψεις αὐτῶν συνοδευόμενα ὑπὸ μελετῶν σκοπιμότητος καὶ νὰ αἰτῶνται τὰς συμβουλάς ἢ εἰσηγήσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 133.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Οἰκονομικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἢ καὶ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἔχοντος δικαίωμα συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Μητροπολίτου καὶ συνέρχεται τακτικῶς μὲν τρίς τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου, Μαΐου καὶ Σεπτεμβρίου, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ὁ ἔχων το δικαίωμα συγκλήσεως κρίνη σκόπιμον ἢ εἰς τῶν Μητροπολιτῶν ἢ τῶν Ἡγουμένων τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν αἰτήσῃται τὴν σύγκλησιν αὐτοῦ διὰ τὴν μελέτην ἐπιείγοντος οἰκονομικοῦ θέματος σοβαρῶς ἐπιηράζοντος, εὐνοϊκῶς ἢ δυσμενῶς, τὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 134.

Εἰς τὰς συνεδρίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ὀφείλουσι νὰ συμμετέχωσι τακτικῶς τόσον τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅσον καὶ οἱ Ἡγούμενοι τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 135.

Οὐδενὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται ἡ ἀπουσία ἐκ τῶν συνεδριῶν τοῦ σώματος ἄνευ εὐλόγου αἰτίας. Μέλος ἀπουσιάζον ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας ἀντικαθίσταται.

ΑΡΘΡΟΝ 136.

Εἰς περίπτωσιν κενώσεως, δι' οἴουσδήποτε λόγους, μιᾶς θέσεως ἢ θέσις αὕτη, συμπληροῦνται διὰ τοῦ διορισμοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἑτέρου προσώπου, ἡ θητεία τοῦ ὁποίου λήγει ἅμα τῇ λήξει τῆς θητείας τῶν ὑπολοίπων μελῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 137.

Αἱ εἰσηγήσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἔχουσι συμβουλευτικὴν μόνον ἀξίαν, καθίστανται ὅμως δεσμευτικαὶ καὶ ὑποχρεωτικαί, ἐὰν καταστῶσιν ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, συνερχομένης, ἐφ' ὅσον ἐπιείγει το θέμα, εἰς εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ συνεδρίαν, ἀμέσως μετὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 138.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν αἱ εἰσηγήσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἀφορῶσαι εἰς τινὰ ἐπένδυσιν Ἐπισκοπῆς ἢ Μονῆς εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἢ Ἡγουμένου, τότε μόνον γίνονται δεσμευτικαὶ καὶ ὑποχρεωτικαί, ἐὰν ἀποφασίσῃ οὕτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δι'

ἀπολύτου τουλάχιστον πλειοψηφίας τοῦ συνόλου τῶν μελῶν αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 139.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἀμείβεται ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου διὰ συμβολικοῦ ποσοῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, πρὸς κάλυψιν ὁδοιπορικῶν καὶ ἄλλων δαπανῶν αὐτῶν ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἔργου αὐτῶν ὡς συμβούλων.

Δ'. ΘΡΟΝΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ 140.

Παρ' ἐκάστῳ Θρόνῳ δημιουργεῖται σῶμα βοηθοῦν τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ Θρόνου. Τὸ σῶμα τοῦτο καλεῖται Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ὡς Προέδρου, ἐκ τεσσάρων κληρικῶν μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου κατὰ τετραετίαν, καὶ ἐξ ἐτέρων τεσσάρων αἰρετῶν λαϊκῶν μελῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος.

ΑΡΘΡΟΝ 141.

Τὰ αἰρετὰ λαϊκὰ μέλη ἐκλέγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ τετραετίαν, ὑπὸ ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ Ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, συνερχομένων εἰς χρόνον καὶ τόπον, τοὺς ὁποίους ὀρίζει ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ, δι' ἧς καθορίζει καὶ τὸν πρόεδρον τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως καὶ δύο βοηθοὺς αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν τρόπον διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 142.

Πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς ἐκλογικῆς ταύτης συνελεύσεως ἐκάστη Ἐνοριακῆ Ἐπιτροπὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἓνα ἀντιπρόσωπον, τὸν ὁποῖον καὶ ἐφοδιάζει διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν μελῶν αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 143.

Ἡ ἐκλογή τῶν μελῶν τῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν γίνεται κατὰ τετραετίαν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 144.

Ὁ τρόπος ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν χωρεῖ ὡς ἀκολουθῶς :

Εἰς ὠρισμένην ἡμερομηνίαν καὶ ὥραν συνέρχονται οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐνοριακῶν

Ἐπιτροπῶν εἰς τόπον καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ. Ἀφοῦ ἐλεγχθῶσιν τὰ σχετικά πιστοποιητικὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐνοριῶν, προτείνονται ὡς ὑποψήφιοι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὰ προβλεπόμενα ἐν τῷ παρόντι προσόντα. Ἐν συνεχείᾳ χορηγοῦνται εἰς τὰ μέλη τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως ὑπὸ τοῦ προέδρου ψηφοδέλτια φέροντα τὴν σφραγίδα τῆς οἰκείας Ἐπισκοπῆς. Ἐπὶ τῶν ψηφοδελτίων τούτων ἀναγράφει ἕκαστος ἀντιπρόσωπός τοὺς οὓς ἠθέλε νὰ ψηφίσῃ τεσσάρων Θρονικῶν Ἐπιτρόπους καὶ ἀκολούθως καλούμενος ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς τῆς πρὸς τοῦτο κάλπης. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ ἢ διαλογὴ τῶν ψήφων, τῶν ὑποψηφίων δικαιομένων νὰ παρίστανται εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου κατὰ τὴν διαλογὴν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαλογῆς καταστρώννεται ἐν πρακτικῷ, ὅπερ, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑποψηφίων ἢ τῶν παρισταμένων ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ἀποστέλλεται τὸ ταχύτερον εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον μετὰ τῶν ψηφοδελτίων ἐν ἰδίῳ φακέλλῳ ἐσφραγισμένῳ. Ἡ ἐκλογὴ θεωρεῖται ἔγκυρος, ὅσοιδήποτε ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων ἠθέλον ψηφίσει. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὁ ἐπιτυχὴν ὀρίζεται διὰ κληρώσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκλογῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἰσοψηφισάντων. Τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ἐπιτυχόντων ποιεῖ ὁ Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 145.

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς αἰρετῶν θρονικῶν Ἐπιτροπῶν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν ἐγγράφως ὑπὸ ἀποτυχόντων ὑποψηφίων καὶ μόνον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ἐνὸς ἢ δύο μελῶν, ὡς ἐπιτυχόντες ἀνακηρύσσονται οἱ ἀμέσως ἐπιλαχόντες, ἐλλείψει δὲ τούτων κηρύσσεται νέα ἐκλογὴ. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι τελεσίδικος.

ΑΡΘΡΟΝ 146.

Ἐκλέξιμοι ὡς μέλη θρονικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι, ἀνεξαρτήτως φύλου, κάτοικοι τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας, ἔχοντες ἡλικίαν οὐχὶ μικροτέραν τῶν τριάκοντα (30) ἐτῶν καὶ μὴ ὑποκείμενοι εἰς τινα τῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ἐξαιρέσεων.

ΑΡΘΡΟΝ 147.

Δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, ὄντες δὲ τοιοῦτοι παύονται:

α) Οἱ τελοῦντες ὑπὸ ἀπαγόρευσιν.

β) Οἱ καθυστεροῦντες ὡς πρωτοφειλέται ἢ ἐγγυηταὶ ὀφειλῆς τινος πρὸς τὸν Θρόνον ἢ ναὸν τινα.

γ) Οἱ ὡς ἐνοριακοὶ ἐπίτροποι σφετερισθέντες περιουσίαν Ναοῦ τινος.

δ) Οί κηρυχθέντες εἰς πτώχευσιν καὶ μὴ ἀποκατασταθέντες.

ε) Οἱ ἐπισύραντες καθ' αὐτῶν ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια, ἐκτὸς ἐὰν ἔτυχον συγχωρήσεως ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου.

στ) Οἱ καταδικασθέντες εἰς φυλάκισιν πέραν τῶν ἑξ μηνῶν διὰ ποινικὴν πράξιν.

ζ) Οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον ὡς ἐνοριακοὶ ἐπίτροποι στερηθέντες τοῦ δικαιώματος ἐπανεκλογῆς, ἐφ' ὅσον διαρκῆ ἢ στέρησις αὐτή.

η) Οἱ ἐπιμόνως ἐκδηλοῦντες ἀπόψεις ἀντικειμένας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, οἱ ἐκφρασθέντες κατὰ τρόπον ἀσεβῆ διὰ ταύτην ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς καὶ οἱ ἐνεργοῦντες ἢ συνεργαζόμενοι κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθοῦντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις, ἐκτὸς ἐὰν πείσωσι τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον ἢ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 148.

Κενωθείσης μιᾶς ἢ δύο θέσεων αἰρετῶν μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, αἰτία θανάτου ἢ παραιτήσεως ἢ παύσεως, ἐκλέγονται νέα μέλη ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, συνεργομένων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου. Προκειμένου ὅμως περὶ ταυτοχρόνου χηρείας πλειόνων τῶν δύο μελῶν, ἢ πλήρωσις τῶν κενῶν θέσεων γίνεται διὰ συνελεύσεως ἢ συνελεύσεων ἀντιπροσώπων τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν, συγκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου καθ' ὃν ἀνωτέρω διαγράφεται τρόπον. Ἡ ὑπηρεσία τῶν οὕτως ἐκλεγομένων κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἄνω περιπτώσεις διαρκεῖ μέχρι τῶν νέων ἐκλογῶν Θρονικῶν Ἐπιτροπῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 149.

Ἀπαρτία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει, ἐὰν πλὴν τοῦ προέδρου εἶναι παρόντα πέντε τουλάχιστον μέλη, ἑξ ὧν τὰ δύο αἰρετά, αἱ δὲ ἀποφάσεις λαμβάνονται ὁμοφώνως ἢ κατὰ πλειοψηφίαν, τοῦ προέδρου ἔχοντος ἐκτὸς τῆς ἰδίας ψήφου καὶ τὴν νικῶσαν.

ΑΡΘΡΟΝ 150.

Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος δύναται νὰ παύσῃ μέλος τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς:

α) Ἐὰν μετὰ τὴν ἐκλογὴν στερηθῆ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 146 καὶ 147 προσόντων τοῦ ἐκλεξιμοῦ.

β) Ἐὰν ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάσῃ τριῶν συνεχῶν συνεδριῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

γ) Ἐὰν ἐπιδεικνύῃ διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 151.

Ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται ἐν τῇ οἰκείᾳ Ἐπισκοπῇ ἢ, ὑπάρχοντος ἀποχωρῶντος λόγου, ὅπου ἂν ὁ Πρόεδρος ὀρίσῃ καὶ συνεδριάζει τακτικῶς δις τοῦ ἔτους, ἐντός τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τετάρτου τριμήνου ἐκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ὁ Πρόεδρος συγκαλέσῃ ταύτην. Ὁ Πρόεδρος ὑποχρεοῦται τῇ αἰτήσῃ τριῶν αἰρετῶν μελῶν νὰ συγκάλεσῃ τὴν Θρονικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς συνεδρίαν.

ΑΡΘΡΟΝ 152.

Ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν πάντοτε, τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ:

α) Μελετᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Θρόνου καὶ ψηφίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, συμμορφουμένη πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

β) Παρακολουθεῖ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν καὶ ναῶν, μελετᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς αὐτῶν καὶ ποιεῖται τὰς ἐνδεδειγμένας εἰσηγήσεις.

γ) Αποφαίνεται περὶ τοῦ τρόπου διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Θρόνου, περὶ συνομολογήσεως δανείων, περὶ βελτιώσεως ἢ πωλήσεως Θρονικῶν κτημάτων ὑπὸ τοῦ Θρόνου, μέχρι ποσοῦ καθοριζομένου ἐτησίως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς περίπτωσιν ἀναγκαιότητος συνομολογήσεως δανείων ἢ ἐπενδύσεων ἢ πωλήσεως Θρονικῶν κτημάτων πέραν τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐτησίως καθοριζομένου ποσοῦ, τὸ θέμα παραπέμπεται εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον πρὸς ἐξέτασιν.

δ) Τὰς ἀποφάσεις τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου αὐτοῦ. Οὐδεμία πράξις δεσμεύει νομικῶς τὸν Θρόνον ἐκτὸς ἐὰν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς περιπτώσεις ἀναγομένας εἰς αὐτήν.

ΑΡΘΡΟΝ 153.

Τὸν Θρόνον ὡς νομικὸν πρόσωπον ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν ἀρχῶν ὁ Ἐπίσκοπος ἢ ὁ δεόντως πληρεξουσιοδοτημένος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

Ε'. ΘΡΟΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

ΑΡΘΡΟΝ 154.

Παρ' ἐκάστῳ Θρόνῳ ὑπάρχει ἴδιον Θρονικὸν Ταμεῖον, τοῦ ὁποίου πρόσοδοι εἶναι:

- α) Τὰ ἀπὸ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Θρόνου εἰσοδήματα.
- β) Τὰ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ Μονῶν καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν προνοιῶν τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ εἰσοδήματα.
- γ) Δωρεαί, κληροδοτήματα καὶ κληρονομίαι ἐκ τῆς περιουσίας τῶν Ἐπισκόπων τοῦ Θρόνου καὶ τῶν ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θρόνου ἀγάμων κληρικῶν.
- δ) Τὰ δικαστικὰ τέλη καὶ τὰ δικαιώματα ἐκδόσεως ἀδειῶν γάμου.
- ε) Τὰ δικαιώματα ἐπὶ τῶν ληξιαρχικῶν καὶ ἐπιβεβαιωτικῶν πράξεων.

ΑΡΘΡΟΝ 155.

Δαπάναι τῶν θρονικῶν Ταμείων εἶναι:

- α) Αἱ ἀπολαβαί τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θρόνου.
- β) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ διαμένοντος προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἡ φιλοξενία.
- γ) Ἡ συντήρησις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ γραφείου.
- δ) Ἡ συντήρησις καὶ διατήρησις καὶ ἐπίπλωσις τῆς Ἐπισκοπῆς.
- ε) Τὰ ὁδοιπορικὰ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θρόνου.
- στ) Αἱ δαπάναι δι' ἐπιδιόρθωσιν καὶ βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῆς κτημοσύνης τοῦ Θρόνου.
- ζ) Αἱ χορηγίαι πρὸς τὸ Ταμεῖον μισθοδοσίας κλήρου τοῦ Θρόνου, ἐφ' ὅσον οἱ πόροι αὐτοῦ ἐπιτρέπωσιν.
- η) Αἱ χορηγίαι πρὸς τὸ Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ὡς ἡ πρόβλεψις τοῦ οἰκείου ἄρθρου 123.
- θ) Οἱ φόροι.
- ι) Αἱ συνδρομαὶ εἰς τὰ φιλανθρωπικά, τὰ πνευματικά καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα.
- ιἰα) Αἱ ἐλεημοσύναι.

ιβ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς βιβλιοθήκης καὶ τοῦ σκευοφυλακίου τῆς Ἐπισκοπῆς.

ιγ) Ἡ παροχὴ ὑποτροφιῶν εἰς πρόσωπα μέλλοντα νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου.

ιδ) Ἄλλαι δαπάναι ἐντὸς τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, τὰς ὁποίας ἤθελεν ἐκάστοτε θεωρήσει ἀναγκαίας ἡ Θρονικὴ Ἐπιτροπὴ ἢ ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 156.

Παρ' ἐκάστῳ Θρόνῳ ἰδρύεται ἐπίσης Ταμεῖον μισθοδοσίας κλήρου, τοῦ ὁποίου αἱ πρόσοδοι εἶναι:

α) Τὰ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καθοριζόμενα ἐτήσια ποσοστᾶ, τὰ παρεχόμενα εἰς τὸν Θρόνον ὑπὸ τῶν ταμείων τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ εὕρισκομένων ἐνοριακῶν ναῶν καὶ Μονῶν, τὰ ὁποῖα θὰ προέρχωνται ἐκ τῶν περισσευμάτων τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν. Ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῶν περισσευμάτων θὰ διατυπωθῇ εἰς εἰδικὸν κανονισμόν, τὸν ὁποῖον θὰ ψηφίσῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

β) Δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα πρὸς αὐτό.

γ) Χορηγίαι ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοῦ Θρόνου.

δ) Χορηγίαι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

ΑΡΘΡΟΝ 157.

Δαπάναι τοῦ Ταμείου μισθοδοσίας τοῦ κλήρου εἶναι ἡ πληρωμὴ ἐπιδομάτων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μισθῶν τῶν ἐφημερίων τῶν ναῶν, οὕτως ὥστε οὗτοι νὰ εἶναι ἴσοι πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὀριζομένους μισθοὺς δι' ἐκάστην τάξιν ἐφημερίων.

ΣΤ'. ΕΝΟΡΙΑΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ 158.

Ἐκαστος ἱερὸς ναός, ἐξαιρέσει τῶν μοναστηριακῶν ναῶν καὶ τῶν ναῶν τῶν μετοχίων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, καθῶς καὶ τῶν ναῶν τῶν διαλελυμένων Μονῶν, διοικεῖται ὑπὸ ἐπιτροπῆς καλούμενης «Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς» καὶ ἀποτελούμενης ἐκ τοῦ ἐφημερίου ἢ τοῦ προϊσταμένου ἱερέως, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ δύο μὲν λαϊκῶν μελῶν προκειμένου περὶ ἐνοριῶν ἀριθμουσῶν μέχρι διακοσίων (200) κατοίκων, τεσσάρων δὲ λαϊκῶν προκειμένου περὶ ἐνοριῶν ἀριθμουσῶν πέραν τῶν διακοσίων (200) κατοίκων καὶ ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν κατὰ τετραετίαν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου. Τὰ κατὰ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς

Ἐπιτροπῆς ὁ Ἐπίσκοπος δύναται νὰ διατάξῃ καὶ ἄλλως.

ΑΡΘΡΟΝ 159.

Γενικὸς πρόεδρος πασῶν τῶν τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, εἰδικὸς δὲ πρόεδρος ἐκάστης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ὑπ' αὐτοῦ διοριζόμενος, τοῦ ὁποίου ὁ διορισμὸς ἰσχύει μέχρις ἀνακλήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 160.

Ἐκαστος ἱερὸς ναὸς ὡς νομικὸν πρόσωπον ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν ὑπὸ τοῦ προέδρου ἢ ἄλλου μέλους τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 161.

Ἐκλέξιμοι ὡς μέλη: τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι οἱ Ὁρθόδοξοι κάτοικοι τῆς ἐνορίας, ἀνεξαρτήτως φύλου, οἱ ἔχοντες συμπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ ὄντες ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἔκλογικῷ καταλόγῳ τῆς ἐνορίας.

ΑΡΘΡΟΝ 163.

Δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσιν μέλη τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὄντες ἐνοριακοὶ ἐπίτροποι παύονται:

α) Οἱ τελοῦντες ὑπὸ ἀπαγόρευσιν.

β) Οἱ καθυστεροῦντες ὡς πρωτοφειλέται ἢ ἐγγυηταὶ ὀφειλῆς πρὸς τὸν Θρόνον ἢ ναὸν τινα.

γ) Οἱ σφετερισθέντες περιουσίαν Ναοῦ τινος.

δ) Οἱ κηρυχθέντες εἰς πτώχευσιν καὶ μὴ ἀποκατασταθέντες.

ε) Οἱ ἐπισύραντες καθ' ἑαυτῶν ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια, ἐκτὸς ἐὰν ἔτυχον συγχωρήσεως ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου.

στ) Οἱ ἐπιμόνως ἐκδηλοῦντες ἀπόψεις ἀντικειμένας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, οἱ ἐκφρασθέντες κατὰ τρόπον ἀσεβῆ διὰ ταύτην ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς, καὶ οἱ ἐνεργοῦντες ἢ συνεργαζόμενοι κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθούντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις, ἐκτὸς ἐὰν πείσωσι τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον ἢ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας αὐτῶν.

ζ) Οἱ καταδικασθέντες εἰς φυλάκισιν ἕξ μηνῶν καὶ ἄνω δι' ἀξιόμεμπτον ποινικὴν

πράξιν.

η) Οί δι' οίονδήποτε λόγον στερηθέντες τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν ἢ τοῦ ἐκλέγεσθαι εἰς ἐκκλησιαστικάς θέσεις, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκῆ ἢ στέρησις.

ΑΡΘΡΟΝ 163.

Απαγορεύεται ἡ ἐκλογή ὡς ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων τῆς αὐτῆς ἐνορίας συγγενῶν μεταξὺ τῶν ἢ πρὸς τοὺς ἐφημέριους, μέχρι β' βαθμοῦ ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐκλογῆς ἐὰν μὲν οἱ ἐκλεγέντες ἔχωσι τὴν ὡς ἄνω συγγένειαν πρὸς τοὺς ἐφημέριους δὲν διορίζονται, ἐὰν δὲ πρὸς ἑαυτοὺς ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει τὸν ἐξ αὐτῶν λαβόντα τὰς περισσότερας ψήφους. Ἐπὶ ἰσοψηφίας ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ κλήρου. Τὰς θέσεις τῶν οὕτω μὴ ἐγκρινομένων καταλαμβάνουσιν οἱ ἐπιλαχόντες, ἐλλείψει δὲ τοιούτων διορίζει ὁ Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 164.

Ἐκλογεῖς εἶναι οἱ κατὰ τὰς προνοίας τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἔχοντές το δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τοὺς εἰδικοὺς ἀντιπροσώπους προκειμένου περὶ ἐκλογῆς Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 165.

Τὴν ἐκλογὴν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν προκηρύττει ὁ Ἐπίσκοπος δι' ἐγκυκλίου, δι' ἧς ὀρίζει τὸν χρόνον, τὸν τόπον, τὸν τρόπον καὶ τὸν προέδρον τῆς ἐκλογῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 166.

Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ μυστικῆς, διὰ ψηφοδελτίων, ψηφοφορίας. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς γίνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου ἢ Διαλογῆ τῶν ψήφων, τῶν ὑποψηφίων δικαιουμένων νὰ παρίστανται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπων, ἀνακηρύσσονται δὲ οἱ πλειοψηφοῦντες ὡς ἐπιτυχόντες, συντασσομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκλογῆς τοῦ σχετικοῦ πρακτικοῦ καὶ ὑπογραφόμενου ὑπὸ τούτου, τῶν βοηθῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν ὑποψηφίων. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας, ὁ ἐπιτυχῶν ἀνακηρύσσεται διὰ κληρώσεως, ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκλογῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἰσοψηφησάντων. Εἰς περίπτωσιν προσελεύσεως εἰς τὰς ἐκλογὰς ποσοστοῦ μικροτέρου τῶν δέκα τοῖς ἑκατὸν (10%) τῶν ἐγγεγραμμένων ψηφοφόρων, δύναται ὁ Ἐπίσκοπος νὰ θεώρησιν ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν καὶ νὰ διορίσῃ ἐνοριακοὺς ἐπιτρόπους οὓς ἤθελεν.

ΑΡΘΡΟΝ 167.

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς δύναται νὰ ὑποβληθῶσιν ἐγγράφως ὑπὸ οἰουδήποτε ἐγγεγραμμένου εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῆς ἐνορίας ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκλογῆς. Ὁ

πρόεδρος τῆς ἐκλογῆς διαβιβάζει εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τὸ πρακτικὸν τῆς ἐκλογῆς, καθὼς καὶ πάσας τὰς τυχόν κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνστάσεις.

ΑΡΘΡΟΝ 168.

Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ Ἐπίσκοπος κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐνστάσεων ἀποφασίση ὑπὲρ ἀκυρώσεως ἐκλογῆς ἐν συνόλῳ ἢ ἐν μέρει, διενεργεῖται νέα ἐκλογή πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων, ἐντὸς μηνὸς τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 169.

Ἡ ἐπὶ ἐνστάσεων κατὰ κύρους ἐκλογῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι τελεσίδικος.

ΑΡΘΡΟΝ 170.

Μὴ ὑπαρχουσὸν ἐνστάσεων κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἢ ἀπορριφθειῶν τῶν ὑποβληθειῶν, ὁ Ἐπίσκοπος ἐγκρίνει τοὺς ἐπιτυχόντας καὶ ἐκδίδει τὰ διοριστήρια γράμματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἐνοριακοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς συμμετοχῆς τούτου εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐνοριακῆς περιουσίας. Οἱ οὕτω διορισθέντες ἐνοριακοὶ ἐπίτροποι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσωσι πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον ἔγγραφον ὑπόσχεσιν περὶ πιστῆς τηρήσεως τῶν περὶ ἐνοριακῆς διαχειρίσεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων συναφῶν κανονισμῶν καὶ πλήρους συμμορφώσεως αὐτῶν πρὸς πάσας τὰς ἐκάστοτε συμπληρωματικὰς ὁδηγίας τοῦ Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 171.

Κενωθείσης μιᾶς θέσεως ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ, ἡ πλήρωσις αὐτῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς ἐν ἀπαρτία οὔσης, ἐξαγγελλομένου τοῦ πράγματος εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον πρὸς ἐπικύρωσιν. Ἐὰν ὅμως αἱ ταυτοχρόνως κενωθείσαι θέσεις ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ εἶναι τόσαι, ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ ἀπαρτία τῆς Ἐπιτροπῆς, τότε καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου οἱ ἐνορίται νὰ ἐκλέξωσι, καθ' ὄν καὶ εἰς τὰς τακτικῶς ἐκλογὰς Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν τρόπον, τόσα πρόσωπα ὅσαι εἶναι αἱ κεναὶ θέσεις. Ἡ ὑπηρεσία τῶν οὕτως ἐκλεγομένων κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις διαρκεῖ μέχρι τῶν νέων γενικῶν ἐκλογῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 172.

Πᾶς παραιτούμενος τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐνοριακῇ Ἐπιτροπῇ ἢ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκλογήν αὐτοῦ ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου ἐγγράφως τὸν Ἐπίσκοπον. Ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀδικαιολογήτως πράττων οὕτω στερεῖται τοῦ δικαιώματος ἐπανεκλογῆς κατὰ τὴν ἐπομένην ἐκλογήν Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 173.

Ἐκάστη Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ, ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων αὐτῆς, ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν ταμίαν καὶ τὸν γραμματέα. Ὁ ταμίας δεόν νὰ παρέχη ἐγγύησιν οἷαν ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαν ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτρόπων, προέδρου καὶ μελῶν, εἶναι ἄμισθος.

ΑΡΘΡΟΝ 174.

Ὁ Ἐπίσκοπος δύναται νὰ προβῆ εἰς τὴν παύσιν μέλους τινὸς τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε καὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς, κατὰ τὴν περίστασιν καὶ ἀναλόγως τῆς ἐνοχῆς ἐκάστου, κατὰ τὰς ἀκολουθούσας περιπτώσεις:

α) Ἐὰν Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπὴ δὲν δυνηθῆ νὰ ἐκλέξῃ ταμίαν ἰκανὸν νὰ παράσχη τὴν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀπαιτουμένης ἐγγύησιν.

β) Ἐὰν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐπισκόπου, μέλος Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ ὡς σῶμα αὐτῆ, ὀλιγωρῆ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιτροπικῶν καθηκόντων ἢ διαχειρίζεται ἐπιζημίως τὰ τῆς περιουσίας τοῦ Ναοῦ ἢ δεικνύη διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον κατέχει, ἢ ἀντιστρατεύηται ὅπωςδήποτε τὰς ἐπιδιώξεις, τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ καθόλου ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ οἵανδήποτε ἔκφανσιν τῶν ἢ ὅπωςδήποτε ἐκδήλωσιν εἴτε πρὸ εἴτε μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἀπόψεις ἀντικειμένως πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἢ ἐκφρασθῆ κατὰ τρόπον ἀσεβῆ διὰ ταύτην ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς καὶ ἢ ἐνεργήσῃ ἢ συνεργασθῆ κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθούντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις, ἐκτὸς ἐὰν πείσῃ τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον περὶ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας αὐτοῦ.

γ) Ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέλεξιν ὁ ταμίας εὑρεθῆ ὅτι ἔχει ἔλλειμμα εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτοῦ ἢ ἐὰν οὗτος ἢ ὅλη Ἐπιτροπὴ κληθέντες πρὸς ἐξέλεξιν ἠρνήθησαν ἢ ἀπέφυγον ἀδικαιολογήτως νὰ συμμορφωθῶσιν πρὸς ταύτην.

δ) Ἐὰν δὲν συμμορφοῦνται ἐπακριβῶς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τούτου γενησομένους κανονισμοὺς.

ΑΡΘΡΟΝ 175.

Καθήκοντα ἐκάστης Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι:

α) Νὰ διοικῶσιν ὑπευθύνως πᾶσαν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ναοῦ ἢ τῶν ναῶν τῆς ἐνορίας συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν Καταστατικόν.

β) Νὰ μεριμνῶσιν περὶ τῆς καλῆς συντηρήσεως τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως.

γ) Νὰ προτείνωσι τοὺς ψάλτας καὶ τοὺς νεωκόρους, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ἐφημερίων.

ΑΡΘΡΟΝ 176.

Πρόσοδοι ἐκάστου ἐνοριακοῦ ταμείου εἶναι:

- α) Τὰ ἀπὸ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ναοῦ εἰσοδήματα.
- β) Τὸ προϊόν τῶν πωλουμένων κηρίων.
- γ) Αἱ εἰσπράξεις τῶν δίσκων.
- δ) Τὰ ἐξ ἱεροτελεστιῶν καὶ ἐκδόσεως πιστοποιητικῶν δικαιώματα.
- ε) Δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα.

ΑΡΘΡΟΝ 177.

Δαπάναι τοῦ ἐνοριακοῦ ταμείου εἶναι:

- α) Αἱ πρὸς τὴν οἰκείαν Ἐπισκοπὴν εἰσφοραὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς.
- β) Ἡ μισθοδοσία τῶν ἐφημερίων, τῶν διακόνων, τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν νεωκόρων.
- γ) Ἡ δαπάνη διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐν εὐπρεπεῖ καταστάσει διατήρησιν τοῦ Ναοῦ ἢ τῶν ναῶν τῆς ἐνορίας.
- δ) Ἡ δαπάνη διὰ τὴν προμήθειαν τῶν διὰ τὴν θείαν λατρείαν ὑλικῶν, ὡς καὶ τῶν ἱερῶν ἀμφίων, βιβλίων καὶ σκευῶν.
- ε) Ποσοστὸν ἐκ τῶν περισσευμάτων, τὸ ὁποῖον περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον μισθοδοσίας κλήρου τοῦ Θρόνου, ὡς καθορίζεται εἰς τὸ οἰκεῖον ἄρθρον τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου.
- στ) Αἱ ἐλεημοσύναι καὶ αἱ συνδρομαὶ εἰς φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα καὶ αἱ συνδρομαὶ δι' ἐθνικὰς ἀναγκάς.
- ζ) Οἱ φόροι καὶ αἱ δαπάναι διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῆς ἀκινήτου περιουσίας.

Ἄπασαι αἱ ἀνωτέρω δαπάναι ἐκάστου ἐνοριακοῦ ταμείου πρέπει νὰ γίνονται ἐντὸς τῶν ὀρίων καὶ συμφώνως πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τὸν ἐγκρινόμενον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, κατὰ τὴν ἔναρξιν ἐκάστου οικονομικοῦ ἔτους. Διὰ πᾶσαν δαπάνην, ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ, δεόν νὰ ζητῆται ἐκ τῶν προτέρων εἰδικὴ ἔγκρισις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 178.

Οί ναοὶ τῶν Κοιμητηρίων, τόσον οἱ ἐξαρτώμενοι ἕκ τινος ἐνοριακοῦ Ναοῦ ὅσον καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς μίαν κοινότητα, ἐν ἧ ὑπάρχουσι πολλὰ ἐνορία, ὑπάγονται εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου περὶ ἐνοριακῶν ταμείων, διοικοῦνται δὲ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὑπὸ τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναοῦ ἐξ οὗ ἐξαρτῶνται, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τεσσάρων (4) μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν τῶν ἐνοριῶν, εἰς ἃς ὑπάγεται τὸ Κοιμητήριον, καὶ ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ὅστις καὶ διορίζει τὸν πρόεδρον.

ΑΡΘΡΟΝ 179.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου εἰς Καρπασίαν καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ Λάρνακος διοικοῦνται ὑπὸ Ἐπιτροπῶν, ἐκλεγομένων διὰ μὲν τὴν πρώτην ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου διὰ τὴν ἐκλογὴν Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς κατοίκων τοῦ Ριζοκαρπάσου, διὰ δὲ τὴν δευτέραν ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου κατοίκων Σκάλας - Λάρνακος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ κανονισμοῦ. Ἀμφότεραι αἱ Μοναὶ αὗται ὑπόκεινται εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου περὶ ἐνοριακῶν ταμείων, αἱ δὲ πρόσοδοι αὐτῶν θὰ διατίθενται συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα νόμον καὶ τὸν εἰδικὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐξεχωρήθη ἡ διοίκησις αὐτῶν εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας κοινότητας. Ἐὰν τυχὸν ἤθελεν ἐκλείψει ἡμέραν τινὰ ὁ σκοπός, δι' ὃν ἡ ἐκχώρησις ἐγένετο, ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ἐνδιαφερομένης κοινότητος θὰ ὀρίζῃ ἄλλον εἰδικὸν σκοπὸν γενικῆς μορφῆς δι' ὃν θὰ διατίθενται αἱ πρόσοδοι αὐτῶν. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας κοινότητος καὶ Ἐπισκόπου ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

ΑΡΘΡΟΝ 180.

Οὐδεμία πράξις τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν δεσμεύει καθ' οἷονδήποτε τρόπον τὸν ναόν, ἐὰν δὲν ἐγκριθῇ ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Ζ'. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ 181.

Τὴν περιουσίαν ἐκάστης Μονῆς διοικεῖ ὁ Ἡγούμενος μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ τὸ Συμβούλιον αὐτῆς, κατὰ τὴν περίστασιν, ὅπερ ἐκλέγεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρμοδίως ἐγκεκριμένων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 182.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκάστης Μονῆς διορίζει τὸν ἔφορον τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς, τὸν ταμίαν, τὸν ἀποθηκάριον καὶ τοὺς ὑπευθύνους ἄλλων ὑπηρεσιῶν κατὰ τὰς προνοίας τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῆς κανονισμοῦ. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδελφῶν μιᾶς Μονῆς εἶναι ἀνεπαρκῆς ἢ ἐὰν οἱ μονάζοντες δὲν κέκτηνται τὰ προσόντα πρὸς ἀνάληψιν μιᾶς τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν, δύνανται αἱ ὑπηρεσίαι αὗται νὰ συγχωνεύωνται εἰς ὀλιγωτέρας ἢ καὶ νὰ ἀσκῶνται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 183.

Ἐκάστη Μονὴ δέον νὰ τηρῇ κανονικὰ λογιστικὰ βιβλία πρὸς καταγραφὴν τῶν κτημάτων, τῶν ἐπίπλων, τῶν σκευῶν καὶ οἰασδῆποτε ἄλλης περιουσίας τῆς Μονῆς, ὡς καὶ οἰωνδῆποτε προσόδων καὶ δαπανῶν. Τὰ λογιστικὰ βιβλία τῶν μὲν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν ὑπόκεινται εἰς ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματός τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ ὑπὸ προσώπου ἐντεταλμένου ὑπ' αὐτῆς, τῶν δὲ Ἐνοριακῶν Μονῶν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Τμήματος τοῦ Θρόνου ἢ ὑπὸ προσώπου ἐντεταλμένου ὑπ' αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 184.

Ἐκάστη Ἱερὰ Μονὴ ὡς νομικὸν πρόσωπον ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου αὐτῆς ἢ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου ἢ ὑπὸ τινος τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου δεόντως ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἢ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 185.

Πρόσοδοι τῶν Μονῶν εἶναι:

α) Τὰ ἀπὸ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περουσίας εἰσοδήματα.

β) Τὸ ἀπὸ τῶν κυτίων, κηροῦ, πανηγύρεων καὶ ἀφιερωμάτων τῶν ναῶν τῆς κεντρικῆς Μονῆς καὶ τῶν μετοχίων αὐτῆς προϊόν.

γ) Τὰ ἀπὸ τῶν ἐργοχειρῶν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς εἰσοδήματα.

δ) Δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα πρὸς αὐτήν.

ε) Αἱ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς περιερχόμεναι εἰς αὐτήν ἢ αἱ κληρονομούμεναι ὑπ' αὐτῆς περιουσίαι τῶν ἀποθνησκόντων ἀδελφῶν τῆς Μονῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 186.

Δαπάναι ἐκάστης Μονῆς εἶναι:

α) Τὰ πρὸς τὸν Θρόνον πληρωνόμενα κανονικά.

β) Ἡ συντήρησις καὶ διατήρησις τῶν ναῶν τῆς τῆς κεντρικῆς Μονῆς καὶ τῶν μετοχίων.

γ) Ἡ ἐπιδιόρθωσις καὶ καλὴ διατήρησις τῶν οἰκημάτων τῆς Μονῆς καὶ τῶν μετοχίων.

δ) Ἡ συντήρησις τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς καὶ τῶν δοκίμων καὶ τῶν ἀναγκαίων ὑπηρετῶν αὐτῆς καὶ ἡ παροχὴ ἐπιδομάτων πρὸς τούτους διὰ τὰς λοιπὰς αὐτῶν ἀναγκὰς ὅπου τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ.

ε) Ἡ παροχὴ ξενίας εἰς τοὺς προσκυνητὰς τῆς Μονῆς.

στ) Ποσοστὸν ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας, ὡς συνεισφορὰ εἰς τὸ Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον προκειμένου περὶ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μονῶν καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον μισθοδοσίας κλήρου τοῦ Θρόνου προκειμένου περὶ Ἑνοριακῶν Μονῶν ὡς αἱ πρόνοιαι τῶν ἄρθρων 123 καὶ 156.

ζ) Αἱ δαπάναι διὰ βελτίωσιν τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς Μονῆς.

η) Ἡ ὑποστήριξις τῆς ἐθνικῆς παιδείας.

θ) Ἡ δαπάνη δι' ἐθνικὰς ἀνάγκας καὶ φιλανθρωπίαν.

ι) Ἡ δαπάνη δι' εἰδικὸν τινα σκοπὸν, περὶ οὗ προνοεῖ ἤδη εἰδικὸς κανονισμὸς, ἢ διὰ σκοπὸν ὅστις ἤθελεν ὀρισθῆ ἑκάστη Μονὴ μετὰ συνεννόησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ τῆς Ἀδελφότητός τῆς Μονῆς.

ια) Ἡ δαπάνη δι' ἀνωτέραν μόρφωσιν ἀδελφῶν ἢ ὑποτρόφων τῆς Μονῆς.

ιβ) Οἱ φόροι.

Η'. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΥΑΓΓΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟΝ 187.

Ἐκαστος Θρόνος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς περιφερείας αὐτοῦ καὶ τῶν προσόδων, τὰς ὁποίας διαθέτει, ἰδρύει φιλανθρωπικὰ ἢ πνευματικὰ ἰδρύματα, ὡς ὀρφανοτροφεία, γηροκομεῖα, οἰκοτροφεία, ἢ στέγας πρὸς προστασίαν τῆς ἐργαζομένης ἢ σπουδαζούσης νεότητος, θρησκευτικούς συλλόγους καὶ ἄλλα

πνευματικὰ ἐντευκτήρια.

ΑΡΘΡΟΝ 188.

Ἐκαστον τοιοῦτον ἴδρυμα, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἰδρυθὲν ἢ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῆς τεθὲν, διοικεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἢ ὑπὸ προσώπου ὀριζομένου ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ θητεία τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι τετραετῆς. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διορίζονται καὶ παύονται ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ ὅπου ἂν αὐτὸς κρίνῃ εὐλογον, ὡς ἐπὶ θρησκευτικῶν συλλόγων κ.λ.π., ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Ἰδρύματος, τῇ ἐντολῇ τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος καθορίζει καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας αὐτῶν καὶ ἐγκρίνει τὰ ἐκλεγέντα μέλη καὶ παύει ταῦτα, ἂν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀποστολὴν των.

ΑΡΘΡΟΝ 189.

Ἐκαστον ἴδρυμα διέπεται ὑπὸ ἰδίου ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον συντάσσει ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος. Προκειμένου δ' ὅμως περὶ ἰδρυμάτων ἰδρυομένων διὰ διαθήκης καὶ τιθεμένων ὑπὸ τὴν διοίκησιν Ἐπισκόπου τινὸς ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἢ Διοικοῦσα Ἐπιτροπῇ τῶν τοιούτων ἰδρυμάτων ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ σύνθεσις αὐτῆς καθορίζονται συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης.

ΑΡΘΡΟΝ 190.

Πάν τοιοῦτον ἴδρυμα ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον καὶ ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελε διατάξῃ ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 191.

Διαλυομένου δι' οἴουσδήποτε λόγους ἐνὸς ἰδρύματος, ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται τῷ Θρόνῳ, ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπηται εἰς τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ ἰδρύματος κανονισμόν.

ΑΡΘΡΟΝ 192.

Ὁ Ἐπίσκοπος δύναται, ἐὰν διαπίστωσῃ ὅτι ἐν τῶν τοιούτων ἰδρυμάτων ἐξέφυγε τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἰδρύθη ἢ δὲν ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, νὰ ἀποφασίσῃ τὴν διάλυσιν αὐτοῦ.

Θ'. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ 193.

Τὸ Οἰκονομικὸν ἔτος ἄρχεται δι' ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς διαχειρίσεις ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

ΑΡΘΡΟΝ 194.

Ἡ διαχείρισις ἐκάστου ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, συντασσομένου ὑπὸ τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς αὐτοῦ καὶ ὑποβαλλομένου τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου τῷ προσώπῳ ἢ τῷ σώματι, τῷ ἔχοντι τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ὡς κατωτέρω προνοεῖται. Εἰς περίπτωσιν μὴ ὑποβολῆς προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τινος ἐκκλησιαστικοῦ σώματος ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, τὸν προϋπολογισμὸν καταρτίζει τὸ ἔχον τὴν ἀρμοδιότητα ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρόσωπον ἢ σῶμα.

ΑΡΘΡΟΝ 195.

Τὴν ἐγκρισιν τῶν προϋπολογισμῶν ἔχει, τόσον ἐπὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν καὶ τῶν ναῶν τῶν Μονῶν, ὧν ἡ διοίκησις ἐξεχωρήθη εἰς κοινότητα, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν Ἐνοριακῶν Μονῶν καὶ ἐπὶ ἰδρυμάτων ἐξαρτωμένων ἐκ τινος Θρόνου, ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 196.

Μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τὸ ἀργότερον, τὸ ἔχον τὴν ἐγκρισιν σῶμα ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἐὰν ἐγκρίνη ἢ μὴ τὸν ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν, παραλείποντος δὲ τούτου νὰ πράξῃ τοῦτο ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, ὁ ὑποβληθεὶς προϋπολογισμὸς θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἐγκεκριμένος.

ΑΡΘΡΟΝ 197.

Τὸ ἔχον τὴν ἐγκρισιν προϋπολογισμοῦ πρόσωπον ἢ σῶμα, ἐγκρίνον προϋπολογισμὸν τινα, πιστοποιεῖ τὴν ἐγκρισιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀποστέλλει τοῦτον πρὸς τὸ συντάξαν διαχειριστικὸν σῶμα.

ΑΡΘΡΟΝ 198.

Διαχειριστικὸν σῶμα μὴ συντάττον καὶ μὴ ὑποβάλλον ἐμπροθέσμως τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὸ ἀρμόδιον πρὸς ἐγκρισιν πρόσωπον ἢ σῶμα παύεται ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου εἴτε ὡς σύνολον εἴτε ὡς πρὸς τὰ ὑπεύθυνα διὰ τὴν μὴ σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μέλη, ἐὰν καὶ μετὰ ἐγγράφον ὑπόμνησιν δὲν ὑποβάλῃ τὸν

προϋπολογισμόν ἐντὸς δεκαπέντε (15) ἡμερῶν. Αντικαθίσταται δὲ ἡ συμπληροῦται, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ὡς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ προνοεῖται.

ΑΡΘΡΟΝ 199.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 198 παύομενοι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος ἐπανεκλογῆς, προτοῦ παρέλθῃ τετραετία ἀπὸ τῆς παύσεως αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 200.

Πάν διαχειριστικὸν σῶμα ὀφείλει νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τὸ ἔχον τὴν ἐγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ πρόσωπον ἢ σῶμα, ἐφ' ὅσον ὑπάρχη τοιοῦτον, καὶ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς ληξάσης χρήσεως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους, προκειμένου δὲ περὶ ἀπολογισμοῦ διαχειρίσεως σημαντικῆς περιουσίας τὸ ἀργότερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οικονομικοῦ ἔτους.

ΑΡΘΡΟΝ 201.

Τὸ Κεντρικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, αἱ Θρονικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ αἱ Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ ἀποστέλλουσιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Τμῆμα πιστὸν ἀντίγραφον τῶν προϋπολογισμῶν, οὓς συντάσσουσιν, ἀμέσως μετὰ τὴν σύνταξιν αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 202.

Πᾶσα δαπάνη διαχειριστικοῦ σώματος δεόν νὰ προβλέπηται ἐν τῷ ἐν ἰσχύϊ προϋπολογισμῷ ἢ ἐν ἐκτάκτῳ συμπληρωματικῷ προϋπολογισμῷ, ἀρμοδίως ἐγκεκριμένῳ καὶ νὰ διενεργῆται ὑπὸ τοῦ ταμίου κατόπιν ἐντάλματος τοῦ προέδρου τοῦ διαχειριστικοῦ σώματος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφου ἀποδείξεως πληρωμῆς. Πᾶσα δὲ δαπάνη, μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ μὴ πιστοποιουμένη δι' ἐγγράφου ἀποδείξεως, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ βαρύνει προσωπικῶς τὸν πληρώνοντα, ἐὰν οὗτος ἐνήργησεν αὐτοβούλως τοιαύτην δαπάνην. Νοεῖται ὅτι τὸ ἔχον τὴν ἐγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ σῶμα δύναται διὰ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγκρίσεώς τῆς τοιαύτης δαπάνης νὰ ἀπαλλάσῃ τους ὑπευθύνους τῆς τοιαύτης εὐθύνης.

ΑΡΘΡΟΝ 203.

Πᾶσα εἰσπραξις διαχειριστικοῦ σώματος ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ταμίου καὶ μόνον ὑπὸ τούτου, εἴτε προσωπικῶς, εἴτε δι' εἰδικῶν εἰσπρακτόρων, ἐνεργεῖται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει διπλοτύπων ἀποδείξεων ἠριθμημένων, παρεχομένων εἰς τοὺς ταμίας ὑπὸ τοῦ οἰκείου Θρόνου.

ΑΡΘΡΟΝ 204.

Πάντες οἱ ταμίαι διαχειριστικῶν σωμάτων ὀφείλουσι νά καταθέτωσι τὰς εἰσπράξεις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν Ταμεῖον παρὰ τῷ Θρόνῳ ἢ εἰς πιστωτικὸν ἴδρυμα, τὸ ὅποιον ἤθελεν ὑποδείξει ἐκάστοτε ὁ οἰκείος Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 205.

Πᾶσα ἀκίνητος ἀγροτικὴ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐκμισθοῦται διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ, ἢ διὰ προσφορῶν, διὰ χρονικὴν περίοδον οὐχὶ πέραν τῶν τεσσάρων (4) ἐτῶν, γνωστοποιουμένης τῆς ἐκμισθώσεως δι' ἐγγράφου γνωστοποιήσεως δημοσιευομένης δεκαπέντε (15) ἡμέρας πρὸ τῆς κατακυρώσεως καὶ περιεχούσης τοὺς γενικοὺς ὅρους τῆς ἐκμισθώσεως. Ἡ κατακύρωσις γίνεται εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην, ἐφ' ὅσον οὗτος συμμορφοῦται πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἐκμισθώσεως καὶ ἐγκριθῆ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀρμοδιότητα προσώπου ἢ σώματος. Δύναται ὁμως νά ἀποφασισθῆ ἐκμίσθωσις ἀγροτικῶν κτημάτων διὰ μακρότερον χρόνον εἰς περιπτώσεις ἀξιοποιήσεως, ἐφ' ὅσον κριθῆ τοῦτο λυσιτελέστερον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου διαχειριστικοῦ σώματος καὶ ἐγκριθῆ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 206.

Ἀπαραίτητος ὅρος πάσης μισθώσεως ἀγροτικῶν κτημάτων εἶναι ἡ παροχὴ ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως διὰ τὴν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν ἀκριβῆ τήρησιν πάντων τῶν ὅρων τῆς μισθώσεως. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθίστα το μὲν συμβόλαιον ἄκυρον, τὸ δὲ διαχειριστικὸν σῶμα ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἣτις ἤθελεν ὡς ἐκ τούτου προκύψει.

ΑΡΘΡΟΝ 207.

Προκειμένου περὶ ἀστικῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἕκαστον διαχειριστικὸν σῶμα ἔχει, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συναιδέσεως καὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ προσώπου ἢ σώματος, τὸ δικαίωμα νά προβεῖ εἰς ἐκμίσθωσιν τούτων καὶ ἄνευ δημοσίου πλειστηριασμοῦ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀνανεώσεως τῆς μισθώσεως εἰς τὸν ἴδιον μισθωτὴν, ὑποχρεωτικῶς δὲ ἐκμισθοῦνται διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ ἢ προσφορῶν, ὡσάκις πρόκειται περὶ ἀργῶν κτημάτων νεωστὶ κτισθέντων ἢ κτηθέντων.

ΑΡΘΡΟΝ 208.

Ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἐπιτρέπεται νά ἐκποιοθῆ μόνον ἐπὶ σκοπῶ ἀντικαταστάσεως δι' ἐτέρας μάλλον προσοδοφόρου ἢ εὐχερεστέρας περὶ τὴν διοίκησιν ἢ διὰ λόγους ἐπιβάλλοντας τὴν ἀντιμετώπισιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν μὴ δυναμένων νά ἀντιμετωπισθῶσιν δι' ἄλλων εἰσοδημάτων. Πρὸς ἐκποίησιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἀπαραιτήτως ἡ ἄδεια τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, προκειμένου δὲ περὶ περιουσίας Ἐπισκοπικοῦ Θρόνου ἢ Μονῆς ἢ Ἰδρύματος γενικοῦ χαρακτήρος προσαπαιτεῖται καὶ ἡ ἐγκρισίς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ μεμονωμένων κτημάτων μικρᾶς ἀξίας. Μόνον ὑπὸ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις δύναται ἡ ἀκίνητος ἐκκλησιαστικὴ

περιουσία να γίνη αντικείμενον ὑποθήκης.

ΑΡΘΡΟΝ 209.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύναψις ἢ ἡ ἐγγύησις δανείου ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ Ἐπισκοπικοῦ Θρόνου ἢ Μονῆς ἢ Ἰδρύματος γενικοῦ χαρακτήρος, εἰ μὴ μόνον δι' ἀντιμετώπισιν τρεχουσῶν ἀναγκῶν ἀφορῶσῶν εἰς τὴν συντήρησιν, εἰς ἐπιδιορθώσεις κτιρίων, εἰς καλλιέργειαν καὶ βελτιώσεις ὑπαρχουσῶν φυτειῶν, εἰς συνέχισιν λειτουργίας ὑφισταμένων ἐπενδύσεων καὶ εἰς ἐξόφλησιν ἄλλου δανείου, καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας μέχρι ποσοῦ καθοριζομένου ἐτησίως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, νοουμένου ὅτι αἱ ὡς ἄνω τρέχουσαι ἀνάγκαι δὲν δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθῶσι δι' ἄλλων πόρων.

ΑΡΘΡΟΝ 210.

Πρὸς σύναψιν δανείου ὑπὸ διαχειριστικοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας σώματος ἀπαιτεῖται ἡ προηγουμένη ἐγκρισὶς τοῦ προϊσταμένου σώματος ἢ προσώπου, ὅπερ ἔχει τὴν ἐγκρίσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως συναπτόμενον δάνειον δὲν ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τοῦ νομικοῦ προσώπου, εἰς βᾶρος τοῦ ὁποίου συνήφθη.

ΑΡΘΡΟΝ 211.

Ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ δανείου ὑπὸ παντὸς διαχειριστικοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας σώματος εἰς ιδιώτας καὶ εἰς μὴ ἐκκλησιαστικούς ὀργανισμούς.

ΑΡΘΡΟΝ 212.

Ἀγορὰ κτήματος ὑπὸ διαχειριστικοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας σώματος δύναται νὰ γίνη μόνον τῇ ἐγκρίσει τοῦ προϊσταμένου προσώπου ἢ σώματος, ὅπερ ἔχει τὴν ἐγκρίσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 213.

Πᾶσα δαπάνη δι' ἀνέγερσιν κτιρίων, ἐπισκευὴν τοιούτων καὶ ἀνοικοδόμησιν ἢ ἐπισκευὴν ναῶν δύναται νὰ γίνη μόνον τῇ ἐγκρίσει τοῦ προϊσταμένου προσώπου ἢ σώματος, ὅπερ ἔχει τὴν ἐγκρίσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 214.

Διὰ τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς ἐκ μέρους ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου καθὼς καὶ διὰ τὸν συμβιβασμὸν ἀγωγῆς ἢ ἀνταγωγῆς ὑπὲρ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου ἢ κατὰ Ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ διὰ τὴν ἐνάσκησιν οἰουδήποτε ἐνδίκου μέσου ἀπαιτεῖται ἡ ἐγκρισὶς τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 215.

Ἐὰν Ἐνοριακὴ τις Ἐπιτροπὴ παραλείπη νὰ εἰσπράξῃ ἢ ἐξασφαλίσῃ τὰ πρὸς τὸν ναὸν ὀφειλόμενα ἢ ὀλιγωρῇ τῆς προστασίας οἰωνδήποτε συμφερόντων τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιτροπευομένου Ναοῦ, δικαιούται ὁ Ἐπίσκοπος νὰ λάβῃ ὁ ἴδιος οἰαδήποτε δικαστικὰ ἢ ἄλλα μέτρα, ἅτινα ἤθελε κρίνει κατάλληλα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

ΑΡΘΡΟΝ 216.

Πᾶσα ζημία, ἣτις ἤθελε προκύψει εἰς Ἐκκλησιαστικὸν νομικὸν πρόσωπον ἐξ ὀλιγωρίας τοῦ διαχειριστικοῦ σώματος ἢ ἐκ καταχρήσεως, βαρύνει τὸ διαχειριστικὸν τοῦτο σῶμα ἐν συνόλῳ καὶ ἐν ἑκάστον τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ.

Τὴν πρὸς τοῦτο ἀγωγὴν δύναται νὰ ἐγείρῃ:

- α) μέλος ἢ μέλη τοῦ ὑπολόγου διαχειριστικοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας σώματος,
- β) μέλος ἢ μέλη τοῦ διαδόχου διαχειριστικοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας σώματος,
- γ) πᾶς χριστιανὸς ἔχων δικαίωμα ψήφου, τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ
- δ) τὸ προϊστάμενον σῶμα.

VIII. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

A'. ΜΝΗΣΤΕΙΑ - ΓΑΜΟΣ

α) ΣΥΝΑΨΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 217.

Πρὸς ἔγκυρον σύστασιν μνηστείας ἢ γάμου μὴ κωλυομένων καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀπαιτοῦνται τὰ ἑξῆς:

α) Ἀμοιβαία καὶ ὅλως ἐλευθέρα συναίνεσις τῶν μελλόντων νὰ μνηστευθῶσιν ἢ νὰ συνάψωσι γάμον, δηλουμένη ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ κληρικοῦ τοῦ μέλλοντος εὐλογῆσαι τὰ μνήστρα ἢ τὸν γάμον.

β) Ἐπὶ γάμου ἀπαιτεῖται προσέτι ἐγγραφὸς προηγουμένη ἄδεια τοῦ Ἐπισκόπου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ἐκπροσώπου αὐτοῦ, εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος.

γ) Εὐλογία τῶν μνήστρων καὶ τοῦ γάμου ὑπὸ κανονικοῦ κληρικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τὰς διατάξεις καὶ τὸ τυπικὸν αὐτῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 218.

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ εὐλογία τῶν μνήστρων διὰ τῆς ἐν τῷ Εὐχολογίῳ ἀκολουθίας τοῦ ἀρραβῶνος, ἣτις ἀναγινώσκειται εὐθὺς πρὸ τοῦ στεφανώματος. Ἡ ἀκολουθία εὐλογίας τῶν μνήστρων ἔχει ὡς ἑξῆς:

—Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ἡμῶν...

—Τρισάγιον.

—Εὐλογητὸς εἰ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν...

—Ὅτε καταβάς...

—Σταύρωσις τῶν μνήστρων (τρὶς) ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἥτοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἔνθεσις τούτων ἐπὶ τῶν δακτύλων τῶν μνηστευομένων ὑπὸ τοῦ ἱερέως, λέγοντος τὴν ἐκτενῆ: Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...

— Απόλυσις: Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν...

ΑΡΘΡΟΝ 219.

Αἱ σχέσεις τῶν μνηστευομένων εἶναι μόνον σχέσεις πνευματικῆς ἀλληλογνωριμίας καὶ οὐχὶ σχέσεις συζύγων.

ΑΡΘΡΟΝ 220.

Προϋποθέσεις πρὸς σύναψιν μνηστείας ἢ γάμου:

1. Ἡλικία:

α) Πρὸς σύναψιν μνηστείας ἢ γάμου, ἄνευ ἀνάγκης συναιδέσεως ἑτέρου, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωσι συμπεπληρωμένον δ τὲ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ το δέκατον ὄγδοον (18ον) ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

β) Εἰς περίπτωσιν ἡλικίας μικροτέρας τῶν δεκαοκτῶ (18) ἐτῶν τοῦ ἐνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τῶν φυσικῶν ἢ θετῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν, ὅπου αὕτη εἶναι δυνατὴ, ἄλλως ἐπαφίεται εἰς τὸν Ἐπίσκοπον νὰ ἀποφασίσῃ τελικῶς.

γ) Ὡς κατώτατον ὄριον ἡλικίας διὰ τὴν σύναψιν μνηστείας ἢ γάμου ὀρίζεται διὰ μὲν τὸν ἄνδρα το δέκατον ὄγδοον (18ον) ἔτος συμπεπληρωμένον, διὰ δὲ τὴν γυναῖκα το δέκατον ἕκτον (16ον) ἔτος συμπεπληρωμένον.

δ) Ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἔχει το δικαίωμα εἰς ὅλως ἐξαιρετικᾶς περιπτώσεις κρίνων καὶ ἐκτιμῶν τοὺς ὠθοῦντας λόγους νὰ ἐπιτρέψῃ γάμον προσώπων μικροτέρας τῶν ὡς ἄνω ὀρίων ἡλικίας.

ε) Ἡ διαφορὰ ἡλικίας, ἐὰν μὲν πρεσβύτερος εἶναι ὁ ἀνὴρ, δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 12 ἔτη, ἐὰν δὲ ἡ γυνὴ, δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 6 ἔτη.

στ) Ἐν περιπτώσει μείζονος διαφορᾶς ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον ἀποφασίζοντα τελεσιδίκως.

2. Θρησκεία:

ἄ) Οἱ συνάπτοντες μνηστείαν ἢ γάμον δεόν νὰ ἀνήκωσιν ἀμφότεροι εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

β) Ἐπιτρέπεται κατ' οἰκονομίαν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου ὁ γάμος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ μετὰ μέλους ἄλλης Χριστιανικῆς ὁμολογίας— ἀποδεχομένης τὰ βασικά τοῦ Χριστιανισμοῦ δόγματα καὶ μυστήρια, καὶ δὴ καὶ τὸ Βάπτισμα εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος—προσκομίζοντος πιστοποιητικὸν

βαπτίσεως, ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

Ὅτι ὁ γάμος οὗτος θὰ ἀνακοινῶται πρότερον καὶ θὰ καταγράφηται εἰς τὴν ἀρμοδίαν κυβερνητικὴν ἀρχήν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀπαιτῶσιν οἱ νόμοι τῆς Πολιτείας καὶ τὸ Σύνταγμα.

Ὅτι θὰ εὐλογῆται ὑπὸ Ὁρθοδόξου κανονικοῦ ἱερέως καὶ κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὅτι θὰ δίδεται ἔγγραφος δήλωσις τῶν ἐρχομένων εἰς γάμον, ὅτι δὲν θὰ παρενοχλῆται ὑπὸ τοῦ μὴ Ὁρθοδόξου ὁ ὀρθόδοξος ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ γάμου γεννηθησόμενα τέκνα θὰ βαπτίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἀνατρέφονται κατὰ τὰ δόγματα αὐτῆς καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει συζυγικῆς διαφορᾶς θὰ ὑπάγονται οὗτοι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων αὐτῆς.

γ) Κωλύεται ἀπολύτως ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ μετ' ἄλλοθρήσκου ἢ μετὰ μέλους ἄλλης Χριστιανικῆς ὁμολογίας, μὴ ἀποδεχόμενης τὰ βασικὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ δόγματα καὶ μυστήρια.

δ) Κωλύεται ὁ γάμος τῶν κληρικῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν καὶ τῶν μοναχῶν.

3. Ἦδη ὑπάρχοντες ἢ ὑπάρξαντες δεσμοὶ μνηστείας ἢ γάμου:

α) Κωλύεται ἀπολύτως ἡ σύναψις ἐτέρας μνηστείας ἢ γάμου πρὶν ἢ ἀμετακλήτως λυθῆ ἢ ἀκυρωθῆ ὑφιστάμενος γάμος ἢ μνηστεία.

β) Κωλύεται ἀπολύτως ὁ τέταρτος γάμος, προὑπάρξαντος τρίτου ἐγκύρου.

γ) Γάμος μέλους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, συναφθεὶς μεθ' ὀμοδόξου ἢ ἑτεροδόξου ἢ καὶ ἑτεροθρήσκου, κωλυόμενος κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς, εἴτε ἐν Κύπρῳ εἴτε ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τελεσθεὶς, εἴτε ἐκκλησιαστικοὺς καὶ κατὰ τὸ Ὁρθόδοξον τυπικὸν ἢ κατὰ τὸ τυπικὸν ἄλλης Ἐκκλησίας εἴτε πολιτικῶς, καίπερ μὴ ἀναγνωριζόμενος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐν τούτοις, ἐὰν δὲν λυθῆ καὶ δὲν ἐκδήλωσῃ μεταμέλειαν ὁ συνάψας τὸν κωλυμένον τοῦτον γάμον, συνιστᾷ κώλυμα δι' ἕτερον γάμον ἢ μνηστείαν.

δ) Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύναψις γάμου εἰς τὴν γυναῖκα πρὸ τῆς παρελεύσεως δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ προτέρου γάμου. Ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἰσχύει, ἐὰν ἡ γυνὴ ἔτεκε πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν δέκα μηνῶν ἢ ἐὰν προσκόμισῃ πιστοποιητικὸν παρὰ ἱατροῦ ὅτι δὲν ἐγκυμονεῖ.

4. Συγγένεια:

α) Μνηστεία ἢ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ αἵματος κατ' εὐθείαν γραμμὴν κωλύεται

ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ πέμπτου βαθμοῦ συμπεριλαμβανομένου.

β) Συγγένεια ὡς πρὸς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου ὑφίσταται ὡσαύτως μεταξὺ τοῦ ἐξωγάμου τέκνου ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐξ ἀναγνωρίσεως πατρὸς ἢ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ.

γ) Κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων μετὰ τῶν κατιόντων ἢ ἀνιόντων τοῦ ἑτέρου (συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας κατ' εὐθείαν γραμμὴν).

δ) Μνηστεία ἢ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ ἀγχιστείας ἐκ πλαγίου κωλύεται μέχρι καὶ τοῦ τρίτου (3ου) βαθμοῦ συμπεριλαμβανομένου.

ε) Κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγου μετὰ ἀδελφῆς ἢ ἀδελφοῦ τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.

στ) Κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος τοῦ ἀναδόχου μετὰ τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῶν γονέων ἢ τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων τοῦ ἀναδόχου μετὰ τοῦ ἀναδεκτοῦ.

ζ) Κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος τοῦ υἰοθετήσαντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ υἰοθετηθέντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ.

η) Ἐκ τριγενείας κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος τοῦ πατριοῦ μετὰ τῆς συζύγου τοῦ προγόνου τοῦ ἢ τῆς μητριᾶς μετὰ τοῦ συζύγου τῆς προγονῆς αὐτῆς.

θ) Κωλύεται ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος μεταξὺ προσώπων καταδικασθέντων ὑπὸ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ μοιχείᾳ μετ' ἀλλήλων.

ι) Ἀθέμιτοι καὶ ἐξώγαμοι σχέσεις ἐπιφέρουσι μὲν ἐπιτίμια ἐπὶ τῶν συναψάντων, ἀλλὰ δὲν συνεπάγονται κωλύματα μνηστείας ἢ γάμου, εἰμὴ μόνον τὰ ἐξ ἀναγνωρίσεως ἐξώγαμα τέκνα ἐμπίπτουσιν εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας.

ΑΡΘΡΟΝ 221.

Πρὸς ἐλέγχον τῆς δυνατότητος περὶ νομίμου τελέσεως μνηστείας ἢ γάμου ὁ μέλλων εὐλογῆσαι τὰ μνήστρα ἢ τελέσαι τὸν γάμον ἱερεὺς δέον νὰ ἀπαιτῆ παρὰ τῶν μελλόντων συνάψαι μνηστείαν ἢ γάμον τὰ κάτωθι πιστοποιητικά:

1) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως παρὰ τῶν ἀρμοδίων κυβερνητικῶν ἀρχῶν.

2) Πιστοποιητικὸν δηλοῦν τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὑποψηφίων ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ, γάμου ἢ μνηστείας, τὸν ἀριθμὸν τῶν προὔπαρξάντων γάμων, ἐὰν ὑπῆρξαν, καὶ τὴν μὴ ὑπαρξίν συγγενικοῦ ἢ ἄλλου κωλύματος πρὸς τέλεσιν τῆς μνηστείας ἢ τοῦ γάμου. Ὅσακις ὁ ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκδοσὶν πιστοποιητικοῦ ἐλευθερίας ἱερεὺς δὲν εἶναι βέβαιος περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κωλύματος μεταξὺ τῶν μελλόντων συνάψαι μνηστείαν ἢ γάμον, δέον ὅπως ἀπαιτῆ: α) ὑπεύθυνον γραπτὴν δήλωσιν παρὰ τῶν

ένδιαφερομένων γενομένην ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ περὶ ψευδοῦς δηλώσεως νόμου τῆς Πολιτείας καὶ β) ἐνυπόγραφον δήλωσιν δύο εὐπολήπτων μαρτύρων περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως συγγενικοῦ ἢ ἄλλου κωλύματος.

Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἀπαραιτήτως ἐκδίδεται μόνον ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆς κοινότητος ἢ τῆς ἐνορίας τῆς καταγωγῆς αὐτῶν καὶ ἐπικυροῦται ἢ γνησιότης αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου τῆς οἰκείας Μητροπόλεως.

Λυτήρια ἢ Διαζευκτήρια δὲν γίνονται δεκτὰ ὡς ἱκανὰ τεκμήρια πρὸς σύναψιν ἐτέρου γάμου ἢ μνηστείας. Ταῦτα κατατίθενται εἰς τὸν ἀρμόδιον πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἐλευθερίας, ὅστις καὶ φυλάσσει ταῦτα.

3) Εἰς περιπτώσιν προσώπων διαμενόντων ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπαιτεῖται πρὸς τούτοις πιστοποιητικὸν παρὰ τῆς Κυπριακῆς Πρεσβείας, ὅπου ὑπάρχει, ὅτι τυγχάνουσιν ἐλεύθεροι παντὸς δεσμοῦ γάμου ἐγκύρου κατὰ τοὺς νόμους τῆς χώρας, ἐν ἣ διαμένουσιν ἢ διέμειναν. Ὅπου δὲ τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον, αὐτοπρόσωπος βεβαίωσις δύο ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ὑπεύθυνος γραπτὴ δήλωσις τοῦ αἰτοῦντος γενομένη ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ περὶ ψευδοῦς δηλώσεως νόμου τῆς Πολιτείας εἶναι ἀπαραίτητοι.

β) ΑΚΥΡΩΣΙΜΟΙ ΚΑΙ ΑΚΥΡΟΙ ΓΑΜΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 222.

α) Πᾶσα μνηστεία ἢ γάμος τελεσθέντες παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 220 ἀναφερομένας εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν μνηστήρων ἢ τῶν συναπτόντων τὸν γάμον διατάξεις εἶναι ἀκυρώσιμοι, ὁ δὲ ὑπεύθυνος ἱερεὺς ὑπόκειται ἐκκλησιαστικῶς εἰς κυρώσεις.

β) Τὸ ἀκυρώσιμον μνηστείας ἢ γάμου, συναφθέντων μεταξὺ παίδων μικροτέρας ἡλικίας τῆς ὡς ἄνω διαλαμβανομένης καὶ ἄνευ αδειᾶς τοῦ Ἐπισκόπου, αἴρεται, ἐὰν ἡ μνηστεία ἢ ὁ γάμος παραταθῶσιν ἄνευ ἀκυρώσεως μέχρι τῆς νομίμου ἡλικίας τῶν μνηστήρων ἢ τῶν συναψάντων τὸν γάμον. Δὲν αἴρεται ὅμως καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ ὑπευθύνου ἱερέως.

γ) Γάμος τελεσθεὶς ἐκ πλάνης ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου ἢ λόγῳ ἐξαναγκασμοῦ ἢ λόγῳ βίας καὶ ἀπειλῆς εἶναι ἀκυρώσιμος. Ἐὰν ὅμως μηδεὶς τῶν ἐνδιαφερομένων προβῆ εὐθύς ὡς δυνηθῆ εἰς ἄμεσον καταγγελίαν τούτου, ἀλλ' ἀναγνωρίσωσιν ἐμπράκτως τὸν γάμον ἀμφοτέροι οἱ συζευχθέντες, τότε καθίσταται ἔγκυρος.

δ) Ἀκυρώσιμος εἶναι καὶ ὁ γάμος, ὁ τελεσθεὶς ὑπὸ διαζευχθείσης ἢ χήρας γυναικὸς πρὸ τῆς παρελεύσεως δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀριστικῆς λύσεως τοῦ προτέρου αὐτῆς γάμου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν ὅμως τῶν δέκα μηνῶν ὁ γάμος, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν προσβληθῆ, καθίσταται ἔγκυρος.

ε) Μνηστεία ἢ γάμος, τελεσθέντες παρὰ τὰς διατάξεις τὰς κωλυούσας τὸν γάμον ἐκ λόγων θρησκείας ἢ συγγενείας ἢ ἐκ λόγων προϋπαρξάντων ἢ ὑπαρχόντων δεσμῶν ἢ ἐξ ἄλλων λόγων, τὰς διαλαμβανομένας ἐν τοῖς θεσμοῖς τούτοις, εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυροι, τὰ τέκνα θεωροῦνται νόθα, ὁ δὲ ὑπεύθυνος κληρικός ὑπόκειται εἰς κυρώσεις μέχρι καὶ καθαιρέσεως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

στ) Μνηστεία ἢ γάμος Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, ἱερολογηθέντες ὑπὸ μὴ κανονικοῦ ἢ ἐν ἀργία ὄντος κληρικοῦ ἢ ὑπὸ κληρικοῦ ἐτέρας μὴ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι ἄκυροι. Τὸ ἄκυρον τοῦ γάμου, τοῦ ὑπὸ ἐν ἀργία διατελοῦντος κληρικοῦ τελεσθέντος, δύναται νὰ διαγραφῆ, ἐὰν ἡ Ἱερά Σύνοδος κατόπιν αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων κηρύξη τοῦτον κατ' οἰκονομίαν ἔγκυρον.

ζ) Γάμος τελεσθεὶς ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου εἶναι ἄκυρος, ἐκτὸς ἐὰν τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐνδιαφερομένων ὁ ἀρμόδιος Ἐπίσκοπος κηρύξη αὐτὸν ἔγκυρον. Ὁ τελέσας ἱερεὺς ὑπόκειται εἰς κυρώσεις κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ἐπισκόπου.

η) Γάμος μέλους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μεθ' ὁμοδόξου ἢ ἑτεροδόξου, κωλυόμενος ὑπ' αὐτῆς καὶ τελεσθεὶς ἐν γνώσει τῶν κωλυμάτων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔστω καὶ ὑπὸ κανονικοῦ Ὁρθοδόξου κληρικοῦ καὶ κατὰ τὸ ὀρθόδοξον τυπικόν, εἶναι ἄκυρος ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἣ ἐτελέσθη, ἀναγνωρίζῃ τὸν τοιοῦτον γάμον ὡς νόμιμον διὰ τὰ μέλη αὐτῆς ἢ ὄχι.

θ) Ὁρθόδοξος Χριστιανός, συνάψας γάμον μεθ' ἑτεροδόξου ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν κεκανονισμένων διατάξεων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς μεικτοὺς γάμους, ἢ πολιτικῶς μετ' ἀλλοθρήσκου, ἀποκόπτει ἑαυτὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἀπόλλυσι πᾶν ἐξ αὐτῆς Ἐκκλησιαστικὸν δικαίωμα. Δικαιοῦται ὅμως μεταμεληθεὶς νὰ ἀποταθῆ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον αἰτούμενος τὸ ἔλεος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑποσχόμενος συμμόρφωσιν πρὸς τὰς οἰασδήποτε αὐτῆς ὑποδείξεις καὶ ἀποφάσεις.

γ). ΛΥΣΙΣ ΜΝΗΣΤΕΙΑΣ-ΛΥΣΙΣ ΓΑΜΟΥ (ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ)

ΑΡΘΡΟΝ 223.

Ἡ μνηστεία λύεται τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν μεμνηστευμένων, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἐὰν διαπιστωθῇ ἐνώπιον Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ αἰτῶν ἢ οἱ αἰτοῦντες δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὴν σύναψιν γάμου. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἀμφότεροι οἱ μεμνηστευμένοι ζητοῦσι τὴν λύσιν, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον τὸ ταχύτερον δυνατὸν καὶ οὐχὶ ἀργότερον τῶν δέκα ἡμερῶν ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀποφαίνεται ἄνευ περαιτέρω διαδικασίας. Ἐὰν ὁ εἷς τῶν μεμνηστευμένων αἰτῆται τὴν λύσιν, τότε τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἀκολουθεῖ τὴν κανονικὴν διαδικασίαν.

ΑΡΘΡΟΝ 224.

Ὁ γάμος λύεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἀποτελούσης το ὀριστικὸν διαζύγιον, ἐὰν ἀποδειχθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἢ ὑπαρξίς ἐνὸς ἢ πλείονων λόγων ἐκ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἐπιβαλλόντων τὴν διάζευξιν τῶν συζύγων.

ΑΡΘΡΟΝ 225.

Ἐκάτερος τῶν συζύγων δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν διάζευξιν διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους:

α) Διὰ μοιχείαν διαπραχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

β) Δι' ἀνήθικον ἢ ἀτιμωτικὴν ἢ ἄλλην ἐπανειλημμένως ἐκδηλουμένην ἀσύγγνωστον διαγωγὴν τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἐπιφέρουσαν δεινὴν κατάπτωσιν τῆς ἐγγάμου σχέσεως καὶ καθιστοῦσαν εἰς τὸν αἰτοῦντα μὴ ὑπαίτιον ἀφόρητον τὴν συμβίωσιν. Ὡς διαγωγή ἐπιφέρουσα δεινὴν κατάπτωσιν τῆς ἐγγάμου σχέσεως δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν καί: 1) Ἡ ἀδικαιολόγητος διανυκτέρευσις τῆς συζύγου εἰς μὴ συγγενικὸν οἶκον, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ συζύγου, ἥτις διανυκτέρευσις γεννᾷ ἐελόγους ὑποψίας καταπροδόσεως τῆς συζυγικῆς πίστεως. Ὁ ἀδικαιολογήτως διαβιῶν μακρὰν τοῦ συζυγικοῦ οἴκου σύζυγος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν τοιαύτην διανυκτέρευσιν καὶ 2) Ἡ κατηγορία τοῦ συζύγου κατὰ τῆς συζύγου ἐνώπιον Δικαστηρίου ἐπὶ μοιχείᾳ, ἥτις δὲν ἀπεδείχθη.

γ) Δι' ἐπιβουλήν κατὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων. Ὡς ἐπιβουλή λογίζονται καὶ αἱ ἐπανειλημμένοι δειναὶ σωματικαὶ κακοποιήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὸν ὁ ὑφιστάμενος ταύτας νὰ ὑποστῇ σωματικὴν ἢ πνευματικὴν ἀναπηρίαν.

δ) Διὰ φρενοβλάβειαν τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, παρατεινομένην ἐπὶ τριετίαν καὶ καθιστῶσαν τὴν συμβίωσιν ἀφόρητον.

ε) Διὰ τελεσίδικον καταδίκην τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων εἰς φυλάκισιν πέραν τῆς ἑπταετίας.

στ) Δι' ἀφάνειαν τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.

ζ) Δι' ἀνικανότητα τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων πρὸς εὐνήν, ὑφισταμένην κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου καὶ παρατεινομένην ἐπὶ ἕξ συνεχεῖς μῆνας καὶ ὑφισταμένην κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς.

η) Δι' ἀδικαιολόγητον, ἐπὶ διετίαν, ἐγκατάλειψιν τοῦ αἰτοῦντος ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων. Νοεῖται ὅτι ἐπανειλημμένα μακρὰ ἀδικαιολόγητοι ἐγκαταλείψεις,

ὑπερβαίνουσαι ἀθροιστικῶς τὴν διείαν, συνιστοῦν λόγον διαζυγίου. Ἡ ἐπὶ ἐγκαταλείψει αἴτησις διαζεύξεως δὲν γίνεται δεκτὴ, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐγκαταλειφθεὶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκαταλείψεως ἅπαξ τουλάχιστον ἀπηύθυνε διὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου πρόσκλησιν πρὸς τὸν ἐγκαταλείψαντα δι' ἐπάνοδον εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον.

θ) Δι' ἀλλαγὴν θρησκείας ἢ δόγματος ἢ δι' ἐνάσκησιν ἠθικῆς βίας καὶ προσπάθειαν τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων πρὸς προσηλυτισμὸν τοῦ ἄλλου ἢ τῶν ἀνηλικῶν τέκνων αὐτῶν εἰς αἵρεσιν, ἑτεροδοξίαν ἢ ἀπάρνησιν τῶν ἀρχῶν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ Ἐκκλησίας.

ι) Δι' ἐπίμονον παρεμπόδισιν τῆς τεκνογονίας καὶ παρὰ τὴν ἀντίθετον ἐπιθυμίαν τοῦ ἐτέρου τῶν συζύγων.

δ) ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΥΣΙΝ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ 226.

Ἡ ἐπὶ καταδίκη εἰς φυλάκισιν ἢ ἢ ἐπὶ ἀφανεία αἴτησις διαζεύξεως δὲν εἶναι δεκτὴ, εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν διείας ἀπὸ τῆς καταδίκης καὶ ἐφ' ὅσον ἡ φυλάκισις συνεχίζεται ἢ τριετίας ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ σύζυγος καὶ δὲν ἐλήφθησαν εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 227.

Ἡ ἐπὶ ἐπιβουλῇ κατὰ τῆς ζωῆς περὶ διαζεύξεως αἴτησις ἀπορρίπτεται, ἐὰν μετὰ τὰ γεγονότα εἰς ἃ ἀναφέρεται ἐξηκολούθησεν ὁμαλῇ συζυγικῇ συμβίωσις ἢ παρῆλθεν ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπιβουλῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 228.

Συζυγικὸς οἶκος θεωρεῖται ἢ ιδιόκτητος κατοικία, ἐὰν ὑπάρχη καὶ ἐὰν αὕτη εὑρίσκηται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας τῶν συζύγων, ἢ ἢ κατοικία, ἐν ἣ ἀμοιβαία συναινέσει διαμένουσιν οἱ σύζυγοι εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 229.

Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἐργάζονται ἀμφοτέρω οἱ σύζυγοι ἢ ἐξασφαλίζουν τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἀναγκαῖα ἐξ ἄλλων νομίμων πόρων, ἢ ἐγκατάλειψις τοῦ τόπου διαμονῆς ἐπὶ δημιουργίᾳ ἄλλαχού ἐργασίας δικαιολογεῖται μόνον κατόπιν συναινέσεως ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

ΑΡΘΡΟΝ 230.

Εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ μόνος ὁ εἷς τῶν συζύγων ἀσκεῖ βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἢ ἐγκατάλειψις τοῦ τόπου διαμονῆς, ἐὰν εἰς τοῦτο δὲν συναινῆ καὶ ὁ ἕτερος, δικαιολογεῖται μόνον ἐὰν πρόκηται περὶ ἀναγκαστικῶς μετατιθεμένου ὑπαλλήλου ἢ ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος προσποριζόμενα μέσα εἶναι ἀνεπαρκῆ πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας, ὁ δὲ τόπος μεταβάσεως καταφανῶς παρέχη πλείονας καὶ προσφορωτέρας εὐκαιρίας πρὸς τοῦτο ἢ ὁ τόπος διαμονῆς. Ἡ δημιουργία συζυγικοῦ οἴκου ἐκτὸς τῆς Κύπρου δικαιολογεῖται κατόπιν συναινέσεως ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

ΑΡΘΡΟΝ 231.

Ἡ ἐπὶ μοιχείᾳ αἰτήσεις διαζεύξεως ἀπορρίπτεται, ἐὰν ἀποδειχθῆ συναινέσεις καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων ἢ ἐὰν ὁ ἐναγὼν ἢ ἡ ἐναγοῦσα καὶ μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς διαπραχθείσης μοιχείας ἐξηκολούθησε τὰς συζυγικὰς σχέσεις μετὰ τοῦ μοιχοῦ ἢ τῆς μοιχοῦ συζύγου.

ΑΡΘΡΟΝ 232.

Ἡ περὶ διαζεύξεως αἰτήσεις ἀποσβέννυται, ἐὰν διαλλαγῶσιν οἱ σύζυγοι μετὰ τὰ γεγονότα, δι' ἃ ἠδύνατο νὰ ζητηθῆ ἡ λύσις τοῦ γάμου. Ἀλλ' ἐὰν ἡ διάζευξις ζητηθῆ καὶ πάλιν ἔνεκα νεωτέρων λόγων, δύναται ὁ αἰτῶν νὰ ἐπικαλεσθῆ πρὸς ἔνισχυσιν καὶ τὰ πρὸ τῆς διαλλαγῆς γεγονότα.

ΑΡΘΡΟΝ 233.

Γάμος λυθεὶς ὀριστικῶς δύναται νὰ ἀνασυσταθῆ, ἂν δὲν ἐπῆλθεν ἐν τῷ μεταξὺ κώλυμα ἀπαγορευθὼν τὴν ἀνασύστασιν. Ἡ ἐπιβεβλημένη διατύπωσις, ἧς ἄνευ δὲν δύναται ἡ ἀνασύστασις, εἶναι ἡ ἀνάγνωσις εἰδικῆς εὐχῆς ὑπὸ Ἐπισκόπου ἢ ἱερέως τῆ ἀδεία μέντοι τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου καὶ ἡ καταγραφή τῆς σχετικῆς πράξεως ἐν τῷ Βιβλίῳ τῶν γάμων τῆς Ἐπισκοπῆς. Ἡ τοιαύτη ἀνασύστασις δὲν ἀριθμεῖται ὡς ἕτερος γάμος. Ἐὰν μετὰ τὴν διάζευξιν τῶν συζύγων ὁ εἷς ἢ ἀμφότεροι συνῆψαν νέον γάμον, ὁ ὁποῖος ἐλύθη, τότε δὲν δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀνασύστασιν τοῦ προτέρου γάμου τῶν, ἀλλὰ συναψιν νέου γάμου μεταξύ τῶν, ὅστις ἱερολογεῖται κανονικῶς καὶ ἀριθμεῖται.

ΑΡΘΡΟΝ 234.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἐπὶ ἀγωγῆς διαζυγίου:

α) Καθορίζει τὸν ὑπαίτιον τοῦ διαζυγίου.

β) Καθορίζει τὸ πληρωτέον δικαίωμα πρὸς ἔκδοσιν τῶν λυτηρίων ἢ διαζευκτηρίων

γραμμάτων.

γ) Δύναται νὰ ἐπιδικάζη ἔξοδα ἀγωγῆς.

δ) Δύναται νὰ εἰσηγῆται εἰς ποίου τὴν φροντίδα δέον νὰ μείνωσι τὰ ἐκ τοῦ διαλυομένου γάμου τέκνα καὶ τὴν εὐθύνην τῆς συντηρήσεως καὶ διατροφῆς αὐτῶν.

Β'. ΥΙΟΘΕΣΙΑ

ΑΡΘΡΟΝ 235.

1) Πρὸς ἐγκυρον σύστασιν υἰοθεσίας ἀπαιτοῦνται:

α) Ἀμοιβαία συναίνεσις τοῦ υἰοθετοῦντος καὶ τοῦ υἰοθετουμένου.

β) Γραπτὴ ἔγκρισις τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

γ) Ἱερολογία, τελουμένη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου ἢ ὑπὸ Ἱερέως ἐξουσιοδοτημένου πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου.

2) Ἰκανότητα τοῦ υἰοθετεῖν ἔχει πᾶν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶναι:

α) Ἑλλήν Ὀρθόδοξος Χριστιανός.

β) Κατοικεῖ μονίμως ἐν Κύπρῳ ἢ τουλάχιστον τὰ δύο τελευταία πρὸ τῆς αἰτήσεως υἰοθεσίας ἔτη, ἔχει δὲ παρ' ἑαυτῷ τὸν πρὸς υἰοθεσίαν ἐπὶ τρίμηνον τουλάχιστον.

γ) Εἶναι ἡλικίας οὐχὶ μικροτέρας τῶν τριάκοντα πέντε ἐτῶν.

δ) Δὲν ἔχει γνησίους κατιόντας.

ε) Εἶναι ἔγγαμος μετ' Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ.

στ) Συνυποβάλλει τῇ αἰτήσει πρὸς υἰοθεσίαν πιστοποιητικὸν τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητος ἐν ἣ διαμένει, ὅτι εἶναι ὑγιῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, χρηστὸς πολίτης καὶ ὅτι διαθέτει τὰ μέσα πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν τοῦ υἰοθετουμένου.

ζ) Συνυποβάλλει ἐπίσης πιστοποιητικὸν ὑπευθύνου κυβερνητικοῦ ἱατροῦ, δι' οὗ δηλοῦται ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε τις τῶν συνοίκων αὐτοῦ πάσχει ἔκ τινος μεταδοτικῆς ἀσθενείας ἢ ἐξ ἄλλης ἀσθενείας ἐπικινδύνου διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ υἰοθετουμένου.

Υἰοθεσία ὑπὸ ἀγάμου προσώπου ἢ χηρεύσαντος ἐπιτρέπεται τότε μόνον, ὅταν τοῦτο εἶναι ἡλικίας οὐχὶ μικροτέρας τῶν 45 ἐτῶν, τὸ δὲ υἰοθετούμενον πρόσωπον, ἐὰν δὲν

εἶναι στενὸς αὐτοῦ συγγενής, εἶναι τοῦ αὐτοῦ φύλου.

Εἰς ἐξαιρετικῶς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ υἰοθεσία καὶ ὑπὸ προσώπου διαμένοντος ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐφ' ὅσον:

α) Ἐχῆ πιστοποιητικὸν παρὰ τῆς Κυπριακῆς ἢ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τοῦ τόπου τῆς κατοικίας αὐτοῦ, ὅτι εἶναι εἰς θέσιν νὰ συντήρησῃ καλῶς καὶ νὰ ἀναθρέψῃ τὸ υἰοθετούμενον ἑλληνοπρεπῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ διδάγματα τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β) Ἐχῆ πιστοποιητικὸν παρὰ τοῦ ἐπισήμου ἐκπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὅτι εἶναι πιστὸν μέλος αὐτῆς καὶ ἐκπληροῖ τα θρησκευτικὰ αὐτοῦ καθήκοντα.

5) Τὸ αὐτὸ πρόσωπον δὲν δικαιούται νὰ υἰοθετήσῃ πλείονα τοῦ ἐνὸς πρόσωπα, ἐκτὸς ἐὰν ἀποδεδειγμένως καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου παρέχῃ τὰ ἐχέγγυα τῆς καλῆς καὶ ἐπαρκοῦς συντηρήσεως καὶ ἀνατροφῆς καὶ τῶν νέων υἰοθετηθησομένων.

6) Τὸ υἰοθετούμενον πρόσωπον πρέπει:

α) Νὰ εἶναι ἄγαμον.

β) Νὰ εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

γ) Νὰ εἶναι ἡλικίας οὐχὶ μεγαλυτέρας τῶν 18 ἐτῶν καὶ οὐχὶ μικροτέρας τῶν 40 ἡμερῶν.

δ) Νὰ εἶναι ἡλικίας, ἐὰν μὲν εἶναι τοῦ αὐτοῦ φύλου μὲ τὸν υἰοθετοῦντα, κατὰ 18 τουλάχιστον ἔτη μικροτέρας τοῦ υἰοθετοῦντος, ἐὰν δὲ εἶναι τοῦ ἑτέρου φύλου, κατὰ 30 τουλάχιστον ἔτη: μικροτέρας τοῦ υἰοθετοῦντος. Ἐὰν, ὅμως, τὸ υἰοθετοῦν πρόσωπον καὶ τὸ υἰοθετούμενον εἶναι συγγενεῖς ἐξ αἵματος μέχρι τρίτου βαθμοῦ, τότε ἡ διαφορὰ ἡλικίας δύναται νὰ εἶναι μικρότερα καὶ εἰς τὴν περιπτώσιν τοῦ ἑτέρου φύλου.

ε) Νὰ ἔχῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων αὐτοῦ, ἐλλειπόντων δὲ τούτων ἢ τινὸς τούτων ἢ στερουμένων ἰκανότητος ἢ τρόπου τοῦ συναινεῖν, τὴν συγκατάθεσιν τοῦ κηδεμόνος, ἐλλείψει δὲ τοιούτου τὴν συγκατάθεσιν τοῦ στενωτέρου συγγενοῦς. Δύναται ὅμως ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος νὰ παράσχη ἄδειαν υἰοθεσίας καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τούτων, ἐὰν παραλόγως ἀρνοῦνται νὰ παράσχωσι τοιαύτην συγκατάθεσιν.

στ) Νὰ δηλώσῃ ἐπισήμως τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ νὰ υἰοθετηθῇ, ἐφ' ὅσον εἶναι εἰς ἡλικίαν, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκφράσῃ τοιαύτην συγκατάθεσιν.

ζ) Να μη διατελῆ ὑπὸ υἰοθεσίαν ἄλλου ζῶντος προσώπου, ἐκτὸς ἂν τοῦτο εἶναι ὁ ἕτερος τῶν συζύγων, ὅτε ἐπέχει τάξιν κοινοῦ γνησίου τέκνου ἀμφοτέρων τῶν συζύγων. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ υἰοθετήσας κατέστη καθ' οἷονδῆποτε τρόπον ἀνίκανος νὰ ἐκπληροῖ τα ἐξ υἰοθεσίας καθήκοντα αὐτοῦ, τὸ δὲ υἰοθετημένον εἶναι ἀνήλικον, πρὸς προστασίαν καὶ πνευματικὴν αὐτοῦ ὠφελείαν, δικαιούται ὁ Ἐπίσκοπος νὰ λύσῃ τὴν ὑπάρχουσαν υἰοθεσίαν καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ υἰοθεσίαν αὐτοῦ ὑπὸ ἑτέρου προσώπου.

Αἴτησις ἐγγάμων πρὸς υἰοθεσίαν γίνεται δεκτὴ ἐφ' ὅσον αὕτη ὑπεβλήθη ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, ἐκτὸς ἂν ὁ Ἐπίσκοπος πεισθῇ, ὅτι λόγοι ἀρκούντως ἰσχυροὶ δικαιολογοῦσι τὴν μὴ συμμετοχὴν τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων εἰς τὴν αὐτὴν υἰοθεσίαν. Διὰ υἰοθεσίαν ὑπὸ ἑνὸς τῶν συζύγων ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐπίσημος δήλωσις συγκαταθέσεως τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἐκτὸς ἂν εἶναι ἀνέφικτος ἢ συγκατάθεσις τοῦ μὴ υἰοθετοῦντος συζύγου, λόγω διανοητικῆς ἀνικανότητος ἢ ἄλλης αἰτίας κρινομένης εὐλόγου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπισκόπου.

Ἀρμοδῖος Ἐπίσκοπος εἶναι ἐκεῖνος, εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κατοικεῖ ὁ υἰοθετῶν ἔν τουλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς αἰτήσεως πρὸς υἰοθεσίαν.

Εἰς περίπτωσιν αἰτοῦντος κατοικοῦντος ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὡς ἐν τῇ παραγράφῳ 4α ἀναφέρεται, ἀρμοδῖος Ἐπίσκοπος εἶναι ὁ εἰς οὗ τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειαν εὐρίσκεται ἡ κατοικία τῶν γονέων τοῦ υἰοθετουμένου.

Ὁ Ἐπίσκοπος δύναται κατ' ἐξαίρεσιν καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις νὰ ἐγκρίνῃ υἰοθεσίαν κατὰ παράβλεψιν τῶν παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου 2γ, 2δ, 2ε, 6γ, 14α καὶ 14β. Νοεῖται ὅτι τὸ υἰοθετοῦν πρόσωπον ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει θὰ εἶναι ἡλικίας μικροτέρας τῶν 25 ἐτῶν.

Ἡ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ἔγκρισις υἰοθεσίας δέον νὰ αἰτιολογῆται σαφῶς καὶ ἐγγράφως.

Πρόσωπον θεωροῦν ἑαυτὸ ἀδικούμενον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου ἐγκρίσεως ἢ ἀρνήσεως υἰοθεσίας δύναται νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον πρὸς ἀναθεώρησιν.

13) Πᾶσα πράξις υἰοθεσίας καταχωρεῖται ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ τῆς οἰκείας Ἐπισκοπῆς, αἰτήσῃ δὲ οἰουδῆποτε τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων ἐκδίδεται πιστοποιητικὸν υἰοθεσίας.

14) Ἡ αἴτησις περὶ υἰοθεσίας γνωστοποιεῖται μερίμνη τοῦ Ἐπισκόπου:

α) Διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς δύο ἡμερησίας Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας ἐκδιδόμενας ἐν Κύπρῳ καὶ

β) Δι' ἀναρτήσεως ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὴν θύραν τοῦ Ναοῦ τῆς ἐνορίας, τόσον τοῦ υἰοθετοῦντος ὅσον καὶ τοῦ υἰοθετουμένου, σχετικῆς ἀνακοινώσεως. Διὰ ταύτης προσκαλοῦνται οἱ τυχὸν ἐνιστάμενοι εἰς τὴν υἰοθεσίαν, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ὑποβάλλωσι πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον ἐγγράφως, μετὰ δικαιολογητικῶν, τοὺς λόγους δι' οὓς ἐνίστανται.

Ἄμα τῇ λήξει τῆς πρὸς ὑποβολὴν ἐνστάσεων προθεσμίας ὁ Ἐπίσκοπος ὀρίζει χρόνον ἀκροάσεως τῆς αἰτήσεως καὶ εἰδοποιεῖ τοὺς αἰτητὰς καὶ τοὺς ἐνισταμένους, ἐὰν ὑπάρχη ἐνστασις περὶ τούτου.

Τερματιζομένης τῆς ἀκροάσεως, ὁ Ἐπίσκοπος ἐγκρίνει ἢ ἀπορρίπτει τὴν αἴτησιν δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως, παραχωρῶν ἅμα χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν δι' ὑποβολὴν ἐφέσεως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, διὰ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου, εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

17) Καθισταμένης τελικῆς τῆς ἐγκρίσεως, ὁ Ἐπίσκοπος τελεῖ ἢ ἐντέλλεται τῷ ἀρμοδίῳ κληρικῷ τὴν τέλεσιν τῆς ἱερολογίας τῆς υἰοθεσίας.

ΙΧ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Α'. ΣΥΣΤΑΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 236.

Τὰ Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια οἰκογενειακοῦ δικαίου διακρίνονται εἰς:

α) Πρωτοβάθμια καὶ β) Δευτεροβάθμια ἢ Ἐφετεία.

α) Πρωτοβάθμια :

ΑΡΘΡΟΝ 237.

Τὰ Πρωτοβάθμια Δικαστήρια ἰδρύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκόπου καὶ εἶναι ἓν ἢ καὶ περισσότερα ἐν ἐκάστη Ἐπισκοπικῇ περιφερείᾳ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 238.

Ἡ τοπικὴ δικαιοδοσία ἐκάστου τῶν Πρωτοβαθμίων Δικαστηρίων ὀρίζεται ἐπακριβῶς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 239.

Τὰ Πρωτοβάθμια Δικαστήρια ἀπαρτίζονται τακτικῶς μὲν ἐξ ἑνὸς Προέδρου καὶ δύο παρέδρων, ἐκτάκτως δὲ καὶ ὡσάκις ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἤθελε κρίνει σκόπιμον καὶ ἐκ περισσοτέρων παρέδρων.

ΑΡΘΡΟΝ 240.

Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου εἶναι πάντοτε ἀξιωματοῦχος κληρικὸς καί, εἰ δυνατόν, κάτοχος πτυχίου Νομικῆς Σχολῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 241.

Πάρεδροι εἶναι ἐπίσης κληρικοί.

ΑΡΘΡΟΝ 242.

Ἐκτακτοὶ πάρεδροι δύνανται νὰ εἶναι καὶ λαϊκοί, ἀπόφοιτοι Νομικῆς Σχολῆς καὶ ἐγκρατεῖς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΑΡΘΡΟΝ 243.

Τὸ Δικαστήριον εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν εἶναι παρόντες ὁ Πρόεδρος καὶ εἷς τῶν τακτικῶν παρέδρων.

ΑΡΘΡΟΝ 244.

Οἱ πάρεδροι, τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι, συνεκδικάζουσι μετὰ τοῦ Προέδρου, ἔχοντες γνώμην συμβουλευτικὴν ἐν πάσαις ταῖς ἐξουσίαις, ἃς ἐνασκεῖ το Δικαστήριον.

ΑΡΘΡΟΝ 245.

Ὁ Πρόεδρος ἀσκεῖ τὰς ἐξουσίας τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐκδίδει τὴν ἀπόφασιν λαμβάνων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν συμβουλευτικὴν γνώμην τῶν παρέδρων, τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων, οἵτινες δικαιοῦνται εἰς περίπτωσιν διαφωνίας νὰ καταχωρῶσιν τὴν γνώμην αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

β) Δευτεροβάθμια ἢ Ἐφετεῖα:

ΑΡΘΡΟΝ 246.

Εἰς ἐκάστην Ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν λειτουργεῖ ἓν Δευτεροβάθμιον Δικαστήριον ἢ Ἐφετεῖον.

ΑΡΘΡΟΝ 247.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Ἐφετεῖα ἀπαρτίζονται τακτικῶς μὲν ἐξ ἑνὸς Προέδρου καὶ δύο παρέδρων, ἐκτάκτως δέ, ὡσάκις ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἤθελε κρίνει σκόπιμον, ἐκ περισσοτέρων παρέδρων.

ΑΡΘΡΟΝ 248.

Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου εἶναι πάντοτε ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος ἢ ὁ Βοηθὸς αὐτοῦ Ἐπίσκοπος ἢ ἄλλος Ἐπίσκοπος τῇ παρακλήσει τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 249.

Πάρεδροι εἶναι κληρικοί, ἀπόφοιτοι, εἰ δυνατόν, Θεολογικῆς ἢ Νομικῆς Σχολῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 250.

Ἐκτακτοὶ πάρεδροι δύνανται νὰ εἶναι καὶ λαϊκοί, διακρινόμενοι διὰ τὴν γενικὴν νομικὴν αὐτῶν κατάρτισιν καὶ κυρίως εἰς τὰ θέματα Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΑΡΘΡΟΝ 251.

Οί πάρεδροι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐφετείου, τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι, πρέπει νὰ εἶναι ἄλλοι ἢ οἱ παρεδρεύσαντες ἐν τῷ Πρωτοβαθμίῳ Δικαστηρίῳ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφεσιβλήτου ὑποθέσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 252.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐφετείων ἀποτελοῦσι Νομολογίαν καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἣτις Γραμματεία συνάπτει ταύτας κατ' ἔτος εἰς τόμον, τὸν ὁποῖον ἀποστέλλει εἰς τὰς Ἐπισκοπὰς.

γ) Γενικαὶ διατάξεις ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων:

ΑΡΘΡΟΝ 253.

Ὁ τὲ Πρόεδρος, ὡσάκις δὲν εἶναι ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος, καὶ οἱ πάρεδροι ἀμφοτέρων τῶν Δικαστηρίων διορίζονται καὶ παύονται ὑπὸ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 254.

Κατ' αἴτησιν διαδίκου ἢ αὐτεπαγγέλτως ὁ Ἐπίσκοπος δικαιούται νὰ ἀντικαθιστᾷ ἐν εἰδικῇ ὑποθέσει μέλος τί τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου πρὸς ἀποφυγὴν ὑπονοιῶν ἐπηρεασμοῦ διὰ συγγένειαν ἢ ἄλλους λόγους.

ΑΡΘΡΟΝ 255.

Παρ' ἐκάστῳ Ἐκκλησιαστικῷ Δικαστηρίῳ ὑπάρχει Γραμματεὺς, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ οἰκεῖου Ἐπισκόπου, ὅστις κρατεῖ βιβλίον ἀγωγῶν, ἐφέσεων καὶ ἀποφάσεων, φυλάττει τὰς δικογραφίας καὶ ἐκτελεῖ πάντα τα εἰς αὐτὸν διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Δικονομίας ἐπιβαλλόμενα καθήκοντα, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 256.

Τὰ πρακτικὰ των συνεδριάσεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κρατοῦνται ὑπὸ τινος τῶν μελῶν τούτων ἢ ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, μονογράφονται δὲ ἀπαραιτήτως ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

ΑΡΘΡΟΝ 257.

Παρ' ἐκάστῳ Ἐκκλησιαστικῷ Δικαστηρίῳ ὑπάρχει καὶ εἰς κλητῆρ, μόνιμος ἢ προσλαμβανόμενος κατὰ τὰς περιστάσεις ὑπὸ τῆς οἰκειᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς. Ὁ κλητῆρ οὗτος ἐνεργεῖ καὶ τὰς ἐπιδόσεις, ὡσάκις καθίσταται δύσκολος ἢ ἐπίδοσις διὰ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητος.

ΑΡΘΡΟΝ 258.

Ἐκαστον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, φέρουσαν ἐγγεγραμμένον τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἔδραν αὐτοῦ καὶ φυλασσομένην ὑπὸ τοῦ Γραμματέως. Διὰ τῆς σφραγίδος ταύτης σφραγίζονται πάντα τὰ ἐκ τοῦ Δικαστηρίου ἐξερχόμενα ἔγγραφα.

ΑΡΘΡΟΝ 259.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδικαζομένων ὑποθέσεων, δικάζουσι πάντοτε κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Β'. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 260.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια ἐπιλαμβάνονται πασῶν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν μνηστείαν, τὸν γάμον ἢ τὴν υἰοθεσίαν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τοὺς κανονισμοὺς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 261.

Δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων τῆς Κύπρου κέκτηνται:

α) Πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ οἱ γεννηθέντες ἐν Κύπρῳ καὶ καταγόμενοι ἐκ Κύπρου καὶ τελέσαντες μνηστείαν ἢ γάμον ἐν Κύπρῳ κατὰ τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

β) Πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ οἱ καταγόμενοι ἐκ Κύπρου καὶ λόγῳ τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μονίμου διαμονῆς αὐτῶν τελέσαντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μνηστείαν ἢ γάμον ἀπολύτως ἔγκυρον κατὰ τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, διαμένοντες ὅμως ἐν Κύπρῳ κατὰ τὸ τελευταῖον τουλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς προσφυγῆς. Ὁ χρόνος τῆς διαμονῆς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἐὰν ὁ λόγος τῆς προσφυγῆς ἐγεννήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαμονῆς ἐν Κύπρῳ. Ἐὰν ὁ λόγος προσφυγῆς ἐγεννήθη κατὰ τὴν διαμονὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διὰ νὰ ἐπιληφθῇ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον τῆς προσφυγῆς πρέπει νὰ πεισθῇ ὅτι δεδικοιολογημένως ὁ προσφεύγων δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο εἰς τὰς ἀρμοδίους ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς τῆς χώρας τῆς διαμονῆς αὐτοῦ.

γ) Πάντες οἱ ἀνήκοντες εἰς μίαν τῶν ἀνεγνωρισμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οἱ μὴ ἔχοντες Κυπριακὴν καταγωγὴν ἀλλὰ διαμένοντες μονίμως ἐν Κύπρῳ, οἵτινες ἐτέλεσαν μνηστείαν ἢ γάμον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ δὲ

λόγου τῆς προσφυγῆς γεννηθέντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαμονῆς αὐτῶν ἐν Κύπρῳ, καὶ ἐὰν μὲν ὁ γάμος αὐτῶν ἐτελέσθῃ ἐν Κύπρῳ, τοῦ λόγου τῆς τοιαύτης προσφυγῆς προβλεπομένου εἰς τὰς περὶ διαζυγίου διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, ἐὰν δὲ ὁ γάμος ἐτελέσθῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τοῦ λόγου τῆς τοιαύτης προσφυγῆς προβλεπομένου καὶ εἰς τὰς ἀναλόγους διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἣ ἐτελέσθῃ ὁ γάμος.

δ) Πάντες οἱ τελέσαντες μεικτὸν γάμον κατὰ τὰς προνοίας τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ τὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἡ κατάγονται ἐκ Κύπρου ἢ διαμένουσιν ἐν Κύπρῳ κατὰ τὸ τελευταῖον τουλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς προσφυγῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 262.

Προσφυγὴ πρὸς διάλυσιν γάμου, τελεσθέντος ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπὸ Ὁρθοδόξων Κυπρίων ἐν γνώσει αὐτῶν ὅτι κωλύεται ὁ τοιοῦτος γάμος ὑπὸ τῶν κανονισμῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 263.

Οὐδεμία ἀπόφασις πολιτικῶν δικαστηρίων περὶ διαλύσεως κανονικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ γάμου ἀναγνωρίζεται. Δὲν ἀναγνωρίζονται ἐπίσης αἱ ἀποφάσεις Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων τῆς ἀλλοδαπῆς, αἱ ἀφορῶσαι εἰς διάλυσιν γάμων μελῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, οἵτινες ἐτελέσθησαν ἐν Κύπρῳ ἢ ἐτελέσθησαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀλλὰ οἱ συνάψαντες ἔχουσι τὴν μόνιμον κατοικίαν αὐτῶν ἐν Κύπρῳ, ἐφ' ὅσον αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν χωρὶς νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ περὶ διαζυγίου διατάξεις τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 264.

Ἀρμόδιον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἵνα ἐπιληφθῇ αἰτήσεως διαζυγίου εἶναι ἐκεῖνο, ἐντός τῆς τοπικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ὁποῖου ἡ τελευταία διαμονὴ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων κεῖται, ἐὰν ἡ τοιαύτη διαμονὴ εἶναι συνεχῆς τοὺς τελευταίους δώδεκα τουλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς, ἄλλως ἀρμόδιον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον εἶναι ἐκεῖνο, ἐντός τῆς τοπικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ὁποῖου εὐρίσκετο ἢ πρότερα τῶν διαδίκων διαμονὴ ἢ ἐτελέσθῃ, ὁ γάμος αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 265.

Ἐν περιπτώσει καταχωρήσεως δύο ἀγωγῶν, μιᾶς ὑπὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν διαδίκων κατὰ τοῦ ἐτέρου, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται τῆς πρότερον καταχωρηθείσης.

ΑΡΘΡΟΝ 266.

Ἐν περιπτώσει καταχωρήσεως ἀγωγῆς ὑπὸ ἑνὸς ἑκάστου τῶν διαδίκων κατὰ τοῦ ἑτέρου εἰς δύο διαφορετικὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια εἰς χρόνον διάφορον, τότε ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, εἰς ὃ κατεχωρήθη πρότερον ἡ ἀγωγή, ἐὰν ὅμως αἱ δύο ἀγωγαὶ κατεχωρήθησαν ταυτοχρόνως, ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, εἰς τὴν τοπικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται ὁ συζυγικὸς οἶκος, ὡς οὗτος καθορίζεται εἰς τὰς περὶ διαζυγίου διατάξεις. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας περὶ τῆς ἀρμοδιότητος Δικαστηρίου ἀναφέρονται — εἴτε εἰς τῶν διαδίκων εἴτε εἰς τῶν Ἐπισκόπων, εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ὑπάγονται τὰ Δικαστήρια — εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅστις καὶ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς.

ΑΡΘΡΟΝ 267.

Ἐνστασις ἀναρμοδιότητος Δικαστηρίου λόγῳ διαμονῆς ἢ κατοικίας μόνον κατὰ τὴν κάταρξιν τῆς δίκης δύναται νὰ προβληθῇ ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ οὐχὶ ἀργότερον, Μὴ προβληθεῖσα δὲ ἢ μὴ γενομένη δεκτὴ δὲν καθιστᾷ ἄκυρον ἢ ἀκυρώσιμον τὴν διαδικασίαν. Μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς ἐνστάσεως, ὁ ἐνιστάμενος δικαιούται, ἂν δήλωσῃ τοῦτο ἀμέσως ἐπὶ Δικαστηρίου, νὰ υποβάλλῃ ἔφεσιν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ Δικαστήριον, ἐκθέτων τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως.

Γ'. ΔΙΑΔΙΚΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ 268.

Ὅταν ἡ ἀπαίτησις ἀναφέρηται εἰς τὸ κύρος μνηστείας ἢ γάμου ὑφεστῶτος, διάδικοι ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου δύναται νὰ εἶναι οἱ μνηστευθέντες ἢ οἱ σύζυγοι ἢ οἱ ἐκ τοῦ κύρους τῆς μνηστείας ἢ τοῦ γάμου ἀρνούμενοι νόμιμα δικαιώματα καὶ ὁ Ἐπισκοπικὸς Ἐπίτροπος ὡς ἐνάγων, ὅστις εἶναι κληρικός, κατ' ἐντολήν τοῦ Ἐπισκόπου προσβάλλων τὸ κύρος τῆς μνηστείας ἢ τοῦ γάμου δι' ἀγωγῆς, ἐν ἧ ἄμφότεροι οἱ σύζυγοι ἢ νόμιμοι τούτων κληρονόμοι φέρονται ὡς ἐναγόμενοι.

ΑΡΘΡΟΝ 269.

Ὅταν ἡ ἀπαίτησις ἀναφέρηται εἰς τὴν διὰ διαζυγίου λύσιν γάμου, διάδικοι εἶναι οἱ σύζυγοι.

ΑΡΘΡΟΝ 270.

Τῆς ἀπαιτήσεως ἀναφερομένης εἰς τὸ κύρος τοῦ γάμου ἢ τῆς μνηστείας, ἐὰν, καθ' ὄν χρόνον ἢ ὑπόθεσις εἶναι ἐκκρεμῆς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, ἀποθάνῃ τις τῶν διαδίκων ἐκτὸς τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Ἐπιτρόπου, ἡ ὑπόθεσις συνεχίζεται ὑπὸ ἢ κατὰ τῶν

προσώπων, ἅτινα νομίμως διαδέχονται τὸν ἀποβιώσαντα διάδικον.

ΑΡΘΡΟΝ 271.

Αποθνήσκοντος ἢ ἀντικαθισταμένου τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Ἐπιτρόπου, ἢ ὑπόθεσις συνεχίζεται ὑπὸ τοῦ προσώπου, ὅπερ ἤθελε διορίσει ὡς τοιοῦτο διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς ὁ Ἐπίσκοπος.

ΑΡΘΡΟΝ 272.

Ἐὰν ἡ ἀγωγή εἶναι ἄλλη τις ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 268 ἀναφερομένης καὶ ἀποθάνη τις τῶν διαδίκων, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἀγωγή εἶναι ἐκκρεμῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, τότε ἡ ἀγωγή καταργεῖται καὶ τὸ Δικαστήριον ἀποφαίνεται περὶ ἐξόδων. Ἐὰν ὅμως ἡ τοιαύτη ἀγωγή εἶναι ἐκκρεμῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, τότε συνεχίζεται ὑπὸ ἢ κατὰ τῶν προσώπων, ἅτινα νομίμως διεδέχθησαν τὸν ἀποβιώσαντα διάδικον.

ΑΡΘΡΟΝ 273.

Πᾶσα ἀγωγή ἄρχεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἐκδόσεως κλητηρίου ἐντάλματος, τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ πληρεξουσίου.

ΑΡΘΡΟΝ 274.

Τὸ κλητήριο ἐντάλμα ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἀμέσως καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἀργότερον τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς.

ΑΡΘΡΟΝ 275.

Τὸ ἐκδιδόμενον κλητήριο ἐντάλμα ἀναγράφει τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θὰ ἐκδικασθῇ ἡ ἀγωγή, τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν δικάσιμον ἡμέραν καὶ ὥραν, καθ' ἣν καλεῖται ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ ἡμερομηνίαν ἐκδόσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 276.

Αντίγραφον τοῦ κλητηρίου ἐντάλματος ἐπιδίδεται εἰς τὸν αἰτοῦντα τὴν ἔκδοσιν κλήσεως ἐνάγοντα ἢ τὸν πληρεξούσιον αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 277.

Ὁ Γραμματεὺς δίδει αὐξοντα ἀριθμὸν εἰς τὴν ἀγωγήν, καταχωρεῖ αὐτὴν ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ καὶ ὀρίζει δικάσιμον ἡμέραν, ἣτις δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐνωρίτερον τῶν εἴκοσι

(20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀργότερον τῶν τεσσαράκοντα (40), ἐὰν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εὐρίσκωνται ἐν Κύπρῳ. Ἐὰν οἱ διάδικοι ἢ ὁ εἷς τῶν διαδίκων εὐρίσκηται ἐκτὸς τῆς Κύπρου, ὀρίζει δικάσιμον ἡμεραν οὐχὶ ἐνωρίτερον τῶν τεσσαράκοντα (40) ἡμερῶν καὶ οὐχὶ ἀργότερον τῶν δύο μηνῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 278.

Ὁ Γραμματεὺς φροντίζει, ὅπως τὸ κλητήριον ἔνταλμα εὐθὺς ἅμα τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ ἀποσταλῆ εἰς τὸν ἐφημέριον τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητος ἐν ἣ διαμένει ὁ ἐναγόμενος, μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως ἐπιδοθῆ αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου εἰς τὸν ἐναγόμενον, ὑπογράφοντα εἰδικὸν ἐπιδοτήριο βεβαιοῦν τὴν λήψιν τὸ ἐπιδοτήριο τοῦτο ὑπογραφόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιδώσαντος ἐφημερίου ἐπιστρέφεται εἰς τὸν Γραμματέα καὶ κατατίθεται εἰς τὸν φάκελλον διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟΝ 279.

Ὁ Γραμματεὺς φροντίζει ἐπίσης, ἐὰν εἷς τῶν διαδίκων εὐρίσκηται ἐκτὸς Κύπρου, ὅπως τῷ ἀποσταλῆ τὸ κλητήριον ἔνταλμα διπλοσυστημένον διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

ΑΡΘΡΟΝ 280.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς τὸ κλητήριον ἔνταλμα δημοσιεύεται εἰς δύο ἐφημερίδας τῆς Κύπρου καὶ καταβάλλεται προσπάθεια νὰ γνωστοποιηθῆ εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτοῦ, τῶν ὁποίων ἢ διεύθυνσις εἶναι γνωστή.

ΑΡΘΡΟΝ 281.

Ἡ ἐπίδοσις γίνεται δέκα τουλάχιστον καθαρὰς ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου.

ΑΡΘΡΟΝ 282.

Οἱ προβλεπόμενοι ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ παρόντος χρόνοι διαδικαστικῶν ἐνεργειῶν μεταβάλλονται ἀναλόγως, ἐὰν ἢ κατάθεσις τῆς ἀγωγῆς συμπέσῃ μὲ τὴν περίοδον διακοπῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, λόγῳ τοῦ θέρους, ἢ ἐὰν λόγοι ἀνυπερβλητοὶ καθιστῶσιν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἀναγκαίαν τὴν σύντμησιν ἢ τὴν ἐπέκτασιν τῶν προβλεπομένων ὁρίων χρόνου, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἢ τοιαύτῃ μεταβολὴ πρέπει νὰ αἰτιολογῆται γραπτῶς.

ΑΡΘΡΟΝ 283.

Ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει καὶ ὡσάκις ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος θεωρήσῃ δεδικοιολογημένον, διατάσσει σύντομον δικάσιμον, ὅπου βεβαίως εἶναι δυνατὴ ἢ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου ἐντὸς βραχυτέρας προθεσμίας ἢ ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω.

Τότε ὁ ὄρισμός τῆς δικασίμου ἡμέρας γίνεται τὸ συντομώτερον δυνατόν.

Δ'. ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 284.

Οἱ διάδικοι ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου αὐτοπροσώπως, μόνοι ἢ μετὰ συνηγόρων ἢ δι' ἄλλου προσώπου νομίμως πληρεξουσιοδοτημένου.

ΑΡΘΡΟΝ 285.

Ἡ αὐτοπρόσωπος παρουσία τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπαραίτητος ἐκτὸς εἰς περιπτώσεις, εἰς ἃς αὕτη κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου εἶναι δεδικαιολογημένως ἀδύνατος.

ΑΡΘΡΟΝ 286.

Ἐν περιπτώσει προσώπου ἀνικάνου πρὸς δικαιοπραξίαν ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων παρίσταται ὁ κηδεμὼν ἢ ὁ κηδεστής ἢ ὁ ἐπίτροπος τούτου.

ΑΡΘΡΟΝ 237.

Ἀνήλικοι τελέσαντες κανονικόν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, γάμον ἀποκτῶσιν τὴν ἰκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

ΑΡΘΡΟΝ 288.

Οἱ συνήγοροι τῶν διαδίκων δεόν νὰ εἶναι Χριστιανοὶ Ὅρθόδοξοι, ἐγγεγραμμένοι εἰς εἰδικὸν Μητρῶον, κρατούμενον ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 289.

Δικηγόρος διὰ νὰ ἐγγραφῆ εἰς τὸ εἰδικὸν Μητρῶον το κρατούμενον ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ δικηγορεῖν εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια δεόν νὰ ὑποβάλλῃ διὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου αἴτησιν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, παραθέτων τοὺς τίτλους σπουδῶν αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 290.

Ἀποκλείονται ἢ στεροῦνται τοῦ δικαίωματος τοῦ δικηγορεῖν ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων οἱ ἐκδηλοῦντες ἀπόψεις ἀντικειμένας πρὸς τὴν Ὅρθόδοξον Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, οἱ ἐκφρασθέντες κατὰ τρόπον ἀσεβῆ διὰ ταύτην ἢ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς καὶ οἱ ἐνεργοῦντες ἢ συνεργαζόμενοι κατὰ τρόπον προάγοντα ἢ ὑποβοηθοῦντα τοιαύτας ἐκδηλώσεις, ἐκτὸς ἐὰν πείσωσι τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον ἢ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ τῆς εὐλικρινοῦς

μετανοίας αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 291.

Ἐκτάκτως καὶ κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου δύναται νὰ παρουσιασθῆ ὡς συνήγορος εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια καὶ ἐξωκλιματικὸς δικηγόρος, ὅστις ὁμως ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ εἶναι Ὁρθόδοξος Χριστιανός.

ΑΡΘΡΟΝ 292.

Ἐκαστον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἐνασκεῖ πειθαρχικὴν ἐξουσίαν κατ' ἀσεβοῦντος διαδίκου, μάρτυρος ἢ δικηγόρου κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίαν, δικαιούμενον νὰ ἀποκλείσῃ τὸν ἀσεβοῦντα προσωρινῶς ἀπὸ τῆς συνεχίσεως τῆς ὑποθέσεως, μέχρις ὅτου αἰτησῆται συγγνώμην παρὰ τοῦ Δικαστηρίου καὶ δώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν περὶ μὴ ἐπαναλήψεως τῆς παρεκτροπῆς. Ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως παρεκτροπῆς διατάσσει τὴν ἔξωσιν τοῦ ἀσεβοῦντος καὶ τὸν ὀριστικὸν αὐτοῦ ἀποκλεισμόν ἀπὸ τῆς δίκης. Ὁ τοιοῦτος ἀποκλεισμός ἢ ἡ ἔξωσις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 293.

Ἐὰν τις τῶν συνηγῶρων ἐπανελημμένως παρεκτρέπηται ἐντός τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καὶ δὲν ἐπιδεικνύῃ τὸν δέοντα σεβασμόν, δύναται τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον νὰ προτείνῃ διὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου τὴν προσωρινὴν ἢ τὴν ὀριστικὴν διαγραφὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Μητρώου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 294.

Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν δικάσιμον καλοῦνται μεγαλοφώνως οἱ διάδικοι νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Ἐὰν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι προσέλθωσιν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἐντέλλεται εἰς τὸν Γραμματέα ὅπως σημειώσῃ τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων ἐπὶ τῆς δικογραφίας. Ἐὰν τις τῶν διαδίκων εἶναι ἀπών, τότε ἐκφωνεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ νέου.

ΑΡΘΡΟΝ 295.

Ἐὰν φανῆ ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ἀπών, τότε ἐλέγχεται τὸ ἐπιδοτήριο, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἐπιδώσαντος καὶ τοῦ λαβόντος. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἡρνήθῃ νὰ παραλάβῃ ἢ νὰ ὑπογράψῃ τοῦτο, βεβαιοῦται ἢ ἐπίδοσις δι' ὑπογραφῆς δύο μαρτύρων. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος εὐρίσκηται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τότε ἐλέγχεται κατὰ πόσον ἐπεστράφη ἢ βεβαίωσις περὶ λήψεως τοῦ ἀποσταλέντος διὰ διπλῆς συστάσεως τοῦ ταχυδρομείου.

ΑΡΘΡΟΝ 296.

Ἐὰν ὁ ἐνάγων εἶναι ἀπὼν μετὰ τὴν ἀπόδειξιν νομίμου ἐπιδόσεως, τὸ Δικαστήριον ἀπορρίπτει τὴν ὑπόθεσιν ἢ, ἂν ἤθελε θεωρήσει πρέπον, ἀναβάλλει τὴν ἐκδίκασιν δι' ἄλλην δικάσιμον, γνωρίζομένην εἰς τοὺς διαδίκους. Ἐὰν δὲ καὶ κατὰ τὴν νέαν δικάσιμον ὁ ἐνάγων δὲν ἐμφανισθῇ, ἀπορρίπτει ὀριστικῶς τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπιδικάζει ἕξοδα.

ΑΡΘΡΟΝ 297.

Ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος μετὰ τὴν ἀπόδειξιν νομίμου ἐπιδόσεως, τὸ Δικαστήριον ἢ προχωρεῖ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου ἢ ἀναβάλλει τὴν ἐκδίκασιν δι' ἄλλην δικάσιμον, διατάττον νέαν ἐπίδοσιν κλητηρίου ἢ εἰδοποιήσεων πρὸς τοὺς διαδίκους, ἔαν δὲ καὶ κατὰ τὴν νέαν δικάσιμον ἀδικαιολογῆτως δὲν ἐμφανισθῇ, ἢ ἐκδίκασις προχωρεῖ ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου.

ΑΡΘΡΟΝ 298.

Ἐὰν οὐδεὶς τῶν διαδίκων εἶναι παρὼν μετὰ τὴν ἀπόδειξιν νομίμου ἐπιδόσεως, τὸ Δικαστήριον διαγράφει τὴν ὑπόθεσιν.

Ε'. ΕΝΑΡΞΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ 299.

Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδικασίας ὁ Πρόεδρος καλεῖ τὸν ἐνάγοντα νὰ ἐκθέσῃ συντόμως καὶ σαφῶς τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ, εἶτα δὲ τὸν ἐναγόμενον ν' ἀπαντήσῃ καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ ὁ Πρόεδρος ἐπανειλημμένας ἐν ἀνάγκῃ ὑποβάλλων ἐρωτήσεις ἐξακριβώσῃ τὰ πραγματικὰ γεγονότα καὶ διαπίστωσῃ ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως ὑπάρχει ὑπόθεσις, ὀρίζει ἐπίδικα θέματα, ἅτινα θὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον ἀποδείξεως, ἄλλως ἀπορρίπτει τὴν ἀγωγὴν.

ΑΡΘΡΟΝ 300.

Ὁ Πρόεδρος δικαιούται νὰ θέσῃ ὡς ἐπίδικα θέματα καὶ σημεία ἐφ' ὧν δὲν διαφωνοῦσιν οἱ διάδικοι, ἔαν τὰ σημεία ταῦτα εἶναι λίαν οὐσιώδη ἢ δημοσίας τάξεως ἢ ἔαν ὑπάρχῃ ὑποψία συμπαιγνίας τῶν διαδίκων πρὸς καταστρατήγησιν τῶν νόμων.

ΑΡΘΡΟΝ 301.

Ἐὰν ἡ ἀπαίτησις εἶναι ἡ λύσις τοῦ γάμου, ὁ Πρόεδρος, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων, ἔαν θεωρῇ εὐκταῖον τὸν συμβιβασμόν, καταβάλλει προσπάθειας πρὸς ἐπίτευξιν συμφιλιώσεως καὶ ἀναβάλλει τὴν ὑπόθεσιν, ἅπαξ καὶ πλέον, ἀλλ' ἐν συνόλῳ διὰ χρονικὴν περίοδον οὐχὶ πλέον τῶν ἕξ μηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δικάσιμου. Ἐὰν καὶ μετὰ τὰς ἀναβολὰς ταύτας δὲν ἐπιτευχθῇ συμβιβασμός, τὸ Πρωτοβάθμιον

Δικαστήριον εἰσέρχεται εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἐπιδίκων θεμάτων.

ΑΡΘΡΟΝ 302.

Μετὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἐπιδίκων θεμάτων τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον ἀναβάλλει τὴν ἐκδίκασιν δι' ἄλλην ἡμέραν ὀριζομένην ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, ἣτις δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀργότερον τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἐπιδίκων θεμάτων ἐκτὸς εἰς περιπτώσεις ὑπάρξεως σοβαρωτάτων λόγων ἐπιβαλλόντων τὸν καθορισμὸν τῆς πρὸς συζήτησιν ἡμέρας εἰς χρόνον μεταγενέστερον.

ΑΡΘΡΟΝ 303.

Οὐδεμία τῶν ἐν τοῖς παροῦσι θεσμοῖς διατάξεων κωλύει τὸ Δικαστήριον νὰ ἀναβάλλῃ ἐκάστοτε τὴν ὑπόθεσιν ἐπὶ αἰτήσῃ διαδίκου ἢ αὐτεπαγγέλτως, καταβαλλομένης πάσης φροντίδος, ὅπως ἀποφεύγωνται αἱ παρεκκλίσεις. Ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς δέον νὰ ἀναγράφηται ἀρκούντως δεδικαιοποιημένος.

ΑΡΘΡΟΝ 304.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἐμφανίσεως, τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον δικαιούται διὰ προσωρινῆς διαταγῆς νὰ ἀποφασίζῃ περὶ διαμονῆς, διατροφῆς καὶ ἄλλων συνεπειῶν τῆς ἀγωγῆς διαρκούσης τῆς ἐκκρεμότητος.

ΣΤ'. ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 305.

Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν πρὸς συζήτησιν τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον καλεῖ τὸν ἐνάγοντα ὅπως, συνειδητοποιῶν τὰς εὐθύνας αὐτοῦ ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ περὶ ψευδοῦς μαρτυρίας νόμου τῆς Πολιτείας, ἐκθέσῃ τὰ γεγονότα καὶ διὰ μαρτυρικῶν ἀποδείξεων ἀποδείξῃ τὰ ἐπίδικα θέματα, τῶν ὁποίων ἢ ἀπόδειξις βαρύνει τοῦτον. Ἐφοῦ ὁ ἐνάγων κλείσῃ τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ, καλεῖται ὁ ἐναγόμενος, ὅπως ὁμοίως καταθέσῃ καὶ προσαγάγῃ μαρτυρικὰς ἀποδείξεις. Ἐφοῦ δὲ κλείσῃ τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ καὶ ὁ ἐναγόμενος, τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον δικαιούται νὰ ἐπιτρέπῃ, ἐὰν θεωρῇ τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅπως οἱ διάδικοι καλῶσιν καὶ ἄλλους μάρτυρας.

ΑΡΘΡΟΝ 306.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον καλεῖ διαδοχικῶς τοὺς διαδίκους, ὅπως ὁμιλήσωσι καὶ ἀναπτύξωσι τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν πραγματικῶν καὶ νομικῶν γεγονότων.

ΑΡΘΡΟΝ 307.

Νοεῖται ὅτι τὸ Δικαστήριον εἶναι ἐλεύθερον ἐντός τοῦ πνεύματος τῶν παρόντων θεσμῶν, χωρὶς νὰ στερεῇ τινα τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ, νὰ κανονίζῃ τὴν συζήτησιν καὶ νὰ διακόπτῃ τὴν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν, ὅπως ἤθελε φανῆ δικαιοτέρον καὶ λυσιτελέστερον εἰς τὴν ἀπονομὴν δικαιοσύνης.

ΑΡΘΡΟΝ 308.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τὸ Δικαστήριον ἐκδίδει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περιέχουσαν, ὅσον ἔνεστι σαφῶς, τὰ συμπεράσματα ἐπὶ τῶν πραγματικῶν γεγονότων, τὴν γνώμην ἐπὶ τῶν νομικῶν σημείων καὶ τὸ διατακτικὸν καὶ ἀπαγγέλλει ταύτην εἰς ἡμερομηνίαν προκαθοριζομένην.

ΑΡΘΡΟΝ 309.

Ἡ ἀπόφασις συντάσσεται καὶ καταχωρεῖται ἐν τῇ δικογραφίᾳ καὶ ἐν ἐδικῶ βιβλίῳ ἢ φακέλλῳ ἀποφάσεων ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

Ζ'. ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΑΡΘΡΟΝ 310.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἐκδίδει τῇ αἰτήσῃ τοῦ διαδίκου μαρτυρικὴν κλήσιν, καλοῦσαν τὸν μάρτυρα νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν δικάσιμον καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ἐν τινὶ ὑποθέσει.

ΑΡΘΡΟΝ 311.

Ἡ ἐπίδοσις τῆς μαρτυρικῆς κλήσεως διενεργεῖται τῇ φροντίδι τοῦ καλοῦντος τὸν μάρτυρα διαδίκου.

ΑΡΘΡΟΝ 312.

Πᾶς μάρτυς καταθέτων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ὑπόσχεται ὅτι θὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν ἐν συνειδήσει τῶν εὐθυνῶν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ περὶ ψεύδους μαρτυρίας νόμου τῆς Πολιτείας.

ΑΡΘΡΟΝ 313.

Οἱ διάδικοι καταθέτοντες ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου θεωροῦνται ὡς μάρτυρες.

ΑΡΘΡΟΝ 314.

Τῶν ἀνηλίκων ἡ μαρτυρία γίνεται δεκτὴ εἰς εἰδικὰς μόνον περιπτώσεις κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 315.

Ὅταν ὁ μάρτυς εἶναι ἀλλόγλωσσος, καλεῖται ὁ διερμηνεύς, ὅστις ἐν συνειδήσει τῶν εὐθυνῶν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου τῆς Πολιτείας ὑπόσχεται νὰ διερμηνεύσῃ ἀκριβῶς καὶ πιστῶς τὴν μαρτυρίαν.

ΑΡΘΡΟΝ 316.

Ὁ μάρτυς ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ καλοῦντος διαδίκου, ἀντεξετάζεται ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου, ἐπανεξετάζεται, καὶ ἐξετάζεται καὶ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, τῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ κανονιζομένης ἐν γένει ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟΝ 317.

Ὁ μάρτυς ὑποχρεοῦται νὰ ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐγκρίσει τοῦ Δικαστηρίου ὑποβαλλομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις, δικαιούμενος νὰ ἀρνηθῇ ἀπάντησιν μόνον εἰς ἐρωτήσεις ἐνοχοποιούσας αὐτὸν ποινικῶς ἢ στρεφομένας ἐναντίον τῶν γονέων αὐτοῦ, ὅτε καὶ ἐφιστᾶται ἢ προσοχὴ τοῦ μάρτυρος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἀφίεται δὲ ἐλεύθερος νὰ ἀπαντήσῃ ἂν θέλῃ.

ΑΡΘΡΟΝ 318.

Ὁ μάρτυς καταθέτει πᾶν ὅ,τι γνωρίζει ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ καταθέτει ὅ,τι ἤκουσε παρὰ τίνος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἄπτεται τοῦ ἐπιδίκου θέματος.

ΑΡΘΡΟΝ 319.

Πάντα τὰ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου προσαγόμενα ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα μονογραφοῦνται ὡς τεκμήρια ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἀριθμοῦνται, καταγράφονται καὶ φυλάσσονται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως μέχρις ἀποπερατώσεως τῆς δίκης.

ΑΡΘΡΟΝ 320.

Ἐὰν ὁ μάρτυς δι' εὐλογον αἰτίαν ἀδυνατῇ νὰ προσέλθῃ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου δι' ἐξέτασιν, λαμβάνεται ἡ μαρτυρία αὐτοῦ κατ' ἐντολήν τοῦ Προέδρου ὑπὸ τίνος τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου ἢ ἄλλου κληρικοῦ ἀρμοδίως ἐντεταλμένου ἐν ᾧ τόπῳ ἢ ἐντολῇ ἀναφέρει, κοινοποιουμένης καταλλήλου εἰδοποιήσεως εἰς τοὺς διαδίκους ὅπως

παραστῶσιν κατὰ τὴν ἐξέτασιν, ἐὰν ἐπιθυμῶσιν.

ΑΡΘΡΟΝ 321.

Οὐδεμία ἀπόφασις στηρίζεται ἐπὶ μιᾶς μόνης μαρτυρίας ὅσονδήποτε καὶ ἂν αὕτη φαίνεται νὰ εἶναι ἀξιόπιστος, ἐκτὸς ἂν ἡ τοιαύτη μαρτυρία ἐνισχύηται δι' οὐσιώδους τινὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου.

ΑΡΘΡΟΝ 322.

Τὸ Δικαστήριον εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἐκτίμησῃ τὴν μαρτυρίαν καὶ νὰ ἀποφανθῇ, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἀποδεικτικὸν τί μέσον ἀποτελῇ μαρτυρίαν καὶ εἶναι δεκτὸν ὡς τοιοῦτον.

Η'. ΕΦΕΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ 323.

Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐφετείου τῆς αὐτῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας.

ΑΡΘΡΟΝ 324.

Ἡ ἔφεσις πρέπει ἀναγκαῖος νὰ γίνῃ ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως, μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις καθίσταται ἀνέκκλητος.

ΑΡΘΡΟΝ 325.

Πρὸ τῆς παρόδου τῶν τριάκοντα (30) ἡμερῶν ὁ Ἐπίσκοπος τῆ ἀιτήσῃ τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐὰν ὑπάρχῃ εὐλογος αἰτία, παρατείνει τὴν προθεσμίαν ταύτην μέχρις ἐξήκοντα (60) ἡμερῶν ἐν συνόλῳ.

ΑΡΘΡΟΝ 326.

Πᾶσα τοιαύτη ἔφεσις γίνεται διὰ καταθέσεως εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἐγγράφου δηλώσεως ὑπογεγραμμένης ὑπὸ ἢ ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσεύοντος διαδίκου ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 327.

Ἐν τῇ δηλώσει τῆς ἐφέσεως δηλοῦνται τὰ σημεῖα, ἀτινα ὁ ἐφεσεύων ἐφεσιβάλλει, ὡς καὶ οἱ λόγοι δι' οὓς ἐφεσιβάλλει μέρος ἢ ὁλόκληρον τὴν ἀποφασιν.

ΑΡΘΡΟΝ 328.

Ἄμα τῇ λήψει τῆς δηλώσεως ἐφέσεως ὁ Γραμματεὺς σημειοῖ ἐπὶ τοῦ φακέλλου τῆς δικογραφίας τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν λήψεως καὶ θέτει ταύτην εἰς εἰδικὸν φάκελλον ἐφέσεως, τὸν ὁποῖον ἐπισυνάπτει εἰς τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας.

ΑΡΘΡΟΝ 329.

Ἄμα τῇ λήψει τῆς δηλώσεως ἐφέσεως ὁ Γραμματεὺς ἀποστέλλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ ἀργότερον πᾶσαν τὴν δικογραφίαν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐφεσιβληθείσης ἀποφάσεως πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐφετείου.

ΑΡΘΡΟΝ 330.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου ἅμα τῇ λήψει τῆς δικογραφίας ὀρίζει δικάσιμον τῆς ἐφέσεως, ὅσον ἔνεστιν ἐνωρίτερον καὶ οὐχὶ ἀργότερον τῶν τριῶν μηνῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 331.

Ὁ Γραμματεὺς καταχωρεῖ ἐν τῷ βιβλίῳ ἐφέσεων τὴν γενομένην ἔφεσιν, δίδει αὐξοντα ἀριθμὸν, σημειοῖ τὴν ἡμερομηνίαν λήψεως τῆς δικογραφίας καὶ τὴν ὀρισθεῖσαν δικάσιμον.

ΑΡΘΡΟΝ 332.

Ὁ Γραμματεὺς φροντίζει, ὅπως γίνῃ ἐπίδοσις εἰδοποιήσεων περὶ τῆς δικασίμου τῆς ἐφέσεως εἰς τὸν ἐφεσεῖοντα καὶ τὸν ἐφεσίβλητον διὰ τοῦ ἀρμοδίου κλητῆρος ἢ εἰδικῶς ἐντεταλμένου προσώπου, περιεχουσῶν τὴν γενομένην δήλωσιν ἐφέσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 333.

Ἡ πρὸς τοὺς διαδίκους κοινοποιουμένη εἰδοποίησις ἐφέσεως ἐπιδίδεται τουλάχιστον δέκα (10) ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου ἡμέρας καὶ ἐφέσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 334.

Κατὰ τὴν δικάσιμον ζητεῖται ἀπόδειξις ἐπιδόσεως εἰδοποιήσεως πρὸς τὸν ἀπόντα διάδικον.

Θ'. ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΦΕΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 335.

Αρχομένης τῆς συζητήσεως ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐφετείου καλεῖ πρῶτον τὸν ἐφεσεῖοντα νὰ ἀναπτύξη τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως καὶ εἶτα τὸν ἐφεσίβλητον νὰ ἀπάντησῃ, ἐπιτρέπει δὲ καὶ πλέον ἢ ἅπαξ νὰ λάβωσιν οἱ διάδικοι τὸν λόγον.

ΑΡΘΡΟΝ 336.

Ἡ συζήτησις γίνεται ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, ἐὰν δὲ τὸ Ἐφετεῖον ἤθελε θεωρήσῃ ἀναγκαῖον, δύναται νὰ ἀκούσῃ καὶ περαιτέρω ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν ἢ νὰ παραπέμψῃ ἐκ νέου τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου πρὸς περαιτέρω ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν.

ΑΡΘΡΟΝ 337.

Ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Ἐφετείου δηλώσεως ἐφέσεως ἢ ὑπόθεσις θεωρεῖται ἐν ἐκκρεμότητι ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου.

ΑΡΘΡΟΝ 338.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἐφετείου κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 339.

Πρὸ τῆς πρώτης δικασίμου ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ὁ ἐφεσίβλητος δικαιούται νὰ κοινοποιήσῃ ἀντέφεσιν ἐναντίον τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς ἀποφάσεως, καθ' οὗ ὁ ἐφεσεῖων δὲν ἐφεσίβαλεν.

ΑΡΘΡΟΝ 340.

Ἡ κοινοποίησις ἀντεφέσεως γίνεται διὰ καταθέσεως δηλώσεως ἀντεφέσεως εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Ἐφετείου καὶ ἐπιδόσεως ὑπὸ τοῦ ἀντεφεσεῖοντος ὁμοίας δηλώσεως εἰς τὸν καθ' οὗ ἢ ἀντέφεσις.

ΑΡΘΡΟΝ 341.

Ἡ κατάθεσις ἀντεφέσεως καὶ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν καθ' οὗ ἢ ἀντέφεσις γίνεται ἕξ (6) ἡμέρας πρὸ τῆς πρώτης δικασίμου.

Γ. ΕΞΟΔΑ

ΑΡΘΡΟΝ 342.

Ο αρχόμενος δικαστικῆς πράξεως προκαταβάλλει τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν δικαστικὴν ταύτην πράξιν τέλη.

ΑΡΘΡΟΝ 343.

Τὰ ἀπαιτούμενα τέλη ὀρίζονται κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΑΡΘΡΟΝ 344.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου ἔχει τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν νὰ διατάσῃ, ὅπως ὁ ἐνάγων προκαταβάλλῃ ποσὸν καλύπτον κατὰ προσέγγισιν τὰ ἔξοδα τῆς δίκης. Τὸ προκαταβαλλόμενον τοῦτο ποσὸν θὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ πρὸς κάλυψιν τῶν ἐπιδικασθησομένων τῶ ἐναγομένῳ ἐξόδων. Ἐὰν ὁ ἐνάγων ἐπιτύχῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, τότε ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου κρατεῖται μόνον τὸ ἐπιδικασθησόμενον δικαίωμα λήψεως τοῦ διαζευκτηρίου γράμματος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπιστρέφεται εἰς αὐτόν.

ΑΡΘΡΟΝ 345.

Τὸ Δικαστήριον ἔχει ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ ἐπιδικάζῃ τὴν πληρωμὴν τῶν δικαστικῶν τελῶν ἐναντίον οἰουδήποτε διαδίκου εἴτε ἐν ὄλῳ εἴτε ἐν μέρει, νοουμένου ὅτι ὁ ἐπιτυχάνων διάδικος δὲν θὰ καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν ἐν οἰαδήποτε περιπτώσει πλέον τοῦ ἐνὸς τρίτου (1/3) τῶν ἐξόδων τοῦ ἀντιδίκου.

ΑΡΘΡΟΝ 346.

Ἐπιδικάζον τὰ Δικαστήριον τὰ ἔξοδα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὀρίξῃ τὴν ἀμοιβὴν τῶν δικηγόρων, τῶν διαδίκων, τῶν μαρτύρων καὶ ἄλλα ἔξοδα. Ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς εἶναι τελικὸς καὶ ἀνέκκλητος, δεσμεύων τοὺς διαδίκους ἀπέναντι ἀλλήλων.

ΑΡΘΡΟΝ 347.

Πᾶς ἐμφανιζόμενος ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου θεωρεῖται ἀναλαμβάνων τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς προνοίας τῶν ἀρθρῶν 344, 345 καὶ 346.

ΙΑ'. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ 348.

Τὰ Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια οἰκογενειακοῦ δικαίου, Πρωτοβάθμια καὶ Ἐφετεῖα, δικάζουσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν διατάξεων καὶ θεσμῶν καὶ κανονισμῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 349.

Πᾶσα περίπτωσις μὴ καλυπτόμενη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ κανονίζεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου συμφώνως πρὸς σχετικὰς διατάξεις, ἐκδιδόμενας κατὰ καιροὺς ὑπὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

ΑΡΘΡΟΝ 350.

Αἱ ἀποφάσεις ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς Ἑλλάδος, αἱ προηγούμεναι ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐφετείων καὶ ἡ καθιερωμένη πρακτικὴ καὶ ἀρχαὶ τῶν ἐν Κύπρῳ πολιτικῶν δικαστηρίων χρησιμοποιοῦνται ὡς δευτερεύουσα καὶ ἐπιβοηθητικὴ πηγὴ δικαίου, πρὸς ἐρμηνεῖαν τοῦ ἐφαρμοστέου δικαίου καὶ τοῦ τρόπου ἐνεργείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

ΑΡΘΡΟΝ 351.

Ἐν τοῖς παροῦσι θεσμοῖς ὁ ὅρος «Δικαστήριον» εἶναι γενικὸς καὶ περιλαμβάνει τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον καὶ τὸ Δευτεροβάθμιον

ἢ Ἐφετεῖον, ἐκτὸς ὅπου ἡ ὑφὴ τοῦ λόγου καὶ τὸ πνεῦμα τῶν θεσμῶν προσδίδουσιν εἰδικὴν σημασίαν εἰς τὴν λέξιν «Δικαστήριον».

ΑΡΘΡΟΝ 352.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Πρωτοβαθμίων Δικαστηρίων δὲν δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν τελεσίδικοι, ἐὰν μὴ παρέλθωσι τριάκοντα (30) ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἀπαγγελίας αὐτῶν. Ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐφέσεως πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἐφετεῖον τῆς αὐτῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας.

ΑΡΘΡΟΝ 353.

Οὐδεμίαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου καθίσταται ἐκτελεστέα ἄνευ τῆς ἐγγράφου ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, δι' ὃ καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικά

Δικαστήρια ἀποφαινόμενα περὶ γάμου δὲν λύουσι τοῦτον, ἄλλα κηρύττουσι τοῦτον λυτέον. Λύσις γάμου ἐπέρχεται μόνον μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαζευκτικοῦ γράμματος ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

ΑΡΘΡΟΝ 354.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια δὲν στεροῦνται τοῦ δικαιώματος νὰ ἀκυρώσωσιν αὐτεπαγγέλτως οἰανδήποτε ἀπόφασιν αὐτῶν ὅποτεδήποτε ἤθελε καταστῆ αὐτοῖς γνωστὸν καὶ ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπετεύχθη διὰ δόλου ἢ βίας ἢ ἀπειλῆς ἢ ἐξ ὑφαρπαγῆς ἢ λόγῳ προφανοῦς λάθους. Τὸ αὐτεπάγγελτον τοῦτο ἐκτείνεται ἐπ' ἀόριστον χρόνον, νοουμένου ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀκυρώσεως ἢ τροποποιήσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως δὲν ἐπηρεάζονται δικαιώματα τρίτων καλῆ τῇ πίστει κτηθέντα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως.

ΑΡΘΡΟΝ 355.

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν καθ' ἣν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ἐγείρεται οἰονδήποτε ζήτημα διαδικασίας ἢ ἀποδείξεως μὴ ρητῶς ρυθμιζόμενον ὑπὸ τῶν παρόντων Κανονισμῶν, τὸ Δικαστήριον θὰ ἐφαρμόζη κατ' ἀναλογίαν τὰς ὑπὸ τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων ἐκάστοτε ἐφαρμοζόμενας συναφεῖς διαδικαστικᾶς διατάξεις καὶ κανόνας ἀποδείξεως, κατ' οἰκονομίαν προσαρμοζόμενον εἰς τὰς περιστάσεις ἐκάστης ὑποθέσεως, ἐὰν καὶ εἰς ὃν βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κριθῆ τοῦτο σκόπιμον διὰ τὴν καλυτέραν ἀπονομὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης.

Τύποις: «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ», Τήλ. 65112, Λευκωσία